

NITTEDAL KOMMUNE

SKOLEBEHOVSPLAN

2008-2020

Høringsutkast
Mars 2008

INNHOOLD

Innhold.....	2
Forord.....	4
Sammendrag.....	5
1 Om planarbeidet.....	12
1.1 Oppgave og formål	12
1.2 Avgrensninger	12
1.3 Gjennomføring og brukermedvirkning	13
1.4 Grunnlagsdokumenter	15
2 Grunnlag og forutsetninger	16
2.1 Lover og forskrifter.....	16
2.2 Trender i utforming av skoleanlegg	20
2.3 Dimensjonering av skoleanlegg.....	34
2.4 Økonomiske forhold.....	34
3 Utforming av framtidens skoleanlegg i Nittedal.....	36
3.1 Standarder for skoleanlegg	36
3.2 Veiledende arealprogram	39
4 Eksisterende skoler og skolestruktur i Nittedal	41
4.1 Dagens skolestruktur.....	41
4.2 Vurdering av dagens skoleanlegg	41
5 Elevtallsutvikling.....	43
5.1 Befolknings- og elevtallsutvikling de senere år.....	43
5.2 Prognoser for framtidig elevtallsutvikling	47
5.3 Elevtallsprognoser og skolekapasitet i skoleområdene	48
6 Skolestruktur	55
6.1 Sentrale momenter i vurdering av skolestruktur	55

6.2	Vurdering og anbefaling av framtidig skolestruktur i Nittedal.....	59
7	Vurderinger og forslag til tiltak.....	63
7.1	Skoler i nordre del av kommunen	63
7.2	Skoler i midtre del av kommunen	65
7.3	Skoler i søndre del av kommunen	68
8	Kostnader.....	71
8.1	Kostnader og forutsetninger for kostnadsanslag	71
8.2	Forslag til prioritert handlingsprogram	74
	Vedlegg.....	74

FORORD

Norconsult har vinteren 2007/2008 vært engasjert for å foreta en gjennomgang av skolestrukturen og skoleanleggene i kommunen, med sikte på å komme fram til forslag til framtidig skolestruktur og en prioritert investeringsplan for oppgradering av anleggene.

Arbeidet har vært svært interessant, og vi mener den tverrfaglige tilnærmingen som er valgt er en fornuftig måte å løse utfordringene som kommunen står overfor på. Rapporten gir etter vår mening et godt beslutningsgrunnlag for kommunen til å velge en hensiktsmessig skolestruktur for framtiden og muligheter for å kunne se ulike behov og nødvendige pedagogiske, funksjonalitetsmessige, tekniske og bygningsmessige tiltak i sammenheng når konkrete tiltak skal prosjekteres og gjennomføres.

Gjennomgangen av anleggene og det etterfølgende planarbeidet ble gjennomført i løpet av kort tid. Hensikten med arbeidet var å framskaffe et grunnlag for den videre jobben med oppgradering av skoleanleggene. Det er derfor viktig å presisere grunnlag og forutsetninger for det arbeidet som så langt er gjort, samt de begrensninger som gjelder.

Vi håper at innholdet i rapporten tilfredsstiller forventningene.

Arbeidet er utført og rapporten er ført i pennen av cand. scient Dan Lysne, samfunnsgeograf Tonje Eide Kristiansen og diplom-ingenieur Heiko Trampenau hos Norconsult AS. At rapporten er blitt såpass omfattende som den har blitt, skyldes ikke minst det gode samarbeidet vi har hatt med kommunens representanter; skolefaglig rådgiver Åse Vigdis Degerud, representanter for eiendomsavdelingen og andre avdelinger i kommunen, samt rektorene og driftsansvarlige på skolene.

Norconsult takker for oppdraget og ønsker kommunen lykke til med det videre arbeidet med valg av skolestruktur og oppgradering av skoleanleggene. Vi står selvsagt mer enn gjerne til tjeneste med vår kompetanse i konkrete oppfølgingsprosjekter.

Bergen/Sandvika mars 2008

Dan Lysne

Oppdragsleder

SAMMENDRAG

Skolebehovsplanen omfatter en gjennomgang av skolestrukturen, elevtallsutviklingen og skoleanleggene i kommunen, med sikte på å komme fram til forslag til framtidig skolestruktur og en prioritert liste med anbefalte tiltak for oppgradering av anleggene.

Planen gir kommunen et beslutningsgrunnlag for å kunne sette i gang videre prosesser for å få startet fornying og oppgradering av skoleanleggene i en fornuftig rekkefølge, i et fornuftig omfang og til en fornuftig pris.

Planarbeidet er gjennomført vinteren 2007/2008 under ledelse av skolefaglig rådgiver Åse Vigdis Degerud i Nittedal kommune. Norconsult har vært utførende konsulent for arbeidet.

Arbeidet har vært inndelt i fem faser:

- Forberedelser (fase 1). Gjennomgang av grunnlagsinformasjon og innhenting av svar på "teknisk" og et "pedagogisk" spørreskjema fra driftsansvarlig og rektor på den enkelte skole.
- Registreringer og befaringer på skoleanleggene (fase 2). Detaljert pedagogisk gjennomgang på alle anlegg og noe varierende teknisk/bygningsmessig gjennomgang (siden noen av anleggene er nyere og siden det var bestilt egne tilstandsvurderinger av 3 av anleggene)
- Elevtallsutvikling (fase 3). Gjennomgang og bearbeiding av prognoser utarbeidet av Nittedal kommune.
- Analyser og vurderinger (fase 4). Analysere dagens situasjon og gjøre vurderinger for fremtiden mht skolestruktur og investeringsbehov. Utarbeidelse av standard for framtidens skoleanlegg i Nittedal kommune.
- Rapportering (fase 5).

Grunnlag og forutsetninger for planarbeidet

Planen bygger på statlige og kommunale føringer. Grunnlaget er omtalt i kap. 1.4 og i kapittel 2 i plandokumentet.

Grunnskolen i Norge er i rask utvikling; klasser blir erstattet med grupper, timetallet skal økes og den enkelte skole skal få større frihet. St. meld. Nr. 30 (2003-04) **Kultur for læring** og **Kunnskapsløftet (K06)** definerer en skole for kunnskap, mangfold og likeverd.

Variasjon i læremåter skal bli større, og skolelokalene må derfor være fleksible og gi mulighet for større variasjon i opplæringen. Klassebegrepet eksisterer ikke lenger. Elevene skal organiseres i grupper. Antall elever i gruppene varierer gjerne over tid. Gruppene blir delt inn slik at de passer med aktiviteten.

Sentralt begrep i K06 er kompetente barn og unge. Kunnskaper og ferdigheter skal brukes i sammenhenger der den enkelte er aktiv og selv gjennomfører prosesser, og ser resultatet av eget arbeid. Skoleanlegg og arbeidsmåter må gi muligheter for virksomhet som likner på det arbeid som utføres i arbeidsliv og samfunnsliv for øvrig. Tilrettelegging for samarbeid mellom elever og mellom elev og lærer er viktig i denne sammenheng.

Forskjellene i motivasjon, i kulturell bakgrunn, i modning og andre forutsetninger for læring, sammen med den måten kunnskap/kompetanse tilegnes, tilsier at ikke alle elever i en gruppe er klare for å lære det samme, på samme måte og til samme tidspunkt.

Dagens skole bør derfor ha en annen hovedregi enn læreren ved tavlen bak kateteret, og elevene plassert i rekker vendt mot tavlen. Et moderne skoleanlegg må utfordre skoleledere,

lærere, elever og foresatte til å forske på effektiv læring gjennom å benytte et mangfold av organiseringsmåter, utvikle et stort repertoar av arbeidsmåter, ta i bruk ulike læringsarenaer og læremidler, og forholde seg til individuelle læringsprogram.

Det har vært forsket svært lite på sammenhengen mellom elevers læringsutbytte og utforming av skolebygg. Helt siden 70-tallet har arkitekter og pedagoger forsøkt seg fram med alternativer til klasseromsskolen, men det er ingen som har funnet den optimale utformingen, sannsynligvis fordi den ikke finnes. Det som passer for noen fungerer gjerne ikke så bra for andre.

Ut fra det som her er sagt bør det ikke lenger bygges skoler som ensidig bygges opp om tradisjonelle klasserom, men heller ikke skoler ensidig basert på åpne løsninger og landskap. En mellomting; med fleksible og varierte rom og arealer er trolig det beste. Eksempler på slike løsninger er vist i plandokumentet.

Skolenes uteområder utgjør også en viktig del av de fysiske rammebetingelsene for læring. Skolebygg og uteareal skal sammen utgjøre et helhetlig læringsmiljø.

Standard for skoleanlegg i Nittedal

I planen er det foreslått styringssignaler/ standarder for utforming av framtidens skoleanlegg i Nittedal kommune. I standarden defineres sentrale funksjoner anlegget skal/bør inneholde og veiledende arealrammer, men det gis ikke konkrete løsninger. Løsningene må utformes i samarbeid med brukerne i hvert enkelt byggeprosjekt.

Hovedpunkter i standarden er gjengitt nedenfor:

- Skoleanlegg i Nittedal skal utformes og bære preg av at eleven er i sentrum og at dette først og fremst er elevenes arbeidsplass. Læringsmiljøet skal tilrettelegges for undervisning tilpasset den enkelte elevs behov og forutsetninger, og utformingen skal bygge opp under elevers og ansattes trivsel.
- Det psykososiale og det fysiske læringsmiljøet skal stå sentralt i utformingen av skoleanlegg, jfr. §9a i Opplæringsloven, så vel som god kompetanse hos personalet og godt lederskap.
- Skolene skal i tillegg til gode innearealer også ha et godt tilrettelagt uteområde der elevenes behov for fysisk aktivitet er tilstrekkelig hensyntatt.
- Skoler i Nittedal skal planlegges som nærmiljøanlegg som er åpne for foreninger og frivillige lag og organisasjoner etter skoletid. I utgangspunktet skal dette ikke medføre behov for mer areal, men finne sin løsning ved utstrakt sambruk og flerbruk i enkelte av skolens rom.
- Skolene skal ha både allment læringsareal (basearealer) og spesialisert læringsareal. De ulike rom og arealer må kunne utnyttes effektivt og med stor grad av fleksibilitet. Rom/arealer som blir stående mye ubrukt skal unngås. Det skal i stedet satses på flerbruks- og sambruksrom.
- Spesialisert læringsareal bør være tilgjengelig fra 5. trinn og oppover, mens 1.-4. trinn i stedet kan ha en del spesialfunksjoner tilgjengelig i/ved basen. Ungdomstrinnet skal ha store og gode spesialrom. Alle skoler i Nittedal skal ha et sentralt plassert bibliotek
- Skolene bør ha muligheter for å kunne samle alle elever og ansatte i ett rom, for eksempel i aula/samlingsrom/kantine eller i gymsal/idrettshall.
- SFO bør lokaliseres ved basene for 1.-4. trinn og ikke i egne bygg, bl.a. for å unngå dobbelt sett med garderober og for å legge bedre til rette for sambruk.
- Skolene bør ha desentraliserte innganger og garderober med toaletter ved basene.
- Lærerne skal ha gode arbeidsplasser som tilfredsstillende til enhver tid anbefalte arealnormer for kontorarbeidsplasser.

- Uteområdene skal være pent utformet (estetisk) og stimulere til ulike aktiviteter. Elevenes uteområde skal være funksjonelt både pedagogisk og sosialt.
- Det skal være gang-, sykkel- og kjøreveisystem som sikrer god trafiksikkerhet på og rundt anleggene. Det skal avsettes egne områder til parkering og god og trafiksikker plass til henting og bringing av elever som kjøres til skolen med bil eller buss.
- Når eksisterende skoler utbygges, bør gamle bygg ombygges og oppgraderes til samme standard slik at det blir en helhet over anlegget.
- Tilrettelegging for alle (universell utforming) skal være standard både ved nybygg og rehabilitering.
- Skolene skal dimensjoneres for et elevtall som ligger ca 10 % høyere enn det elevtall som er forventet i planperioden. Dette gjør også at en får en liten reservekapasitet som en kan tære på dersom prognosene viser seg å være for lave.
- For å få et vellykket resultat, bør brukerne være tungt inne i planleggingsprosessen. Skolene bør oppnevne en brukergruppe som deltar i utforming av byggeprogram (bestillingen til arkitekten) og følger prosjektet til byggearbeidene er ferdige.
- I forbindelse med planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter må skolene benytte anledningen til å ha spesielt fokus på det pedagogiske utviklingsarbeidet ved skolen slik at en sikrer en utforming som samsvarer med ønskede arbeidsmåter og organisering.

Denne kommunale standarden skal legges til grunn for framtidige skoleombygginger, skoleutvidelser og nye skoleanlegg i Nittedal kommune.

Eksisterende skoleanlegg

Samlet sett er det relativt god kvalitet på skoleanleggene i Nittedal kommune sammenlignet med det en finner i mange andre kommuner. Men også i Nittedal finnes det skoler som har behov for omfattende reovering, oppgradering, oppussing og/eller bedre tilrettelegging for varierte arbeidsmåter og variasjon i gruppestørrelser og organisering.

I arbeidet med planen er hver enkelt skole vurdert ut fra pedagogisk egnethet i forhold til den anbefalte standard for skoleutforming i Nittedal, samt anleggets tekniske og bygningsmessige tilstand. Det er utarbeidet en detaljert beskrivelse av den enkelte skole som er vedlagt skolebehovsplanen. Dette innbefatter også en vurdering av hvor mange elever skolene har plass til; dvs. skolens kapasitet. En kort oppsummering av vurderingen er gitt i tabellen nedenfor.

Holumskogen skole er bygget i to byggetrinn i 1995 og 1997. Skolen har 316 elever i dag og en beregnet kapasitet på 330-340 elever. Bruksarealet er på ett plan. Skolen har en arealeffektiv planløsning, god soneinndeling og er godt tilpasset varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Noen av spesialrommene er små og skolen mangler samlingsrom/kantine, rom til naturfag og noe lagerkapasitet. Mangler med ventilasjonsanlegget er et problem for brukerne på kalde vinterdager.
Ulverud skole er den største skolen i Nittedal. I 2007/08 har skolen 484 elever, men en beregnet kapasitet på 430-450 elever. Anlegget består av et småskolebygg (renovert i 2003) og et storskolebygg fra 1999. Bygningsstandarden er relativt bra. Skolen har store klasserom men få spesialrom. Det ligger godt tilrette for å kunne øke funksjonaliteten og fleksibiliteten i bygningene ved ombygginger.
Slattum skole har flere sammenhengende bygninger fra ulike tidsepoker. De eldste bygningene er fra 1934 1956/57 og den nyeste fra 1998. Skolen har også en midlertidig brakke som er i en dårlig forfatning og som etter hvert bør erstattes med et permanent bygg. Alle de andre bygningene har kvaliteter som gjør at de kan brukes i mange år, men spesielt de eldste delene kunne med fordel fått bedre tilrettelegging for varierte arbeidsmåter og gruppestørrelser og bedre elevgarderober. Skolen har 370 elever i skoleåret 2007/08, men bare en beregnet kapasitet på 320-340 elever (utenom brakken)
Li ungdomsskole vil etter utbygging og reovering få tidsmessige lokaler som vil gi gode rammebetingelser for skolevirksomhet. Løsningen som er valgt med frittstående paviljonger til elevenes basearealer vil gi noen utfordringer mht. rene soner og bruk av innesko. Vi stiller oss også noe spørrende til om skolen vil ha plass til 540 elever. Planløsningen for de deler av hovedbygget som omfatter skolekjøkken og samlingsrom/musikk/kantine bør om mulig endres.

Rotnes skole har en bygningsmasse som består av flere bygninger av ulik alder og kvalitet. Avstandene i anlegget er stor. Rotnes er en relativt tradisjonell klasseromsskole, men har også et nyere bygg med mange gode kvaliteter. SFO disponerer et stort eget bygg. Skolen har ikke plass til flere elever enn i dag. Den har 331 elever i inneværende skoleår, mens kapasiteten er beregnet til 300-320 elever.

Sørli skole har i dag 190 elever som samsvarer med anleggets kapasitet. Det nyeste skolebygget på Sørli har mange gode kvaliteter, mens det eldste bygget bærer preg av noe slitasje etter mange års drift. Tilstanden på det eldste bygget er ikke slik at bygget ikke kan brukes videre. Hvis en ser bort i fra de kommende kapasitetsproblemene, er den største utfordringen på Sørli å få orden på trafikksituasjonen.

Nittedal ungdomsskole er en vanlig klasseromsskole med lange korridorer, identiske klasserom og få grupperom. Skolen er nedslitt og i relativt dårlig stand. Det vil by på store utfordringer og høye kostnader å etablere funksjonelle og fleksible læringsarealer i den eksisterende bygningsmassen. Skolen har i dag 255 elever som samsvarer med anleggets kapasitet.

Kirkeby skole har i dag 375 elever og en beregnet kapasitet på 320-330 elever. Skolen må derfor bruke spesialrom som klasserom. Skolens planløsning, med lukkede rom langs korridor og få grupperom, gjør den lite egnet for varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Skolen har et stort SFO-hus med et stort behov for oppgradering.

Hagen skole har i dag 210 elever som samsvarer med anleggets kapasitet. Etter utvidelse og rehabilitering i 2006 framstår skolen med gode og fleksible rom og arealer som er velegnet til skoleformål. Hagen skole har i dag den mest moderne utformingen av skolene i Nittedal. Utfordringer er avstandene i anlegget og mangel på lagerplass.

Hakadal ungdomsskole er en tradisjonell klasseromsskole som har sine begrensninger i den almenne delen av læringsarealene. De nyeste arealene med aula, musikkrom, kantine og idrettshall er svært bra. Øvrige arealer er også stort sett tilfredsstillende. Skolen har i dag 219 elever som samsvarer med anleggets kapasitet.

Skolestruktur og elevtallsutvikling

Elevtallet på både barnetrinnet og ungdomstrinnet i kommunen samlet sett har vært rimelig stabilt de siste årene, etter en vekst på begynnelsen av 2000-tallet. Elevtallsprognosen for hele kommunen, viser at elevtallet vil være rimelig stabilt gjennom hele planperioden, men med en viss økning på ungdomstrinnet.

Kommunen er delt inn i tre skoleområder: Nordre Nittedal (Hakadal), Midtre Nittedal (Rotnes), og Søndre Nittedal. Denne tredelingen er en fornuftig inndeling både geografisk og i forhold til størrelsen på skolene. Inndelingen gir muligheter for fleksibilitet i kapasitetsutnyttelse på barnetrinnet og tilstrekkelig store skoler på ungdomstrinnet.

I forbindelse med behov for å utvide skolekapasiteten som følge av den forventede elevtallsøkningen, har det i planarbeidet vært vurdert endringer i skolestrukturen. Planen har forøvrig landet på en anbefaling om å videreføre dagens struktur i årene framover. Kommunen bør heller satse på å utvide kapasiteten på noen av de eksisterende skolene, samt oppgradere/fornye den dårligste delen av bygningsmassen.

Ingen av skolene i Nittedal er små i norsk sammenheng. Alle skolene, med unntak av Ulverud, ligger innenfor den anbefalte maks. størrelsen på 450 elever (se kap 2.1). I utgangspunktet anbefales det heller ikke at noen av skolene blir større enn dette.

Nordre del av kommunen

Elevtallsprognosen viser at Hagen skole vil få et gradvis lavere elevtall og ledig kapasitet, Hakadal ungdomsskole vil få en forbigående økning med noen år med for liten kapasitet, mens Kirkeby selv med en liten nedgang i elevtallet vil ha kapasitetsproblemer i hele perioden.

Det er ikke behov for å gjøre noen strukturelle endringer i denne delen av kommunen, men det er behov for å øke kapasiteten på Kirkeby.

Midtre del av kommunen

Elevtallsprognosen angir at det fram mot 2019 vil være behov for skoleplass til i overkant av 700 elever på barnetrinnet og opp mot 350 elever på ungdomstrinnet i Rotnesområdet/midtre del av kommunen. I dag har området vel 500 elever på barnetrinnet og 250 elever på ungdomstrinnet. Sammenholdt med kapasiteten på skolene i området, vil det i første omgang være behov for å øke kapasiteten med ca 200 elever på barnetrinnet, og etter hvert med ca 100 elever på ungdomstrinnet.

Skolebehovsplanen anbefaler i første omgang å doble kapasiteten på Sørli og etter hvert utvide kapasiteten noe på Rotnes. Hvis elevtallet på barnetrinnet på sikt øker mer enn prognosene viser, kan det bli aktuelt å utvide Rotnes ytterligere, eller vurdere å bygge en ny skole.

Kapasiteten på Nittedal ungdomsskole må også utvides på sikt.

Søndre del av kommunen

Den samlede prognosen for søndre del av Nittedal kommune angir en nedgang i elevtallet på barnetrinnet på ca 100 elever. På ungdomstrinnet vil elevtallet trolig øke noe i begynnelsen av perioden, før det går tilbake til dagens nivå mot slutten av planperioden.

Holumskogen skole vil få mye ledig kapasitet utover i perioden. Ut fra nærskoleprinsippet i Opplæringsloven og trafikale forhold er det vanskelig å bruke denne ledige kapasiteten til å avlaste de to andre barneskolene i området. Ulverud skole bør ikke bli større enn den er, og det anbefales derfor å løse kapasitetsproblemer i Ulverud/Slattumområdet med å utvide kapasiteten på Slattum skole.

På ungdomstrinnet vil Li skole ha tilfredsstillende kapasitet.

Kapasitet på lengre sikt

Det er vanskelig å spå om hvilke nye behov som eventuelt vil melde seg på lenger sikt. Ytterligere boligbygging og befolkningsvekst, i første rekke i Rotnesområdet, men kanskje også i den sørlige delen av kommunen i områdene rundt Slattum/Ulverud, vil kunne medføre behov for nye skoler. Det er derfor viktig at kommunen i denne planperioden setter av skoletomter i nye store utbyggingsområder for å ta høyde for et eventuelt udekket skolebehov på lengre sikt. Den store Kruttverksutbyggingen håndteres med utvidelse av skolekapasiteten innenfor eksisterende struktur, men en kan ikke regne med at dette også vil være tilfelle for nye utbyggingsområder.

Forslag til tiltak på de enkelte skoleanleggene

En samlet vurdering av utvidelses- og oppgraderingsbehov har resultert i følgende forslag til tiltak for den enkelte skole i planen (for vurderinger henvises det til kap. 7 i planen):

Kirkeby skole

- Det bygges et nytt frittstående gymnastikkanlegg (450m² bta) sør på tomten.
- Eksisterende gymnastikksal og garderober bygges om til aula/samlingsrom/kantine, musikkrom/scene og skolekjøkken (kantinekjøkken). Evt. mesaninløsning i den gamle gymnastikksalen kan også vurderes.
- Det etableres bedre garderober og mer fleksible læringsarealer i øvrige deler av hovedbygningen (varierte romstørrelser, sambruks- og flerbruksrom, mindre trafikkareal), supplert med tilbygg på 260m² bta.
- SFO flyttes opp til hovedskolen og får ny base i småskoledelen av anlegget (egen base på 100-150 m², ellers sambruk).
- Gamleskolen avhendes.

Hagen skole (ikke høyt prioritert)

- Det anbefales å på sikt renovere kjeller i det eldste bygget for å skaffe mer lagerplass og eventuelt et lite naturfagsrom/"forskerrom"

Hakadal ungdomsskole (ikke høyt prioritert)

- Noen mindre ombygginger i klasseromsfløyene for å bedre fleksibiliteten i det allmenne læringsarealet (varierte romstørrelser og mindre trafikkarealer)
- Bedre garderobeforhold for elevene, bl.a. egne garderobeskap.

Sørli skole

- Nødvendig reguleringsarbeid for å utvide skoletomten mot sør igangsettes snarest mulig. Deretter må tomten erverves.
- Sørli skole utvides til en barneskole med plass til 400 elever innen 2011. Utvidelse på sørsiden av dagens bygningsmasse.
- I årene før utvidelsen kan det vurderes oppsatt en midlertidig paviljong.
- Gamlaskolen må oppgraderes og ombygges til mer moderne og fleksible arealer, bl.a. med bedre garderobeforhold for elevene. Oppgraderingen omfatter bl.a.
 - Oppgradering av eksist. ventilasjonsanlegg/evt. supplering med nytt vent.system
 - Oppgradering av el.-anlegget
 - Oppussing/vedlikehold på innvendige overflater generelt.
- Med dobling av elevtallet må skolen også få mer tilrettelegging av uteområdet. Trafikksituasjon og parkering må også løses på en bedre måte enn i dag, bla. ved etablering av en ny parkerings-, hentings- og avsettingsplass nordøst for skolen.

Rotnes skole

- De nærmeste årene økes kapasiteten ved omdisponering av arealbruken på skolen, bl.a. ved en bedre utnyttelse av SFO-huset.
- Etter at Sørli skole er utvidet, får Rotnes skole en arealutvidelse på ca 500 m² bta for å øke kapasiteten til omkring 400 elever.
- Uavhengig av kapasitetsøkningen, vil det være behov for rehabilitering, oppgradering og/eller oppussing av en del av arealene på skolen. Dette gjelder i første rekke bygg B/D og bygg C, men også bygg A.
- Gjennomgå trafikk- og parkeringssituasjonen ved skolen.

Nittedal ungdomsskole

- Nittedal ungdomsskole bygges ny, eventuelt sammen med et nytt kulturhus.
- Etterbruk av eksisterende bygningsmasse vurderes, men idretts- og kulturhusdelen bør i alle fall ikke avhendes/rives i første omgang.

Holumskogen skole

- ingen

Slattum skole

- Gjennomføre en tilstandsvurdering av den midlertidige brakken for å klargjøre om det haster å erstatte den med permanente lokaler.
- Brakken erstattes med permanente lokaler og skolen utvides for å kunne ta i mot flere elever. Samlet tilbygg/nybygg: 400m² bta.
- Gjennomføre ombygging i deler av eksisterende bygningsmasse for å få bedre garderobeforhold for elevene og mer fleksible læringsarealer.
- Tiltak mtp. redusering av solvarmeinnslipp
- Utskifting av originale ytterdører/etablering av vindfang i inngangssoner.
- Bedre og mer tilrettelegging av uteområdet for elevene.

Ulverud skole

- Enklere ombygginger for å få bedre garderobeforhold for elevene på storskolen
- Enklere ombygginger for å få mer fleksible læringsarealer i begge byggene (mer variasjon i romstørrelser og mindre korridorer).
- Oppgraderinger på grendeskolen:
 - Oppgradering av eksist. ventilasjonsanlegg/evt. supplerings med nytt vent.system
 - Oppgradering/utskifting av originalt el.-anlegg
 - Utskifting av originale ytterdører
 - Oppussing/vedlikehold på innvendige overflater generelt.

Li ungdomsskole

- Omprosjektene og endre planene for deler av den planlagte 1. etasjen i hovedbygget (kjøkken, samlingsrom, musikkrom).

Forslag til prioritert handlingsprogram

Forslag til prioritert handlingsprogram for planperioden 2008-2020 er vist i tabellen nedenfor. Kostnader for de spesifiserte skoleprosjektene er prosjektkostnader, ekskl. uteområder og inventar. Kostnader til oppgradering av uteområdene og inventar til byggeprosjektene er oppgitt i samlepост. Eventuelle tomtkostnader og kostnader vedrørende tilkomst og parkering (Sørli og ny Nittedal usk) er ikke med.

(Alle kostnader i tabellen er priser ved årsskiftet 2007/08)

SKOLE	TILTAK	PROSJEKT KOSTNAD	2009	2010	2011	2012	2009- 2012	2013- 2016	2017- 2020
		(mill. NOK)	(mill NOK)						
Sørli	Nybygg/utvidelse	51,0	15	36			51		
	Ombygging/oppgradering gamleskolen	16,0			6	10	16		
Kirkeby	Nybygg gymsal	10,0		2	8		10		
	Ombygging/oppgradering hovedbygg	40,5			10,5	30	40,5		
	Tilbygg (for å begrense dyr ombygging)	7,5			7,5		7,5		
Slattum	Nybygg (for å erstatte brakke og begrense dyr ombygging)	11,0	3	8			11		
	Ombygging/oppgradering/ oppussing av eksisterende bygningsmasse, ekskl. nyere bygningsmasse (fra 1998)	41,0					0	41	
Nittedal usk	Nybygg skole for 350 elever, ekskl. idrettsareal	120,0					0	80	40
Rotnes	Nybygg/tilbygg (for å begrense dyr ombygging)	14,0					0	14	
	Ombygging bygg B/D og C	34,0					0		34
	Oppussing bygg A	5,0					0		5
Ulverud	Uspesifiserte ombygginger begge bygg	10,0					0		10
	Oppgradering av grendeskolen	9,0					0	9	
Hakadal	Oppussing/ombygging klasseromsfløyer	5,0					0		5
Hagen	Oppgradering kjeller	2,0					0		2
	Uteområder	10,0			1	1	2	4	4
	Inventar byggeprosjekter	28,0		6	2	4	12	4	12
SUM		414,0	18	52	35	45	150	152	112

Kostnadsanslagene er grove anslag som kan legges til grunn for prioriteringer og beslutninger i kommunen, men som må utredes nærmere i forbindelse med planlegging av de enkelte prosjektene. Kostnader og forutsetninger for kostnadsanslagene er oppsummert i kap. 8.1.

1 OM PLANARBEIDET

1.1 OPPGAVE OG FORMÅL

Oppgaven omfatter en gjennomgang av skolestrukturen, elevtallsutviklingen og skoleanleggene i kommunen, med sikte på å komme fram til forslag til framtidig skolestruktur og en prioritert liste med anbefalte tiltak for oppgradering av anleggene.

Planen skal gi kommunen et beslutningsgrunnlag for å kunne sette i gang videre prosesser for å få startet fornying og oppgradering av skoleanleggene i en fornuftig rekkefølge, i et fornuftig omfang og til en fornuftig pris.

Den foreslåtte framtidige skolestrukturen skal sikre et godt pedagogisk tilbud og gode fysiske rammebetingelser for læring for alle elevene i kommunen, med en fornuftig og økonomisk forsvarlig organisering av skoledriften i forhold til framtidig bosettingsmønster. Skolestrukturen skal være stabil over tid.

Planarbeidet har tatt utgangspunkt i å få til en best mulig utnyttelse av eksisterende skoleanlegg og vurdere dette opp mot nybygg. Kostnader til investeringer og driftsutgifter er sett i sammenheng.

Innenfor de avgrensninger som er beskrevet i kap. 1.2 er vedlikeholds- og rehabiliteringsbehov for eksisterende bygningsmasse identifisert og prioritert i forhold til utbedringsrekkefølge. Foreslått arealdisponering skal gi optimal utnyttelse av skoleanleggene, eventuelt etter ombygging, utvidelser eller eventuell bygging av ny(e) skole(r), med løsninger som er så fleksible og funksjonelle at de over tid kan tilpasses nye organisasjonsformer, nye læringsformer og læreplaner, skiftende elevtall og sammensetning av elevgrupper.

1.2 AVGRENSNINGER

Vurdering av framtidig elevtallsutvikling er utført av Nittedal kommune. Kommunens prognose er basert på tilgjengelige tall for dagens situasjon og en gjennomgang av demografiske faktorer som påvirker folketallsutviklingen i kommunen.

Det er gjennomført en pedagogisk, kapasitets- og funksjonsfokuset befaring av alle eksisterende skoleanlegg.

I tilbudsforespørselen fra Nittedal kommune var bestillingen på den tekniske vurderingen av skolebyggene differensiert. I forbindelse med planarbeidet er det derfor kun gjennomført en grundig befaring ift. bygningsmessige og tekniske forhold av 3 skoler; Sørli skole, Slattum skole og Ulverud skole. Eiendomsavdelingen i kommunen har fått utført egne, mer omfattende tilstandsvurderinger av Kirkeby skole, Rotnes skole og Nittedal usk. Disse skolene er det derfor ikke gjort en grundig befaring av i dette planarbeidet. Noen skolebygg er av nyere dato (Holumskogen skole, Hagen skole, Li skole og Hakadal ungdomsskole) og det ble derfor ikke vurdert behov for å tilstandsbefare disse i denne omgangen. De tekniske beskrivelsene av skoleanleggene i planen har derfor ulikt omfang og detaljeringsgrad.

Gjennomgangen av anleggene er gjort på et relativt overordnet nivå og har vært helt avhengig av gode innspill fra brukerne og det som foreligger av skriftlig materiale i kommunen. Forhåpentligvis har det likevel vært tilstrekkelig til å avdekke de mangler som bør utbedres.

Grunnlag for vurdering av teknisk tilstand og anbefalte tiltak m/kostnadsanslag er basert på utlevert tegningsmateriale, brukerinformasjon og egne observasjoner.

På befaringene er det utført visuelle inn- og utvendige registreringer på et overordnet nivå samt fotografering. De bygningsmessige registreringene er basert på et utvalg av typiske brukerrom samt teknikkrom/tekniske rom.

Det er ikke foretatt riving eller åpning av konstruksjoner og tekniske installasjoner. Takflater ble besiktiget fra bakken eller, der hvor dette var mulig, fra høyereliggende etasjer. Det tas av ovennevnte grunner et generelt forbehold om at mulige skjulte feil, mangler eller skader ikke er blitt avdekket.

Tilbakemeldinger fra brukerne er tillagt stor vekt i vurderingene fordi disse har de beste forutsetninger for å påpeke problemområder som ikke kan avdekkes i løpet av en enkel befaring.

Når det gjelder referansenivå for tilstandsvurderingen av de anleggene som vi har vurdert, har vi hatt hovedfokus på følgende tre områder:

- lovrelaterte krav
- funksjonsrelaterte krav
- innemiljøkrav.

Det er også gjort en grov vurdering av kvaliteten på uteanleggene. Siden alle befaringer ble gjennomført med snødekte uteområder vinterstid, har skolenes egne meninger om kvaliteten vært tillagt stor vekt i vurderingen av behov for tiltak.

1.3 GJENNOMFØRING OG BRUKERMEDVIRKNING

Arbeidet til Norconsult har vært inndelt i fem faser:

Fase 1: Forberedelser

Oppstartsmøte med kommunen ble gjennomført i november 2007. På dette møtet ble en enige om framdrift og befarings-/møteplan. Diverse grunnlagsmaterieell ble gjennomgått/utdelt og noe ble ettersendt.

I forkant av befaringene (i fase 2) ble det sendt ut et "teknisk" og et "pedagogisk" spørreskjema til driftsansvarlige i eiendomsavdelingen og de enkelte skolene for innhenting av informasjon om hvert skoleanlegg. På denne måten fikk vi dannet oss en oversikt over de ulike bygningene/anleggene. Informasjon om bygningenes historie, særlig omfang og tidspunkt for eventuelle utvidelser, ombygninger eller rehabiliteringer, samt informasjon om gjennomførte vedlikeholdstiltak/-rutiner og om det foreligger spesielle problemområder i den enkelte bygningen, var sentrale punkter i det "tekniske" spørreskjemaet. I det "pedagogiske" skjemaet samlet vi inn nøkkeltall for skolevirksomheten, informasjon om bruken av anleggene og synspunkter på anleggenes funksjonalitet og egnethet som skoleanlegg (hva som er bra og eventuelle mangler), samt tanker om framtidig skolestruktur.

Fase 2: Registreringer (befaringer)

Befaringene ble gjennomført i samarbeid med rektor og representant for eiendomsavdelingen.

For den tekniske og bygningsmessige gjennomgangen (3 skoler, jfr. kap 1.2) ble det tatt utgangspunkt i tilsendt svar på spørreskjema og gjennomført visuelle besiktelser på basis av stikkprøvekontroller utvendig på bygningene, samt på et utvalg av brukerrom innvendig.

Den pedagogiske gjennomgangen innbefattet besøk på de fleste av skolens rom, gjennomgang/utdyping av skolens svar på "pedagogisk" spørreskjema og intervju/samtale med rektor for å kartlegge hvor egnet dagens anlegg er for den virksomheten skolen driver, samt hvilke ønsker brukerne har for eventuelle forbedringer (pedagogisk tilrettelegging).

Fase 3: Elevtallsprognoser

Elevtallsprognosene som ligger til grunn for analysene er utarbeidet av Nittedal kommune. Siste oppdatering av elevtallsprognosene ble ferdigstilt 29.11.07. Norconsult bearbeidet prognosene for presentasjon i plandokumentet.

Fase 4: Analyser og vurderinger

Arbeidet med å analysere dagens situasjon og gjøre vurderinger for framtiden er gjort med utgangspunkt i utdelt og innsamlet materiale, befaringene av anleggene og elevtallsprognosene. Arealprogram for skoler av tilsvarende størrelse i andre deler av landet er brukt som utgangspunkt for beregning av arealbehov på skolene i Nittedal i årene framover.

Det er gjennomført møter med arbeidsgruppe, prosjektgruppe og rektorgruppe for å få innspill og drøfte foreløpige konklusjoner i arbeidet.

Prosjektgruppen er komité for oppvekst og utdanning.

Fase 5: Rapportering

Plandokumentet ble overlevert kommunen i mars 2008.

1.4 GRUNNLAGSDOKUMENTER

Følgende grunnlagsmaterieell er lagt til grunn for arbeidet:

- *Kommuneplan 2008-2019* Nittedal kommune
 - Høringsutkast.
 - Planbestemmelser og retningslinjer
 - Saksprotokoll - Forslag til kommuneplan 2008-2019
- *Kommunen som skoleeier*. Skolepolitisk rammeplan. (2005)
- *IKT plan for skolene 2005-2008*. Nittedal kommune.
- *Handlingsplan 2008-2011*, Nittedal kommune
- Plantegninger av skoleanlegg
- Kartutsnitt av skoletomtene fra kommuneplan og reguleringsplaner.
- Skoleoversikt - skoletype, elevtall og kapasitet
- Arealoversikt. Skole/bygg - g.nr.b.nr - byggeår - bruttoareal - tomteareal
- Grov oversikt for mulig utbyggingstakt for totalt 600 boliger i Kruttverket (NCC Bolig AS)
- Boligprogram basert på forslag til kommuneplan
- Redusert boligprogram pr.24.10.2007 (bakgrunn for prognosekjøring).
- Elevtallsprognose utarbeidet av Nittedal kommune
- Ettårige befolkningsprognoser 0-15 år, 2005-2009
- Skoletilhørighet - skoleplass (Fylkesmannen i Oslo og Akershus)
- Gammel arealnorm for skoleanlegg i Nittedal kommune

2 GRUNNLAG OG FORUTSETNINGER

2.1 LOVER OG FORSKRIFTER

Det viktigste regelverket for å ivareta skolemiljøet i driftsfasen er særlig knyttet til fire lover, med tilhørende myndigheter:

- Opplæringsloven av 17. juli 1998 (Kommunens skoleavdeling)
- Kommunehelsetjenesteloven av 19. november 1982 (Kommunehelsetjenesten)
- Arbeidsmiljøloven av 4. februar 1977 (Arbeidstilsynet)
- Plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 (Kommunens bygningsmyndighet).

2.1.1. Opplæringsloven (§9a)

Opplæringsloven ("Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen") er en sentral rammefaktor for organisering av opplæringen.

Nærskoleprinsippet

"Grunnskuleelevane har rett til å gå på den skulen som ligg nærast eller ved den skulen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skule dei ulike områda i kommunen soknar til."

Hver skole må ha sitt klart definerte inntaksområde. Alle elever som bor i det samme inntaksområdet har den samme retten til å gå på nærskolen (vil og gjelde elever fra en skole som blir lagt ned og som blir overført til et annet inntaksområde, selv om disse har lang vei til den nye skolen). Det er kommunen som bestemmer hvilke årskull den enkelte skole skal ha. Nærskole er å forstå som den nærmeste skolen som har det aktuelle årskullet.

Om skoleanlegg og organisering

§ 9-5 i Opplæringsloven:

"Kommunen skal sørge for tenlege grunnskolar."

"Til vanleg bør det ikkje skipast grunnskolar med meir enn 450 elevar."

Det eksisterer ingen absolutt grense for hvor store skolene kan være. Det er mange eksempler som viser at skoler med god plass og god soneinndeling kan fungere godt med et høyere elevtall enn 450. Hvordan anlegget er lagt til rette og hvordan dagen er organisert har mer å si for kvaliteten enn selve elevtallet. De fleste skoler som har mer enn 450 elever er 1-10 skoler eller rene ungdomsskoler.

§ 2-3 i Opplæringsloven: (nytt avsnitt i 2005)

"Grunnskolen er delt i eit barnetrinn og eit ungdomstrinn. Barnetrinnet omfattar 1.-7. årstrinn og ungdomstrinnet omfattar 8.-10. årstrinn."

I forbindelse med Kunnskapsløftet er grunnskolen igjen blitt todelt. De naturlige skoletypene vil da være rene barneskoler (1-7), rene ungdomsskoler (8-10) og kombinerte barne- og ungdomsskoler (1-10).

§ 8-2 i Opplæringsloven: (1. august 2003)

"Elevane kan delast i grupper etter behov. Gruppene må ikkje vere større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg. Organiseringa skal vareta elevane sitt behov for sosialt tilhør. Til vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør."

"Kvar elev skal vere knytt til ein lærar (kontaktlærar) som har særleg ansvar for dei praktiske, administrative og sosialpedagogiske gjeremåla som gjeld eleven, mellom anna kontakten med heimen."

De gamle kravene til delingstall, f.eks. maksimalt 28 elever i en klasse på barnetrinnet og 30 elever i en klasse på ungdomstrinnet, er opphevet. Lovendringen innebærer at elevene ikke lenger må tilhøre en klasse. Dette åpner for en langt mer fleksibel organisering av undervisningen. Kommunene kan imidlertid ikke bruke dette punktet alene til å spare utgifter på skoledriften. Intensjonen med endringen er å gjøre det mulig for kommunene og skolene å utnytte ressursene på en bedre måte til beste for alle elevene.

Om Skolefritidsordning (SFO):

§ 13-7 i Opplæringsloven: (utdrag)

"Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1.-4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1.-7. årstrinn."

Skolefritidsordninga skal leggje til rette for leik, kultur- og fritidsaktivitetar med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. Skolefritidsordninga skal gi barna omsorg og tilsyn. Funksjonshemma barn skal givast gode utviklingsvilkår. Areal, både ute og inne, skal vere eigna for formålet."

Når skolefritidsordninga er knytt til skolar, skal rektor til vanleg vere leiार."

Kommunen kan krevje utgiftene til skolefritidsordninga dekte gjennom eigenbetaling frå foreldra."

Kommunen kan nytte andre til å oppfylle plikta til å ha eit tilbod om skolefritidsordning, dersom dei elles oppfyller vilkåra i denne paragrafen. Kommunen fører tilsyn med private skolefritidsordningar."

Alle skoler med 1.-4. årstrinn bør ha et tilbud om skolefritidsordning. Ordningen kan være kommunal eller privat.

Om fysisk miljø: § 9a

I 2003 vedtok Stortinget en lovendring i Opplæringsloven (§9a), som gir alle elever rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Endringen gjelder både for nye og gamle skoler. § 9a i Opplæringsloven: (utdrag fra § 9a-2 om fysisk miljø):

"Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa, trivselen og læringa til elevane."

Det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndighetene til kvar tid anbefaler. Dersom enkelte miljøtilhøve avvik frå desse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredsstillande verknad for helsa, trivselen og læringa til elevane."

Alle elever har rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreiast slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar."

Om skyss og reisetid:

Retningslinjene for anbefalt maksimal reisetid (som ikke står eksplisitt i opplæringsloven, men som har vært vist til siden 1986), sier at skolebarn på 1.-4. årstrinn ikke bør ha reisetid over 45 min. en vei. For 5.-7. årstrinn er det 60 min. som er retningsgivende, mens ungdomsskoleelevene ikke bør ha over 75 min. en vei. Den maksimale reisetiden gjelder fra elevene går på bussen og fram til undervisningen starter.

Regler for skoleskyss gir en nedre grense for fri skoleskyss på 4 km for elever i 2.-10 årstrinn og 2 km for elever i 1. årstrinn. Elever som har særlig farlig eller vanskelig skolevei har rett til gratis skyss uten hensyn til veilengden.

2.1.2. Kommunehelsetjenesteloven

Kommunehelsetjenesteloven fikk i 1987 et tillegg om miljørettet helsevern (Kap.4a). Til denne loven hører og et sett med forskrifter som stiller krav til miljøet i ulike bygningstyper, bl.a. skolebygg.

For skoler og barnehager er det en egen ”**Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m. v**”. Forskriften trådte i kraft i 1996. Den blir ofte omtalt som barnas “arbeidsmiljølov”.

Forskriften inneholder krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til bl.a. ansvarsforhold, internkontroll, plikt til opplysning og informasjon, tilsyn, sanksjoner og klage. Målet med forskriften er å medvirke til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse og trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og forebygger sykdom og skade.

Forskriften forutsetter at det enkelte skoleanlegg skal godkjennes. Dette gjelder også ny skoler. Det er helsesjefen som er godkjenningmyndighet for godkjenning ift. forskriften.

2.1.3. Arbeidsmiljøloven

De ansatte sine miljøkrav er ivaretatt gjennom **Arbeidsmiljøloven**. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at loven etterfølges. Ved bygging av nye skoleanlegg er det viktig at en legger til grunn de retningslinjer som loven og tilhørende forskrifter legger opp til. Dette gjelder bl.a. kontorarbeidsplasser for lærere, forholdene for administrasjonen, samt alle personalfasiliteter i anlegget

2.1.4. Plan og bygningsloven

Plan og bygningsloven med tilhørende byggeforskrift inneholder og omfattende krav til det fysiske miljøet. Lovverket kommer spesielt til anvendelse i sammenheng med planlegging og oppføring av nye skolebygg og rehabilitering av eksisterende bygg.

2.1.5. Samlet oversikt

Vi har hentet en oversikt over aktuelle lover og forskrifter for skolebygg fra Rådgivningstjenesten for skoleanlegg. Tabellen viser hvilket departement som har ansvaret for regelverket og hvilke tilhørende organ som forvalter og fører tilsyn med at regelverket blir overholdt.

Departement	Lov/forskrift	Etat/tilsyn	Tema
Utdannings- og forskningsdepartementet (UfD)	Opplæringsloven Forskrift for miljørettet helsevern i barnehager og skoler	Utdanningsdirektoratet Fylkesmannen Skolemyndighetene	Fysisk og psykisk arbeidsmiljø for elevene.
Helsedepartementet (HD)	Lov om helsetjenesten i kommunen.	Helsetilsynet Fylkesmannen Den kommunale helsemyndigheten	Fysisk og psykisk miljø for elevene. Krav til inneklimate, støyforhold, hygiene, lysforhold, luftkvalitet
Arbeids- og administrasjonsdepartementet (AAD)	Arbeidsmiljøloven Internkontrollforskriften	Arbeidstilsynet	Fysisk og psykisk arbeidsmiljø for ansatte
Miljøverndepartementet (MD)	Forurensingsloven Sikkerhetsforskriften for lekeplassutstyr	Statens forurensingstilsyn	Asbest, kjemikalier m.m. (Aktuelt er krav om fjerning av PCB-lysarmaturer innen 1.1.2005.) Sikkerhet på lekeplasser
Justisdepartementet (JD)	Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr	Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB)	Brann og EI-sikkerhet
Kommunal- og regionaldepartementet (KRD)	Lov om brann og eksplosjonsvern	Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap (DSB) Kommunale brannvesen	Brannsikkerhet
	Kommuneloven Forskrift om årsbudsjett Forskrift om årsregnskap og årsberetning	Fylkesmannen Kommunerevisor	Regnskap og forvaltning Formuesbevaring (Vedlikehold skal finansieres over driftsbudsjettet, oppgradering over investeringsbudsjettet.)
	Bygningsloven (PBL) Teknisk forskrift (TEK)	Statens bygningstekniske etat (BE) Bygningsmyndighetene i kommunen	Bygningsteknikk (mest i forbindelse med nybygg, ombygging og rehabilitering)

Kilde: Rådgivningstjenesten for skoleanlegg: <http://www.skoleanlegg.utdanningsdirektoratet.no/>

2.2 TRENDER I UTFORMING AV SKOLEANLEGG

I dette kapittelet presenteres trender og sentrale prinsipper for utforming og oppgradering av skoleanlegg i tråd med føringer i Kunnskapsløftet.

2.2.1. Skolens innhold

Grunnskolen i Norge er i rask utvikling; klasser blir erstattet med grupper, timetallet skal økes og den enkelte skole skal få større frihet. Stortinget fattet høsten 2003 vedtak om endring i Opplæringsloven gjeldende fra 2004. I juni 2004 ble St.meld. nr. 30 (2003 – 2004) **Kultur for læring** behandlet i Stortinget. Kultur for læring omfatter hele grunnopplæringen, og departementet fremmet i meldingen forslag til endringer i innholdet i grunnopplæringen. I all hovedsak fikk forslagene tilslutning i Stortinget. Endringene realiseres gjennom en omfattende reform av hele grunnopplæringen: **Kunnskapsløftet**. De siste endringene i Opplæringsloven (se kapittel 2.1.1) er en direkte konsekvens av denne reformen.

Målet med reformen er at det beste i grunnopplæringen i Norge skal tas vare på og utvikles videre – slik at elevene blir satt bedre i stand til å møte kunnskapssamfunnets utfordringer. Visjonen er å skape en bedre kultur for læring for et felles kunnskapsløft. Målene det skal arbeides mot, skal bli tydeligere. Elevenes grunnleggende ferdigheter skal styrkes. Samtidig ligger skolens sentrale rolle som formidler av verdier, allmenndanning og kultur fast. Skolen møter et stadig større mangfold av elever og foresatte. Alle elever har krav på tilpasset og differensiert opplæring ut fra sine egne forutsetninger og behov. En skole basert på likeverd forutsetter at alle elever får de samme mulighetene til å utvikle seg.

Ny læreplan for grunnskolen og videregående skole ble lagt fram i august 2005. Læreplanen sin generelle del er ikke endret, men det blir lagt opp til noen endringer i fag- og timefordeling og timetallet i grunnskolen skal utvides.

Følgende fem grunnleggende ferdigheter skal integreres i alle fag, på alle nivå:

- å kunne uttrykke seg muntlig
- å kunne lese
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale verktøy

Ny læreplan, 12.august 2005 →

Reformen i grunnopplæringen ble satt i verk for 1.-9. årstrinn fra høsten 2006, og 10. årstrinn fra høsten 2007. Kultur for læring og Kunnskapsløftet definerer en skole for kunnskap, mangfold og likeverd. Kommunene er forpliktet til å planlegge framtidens skole i tråd med dette.

Variasjon i læremåter skal bli større, og skolelokalene må derfor være fleksible og gi mulighet for større variasjon i opplæringen. Klassebegrepet eksisterer ikke lenger. Elevene skal organiseres i grupper. Antall elever i gruppene varierer gjerne over tid. Gruppene blir delt inn slik at de passer med aktiviteten.

Varierte pedagogiske arbeidsmåter

Dagens skole bør ha en annen hovedregi enn læreren ved tavlen bak kateteret, og elevene plassert i rekker vendt mot tavlen. Mangfold og fleksibilitet er viktige stikkord, ikke slik at aktørene beveger seg etter forgodtbefinnende, men heller slik at læringen organiseres etter mange ulike mønstre som gir struktur for skoledagen.

Sentralt begrep i K06 er kompetente barn og unge. Kunnskaper og ferdigheter skal brukes i sammenhenger der den enkelte er aktiv og selv gjennomfører prosesser, og ser resultatet av eget arbeid. Skoleanlegg og arbeidsmåter må gi muligheter for virksomhet som likner på det arbeid som utføres i arbeidsliv og samfunnsliv for øvrig. Tilrettelegging for samarbeid mellom elever og mellom elev og lærer er viktig i denne sammenheng.

Forskning viser stor variasjon i barns og unges former for intelligens og læringsstiler. Forskjellene i motivasjon, i kulturell bakgrunn, i modning og andre forutsetninger for læring, sammen med den måten kunnskap/kompetanse tilegnes, tilsier at ikke alle elever i en gruppe er klare for å lære det samme, på samme måte og til samme tidspunkt. Et moderne skoleanlegg må utfordre skoleledere, lærere, elever og foresatte til å forske på effektiv læring gjennom å benytte et mangfold av organiseringsmåter, utvikle et stort repertoar av arbeidsmåter, ta i bruk ulike læringsarenaer og læremidler, og forholde seg til individuelle læringsprogram.

2.2.2. Tradisjonelle klasserom, åpne landskap eller ?

I den senere tid har den offentlige debatten rundt hvordan fremtidens skole skal se ut med tanke på både utforming av skolen og organisering av undervisningen, skolens innhold m.m. tiltatt i styrke. Dette har blant annet sin bakgrunn i at internasjonale testresultater viser at elevene i grunnskolen i Norge sakter akterut i kompetansesammenligninger med andre land.

Det kan sies mye om hva de internasjonale testene virkelig måler, men det er nok helt andre faktorer enn skolebygget som i stor grad påvirker resultatene i disse testene. Samlet sett er det kun en liten andel av norske skoler som per i dag ikke er tradisjonelle klasseromsskoler. Den norske skolen som måles i internasjonale undersøkelser er derfor en skole som hovedsakelig består av klasserom. Nyere skoler som vi har kjennskap til, scorer godt på testingen sammenlignet med gjennomsnittet. Dette betyr ikke nødvendigvis at den moderne utformingen av skoler er bedre enn klasseromsskolene, men gir i det minste indikasjoner på at den moderne utformingen i hvert fall ikke er negativ for elevenes læringsutbytte.

Det har vært forsket svært lite på sammenhengen mellom elevers læringsutbytte og utforming av skolebygg. Helt siden 70-tallet har arkitekter og pedagoger forsøkt seg fram med alternativer til klasseromsskolen, men det er ingen som har funnet den optimale utformingen, sannsynligvis fordi den ikke finnes. Det som passer for noen fungerer gjerne ikke så bra for andre. Den mest vanlige tilnærming til spørsmålet i overskriften er å ta utgangspunkt i at skolebygg bør være mulig å anvende til flere ulike undervisnings- og arbeidsmåter. Det blir dermed like galt å vende tilbake til en skole som ensidig bygges opp om tradisjonelle klasserom, som å bygge skoler ensidig basert på åpne løsninger og landskap. En mellomting; med fleksible og varierte rom og arealer er trolig det beste.

Allerede på 70-tallet slo Thomas Gordon fast at klasserom på 60 kvadrat med i underkant av 30 elever, sittende på ubekvemme stoler time etter time, dag etter dag, kanskje ikke er den optimale læringssituasjonen. Det var trolig heller ikke de helt åpne landskapene, som ble bygget i forlengelsen av kritikken. I dag bygges skoler med varierte og fleksible læringsarealer.

Fleksible og varierte arealer gir muligheter for varierte pedagogiske arbeidsmåter. Utfordringen er å skape bygg der utforming av de fysiske rammene og det pedagogiske innholdet er sett i

relasjon til hverandre. Dersom man ikke ser de strukturelle rammene og de pedagogiske muligheter eller begrensninger i sammenheng, kan man ende opp med en ureflektert standardisering eller tilfeldig kvalitet på skolebygget. Resultatet kan bli frustrasjon og misnøye blant elever, foresatte og skolens personale når bygget ikke gir de pedagogiske muligheter man ønsker, eller man ikke klarer å ta bygget i bruk. Et bygg åpner opp, eller setter grenser for, utformingen av skolens indre liv.

De fysiske rammebetingelsene er et viktig element for kvalitet i opplæringen, og anlegget bør utformes slik at skolene kan tilrettelegges for varierte pedagogiske arbeidsmåter som fremmer elevenes læringsutbytte. Skolebygg og uteareal skal sammen utgjøre et helhetlig læringsmiljø.

Utstrakt brukermedvirkning i planleggingen av nye eller ombygde skoler er en forutsetning for å lykkes 100% med byggeprosjekter. Det er nok av eksempler på at lærere ikke oppdager hvordan den nye skolen skal se ut før den tas i bruk. Skolen bør benytte anledningen et byggeprosjekt gir til å gjennomføre en pedagogisk utviklingsprosess for å avklare hvordan en ønsker å jobbe, hvordan virksomheten skal organiseres, og finne ut hvilke rom og arealer en da har bruk for.

2.2.3. Overordnede premisser og føringer for nye skoleanlegg

Noen overordnede premisser og sentrale føringer for utforming av nye skoleanlegg er oppsummert i avsnittene nedenfor. Innholdet er ikke uttømmende, men gir et innblikk i viktige problemstillinger.

Pedagogisk plattform

I tillegg til nasjonale og kommunale føringer, er det viktig at skolenes egne pedagogiske plattformer og pedagogiske målsettinger (skolens profil) blir lagt til grunn for den fysiske utformingen av skoleanleggene. Det viktigste i denne sammenheng er hvordan man arbeider på skolene (læringsstrategier), hvordan man vil at det skal arbeides i framtiden, hvilke fagområder skolene ser på som viktige (satsingsområder) og hva dagens samfunn etter hvert vil kreve av et skolesamfunn. Alt dette vil sette krav til hvordan bygningene blir utformet.

Det vil også være naturlig at skolene legger stor vekt på å utnytte naturen og nærområdene til læring og fysisk aktivitet, samt ivareta det musiske mennesket ved å legge til rette for musikk, kunst, håndverk, dans og drama.

Elevene skal med økende alder/modning læres til å ta medansvar for egen læring. Derfor må skolen legge forholdene til rette for at de kan tilegne seg kunnskap gjennom egne handlinger. Læringsarealene må utformes slik at det kan arbeides individuelt, i ulike gruppestørrelser og med ulike aktiviteter. Det må videre legges til rette for tilpasset opplæring, lek som læringsform, temaarbeid, prosjektarbeid, fortelling som metode, verkstedpedagogikk og utedagspedagogikk.

Overordnet fysisk utforming

Disponering av tomt og innhold i bygningsmassen må, uavhengig av organisasjonsformer, læringsformer og skiftende elevtall, skape gode fysiske omgivelser som gir grunnlag for et godt læringsmiljø og et attraktivt arbeidsmiljø både for barn og voksne.

Eventuelle tilbygg må plasseres slik at de ikke tar for mye av elevenes uteområde, eventuelt må dette suppleres på annen måte.

Skolene skal ha en klart definert hovedinngang, og så langt råd er desentraliserte innganger for ulike årstrinn.

Planløsning

En må søke å finne løsninger som gir en funksjonell og mest mulig optimal intern kommunikasjon og sammenheng i bygningsmassen og fornuftig disponering av uteområdene til ulike aktiviteter for ulike alderstrinn. De yngste elevene må til tider kunne skjermes fra de eldre elevene (og omvendt), og støyende aktiviteter må kunne skjermes fra rolige.

Generalitet, fleksibilitet, elastisitet

Skoleanleggene må over tid kunne tilpasses nye krav og nye brukere. Det vil måtte påregnes innføring av nye reformer, nye læreplaner og nye organisasjons- og læringsformer i løpet av skolens levetid. Skolereformer har gjerne en levetid på 8-10 år, mens levetid for bygg er gjerne 50 år. Det kan også forventes et skiftende elevtall og nye brukergrupper med andre behov. Arealene må derfor være generelle, dvs. kunne ha ulik bruk uten vesentlig omarrangering, de må kunne være fleksible, dvs. lett kunne endres i størrelse og innretning, og de må kunne være elastiske, dvs. lett kunne ekspandere, i eksisterende areal eller ved påbygg. Alt dette må legges til grunn i planlegging av skoleanlegg.

Sonedeling

Det er behov for å dele skolens arealer i ulike soner, gjerne for ulike aldersgrupper. Alle elever på skolen bør ha et område på skolen de har tilhørighet til. De minste barna bør på grunn av bevegelsesradius, størrelse og mestringsevne tilbys andre type arealer både ute og inne enn de større barna. I tillegg har de minste behov for å skjermes fra de største, kanskje særlig med tanke på kantine og lekearealer. Det ligger for eksempel en mulighet for å skjerme de minste ved å benytte SFO-lokaler som kantine for de aller minste barna.

Sambruk og flerbruk

En god del av skolens rom og arealer bør tilrettelegges for sambruk mellom skolens egne brukere og mellom skolen og lokalsamfunnet / eksterne brukere. Det bør videre legges til rette for flerbruk (flere funksjoner i samme areal/rom), bl.a. for å få bedre utnyttning av rom som ellers ville stått mye ubrukt.

Sambruk og flerbruk av rom kan være nyttig og effektivt, ikke bare for å redusere kostnader med tanke på arealer og oppvarmingsbehov, men også for å gi elevene mulighet til å bruke maksimalt av skolens arealer til enhver tid. Noen sambruks- og flerbruksløsninger er bedre utprøvd enn andre, men slike løsninger krever uansett grundig planlegging. Arealer/rom til arbeidsplasser til elever og ansatte ved skolen (basene) skal være private areal uten sambruk.

Universell utforming

Anleggene skal ha en universell utforming. Dette innebærer at en ved planlegging og utforming av bygningsmasse og uteområde tar hensyn til alle brukere og søker å finne gode, funksjonelle fellesløsninger. Skoleanleggene (også uteområdene) skal være tilgjengelige og anvendelige for funksjonshemmede elever, ansatte og foreldre/foresatte med nedsatt gangfunksjon, redusert syn eller hørsel, astma- og allergiplager. Alle brukere skal kunne bevege seg fritt, det skal være lett å orientere seg og inneklimate skal være godt.

Universell utforming innebærer bl.a. at anleggene skal ha tydelige innganger, god intern kommunikasjon og god tilgang for bevegelseshemmede og for transport av utstyr. Dette betyr bl.a. trappefrie inngangspartier, heis og brede nok dører og passasjer for rullestol. Anleggene skal også ha HC-toiletter og stellemuligheter.

Arealeffektivitet

Nye og ombygde skoler skal ha en høyere arealeffektivitet i form av en gunstig brutto - netto faktor sammenlignet med de eksisterende skolene. Arealeffektiviteten skal likevel ikke gå ut over funksjonaliteten eller legge for store begrensinger på mulighetene for å legge til rette for uformelle møteplasser i anlegget.

Drift av bygg er en vesentlig kostnadskomponent i den kommunale økonomien. Arealeffektivisering gjennom nybygg og ombygging vil kunne redusere kommunens kostnader på dette området eller omfordele ressurser til f.eks. lærerressurser, i tillegg til at elevene får bedre tilrettelagte lokaler.

Fysisk miljø

Skolene må ha god innemiljø, tilfredsstillende luftutskiftning, gode lysforhold, og tilfredsstillende kravene i Opplæringslovens §9a. Skolene skal godkjennes etter forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager m.m.

Akustikk

Det er viktig å ha kontroll på lyd og romklang i prosjekteringen av skolebygg. Det er om å gjøre å dempe lyden slik at elevene ikke blir forstyrret i sin konsentrasjon. Spesielt er dette viktig i skolebygg med fleksible og varierte romløsninger, der det kan være flere rom i sammenheng uten avlukningsmulighet mellom alle. Støyende aktiviteter må kunne skjermes fra rolige.

Inventar

Inventaret er en viktig del av de fysiske rammebetingelsene som skal gi gode læringsforhold i skolen. Det er viktig at skolene får kontinuerlig utskifting/oppgradering av inventar. I forbindelse med byggeprosjekter vil det være fornuftig å gjennomgå alt inventaret på skolen.

Moderne skolebygg skal være fleksible. Når det gjelder inventar og møblering betyr dette tilpasningsmuligheter og at et areal kan innredes for flere ulike funksjoner. Veggfast eller spesialbygd inventar gir en mindre fleksibilitet enn møbler som enkelt kan flyttes til andre posisjoner eller fjernes.

Bildene til venstre: Formidlingsrom med oppbygd amfi og fastskrudde stoler er arealbesparende, men gir en mindre fleksibilitet enn et tilsvarende rom med flatt gulv, sammenleggbare bord og klappstoler.

Bildet over til venstre: Bord/pulter med lik høyde (og regulerbare stoler) gir mulighet for å kunne slå sammen til større bord når det er behov for det.

Bildet over i midten: I åpne skoler blir skap og hyller brukt til å dele inn store åpne areal i mindre enheter. Dersom disse skapene og hyllene går på hjul - er det lett å endre størrelsen på enhetene.

Bildet over til høyre: Dekorativt inventar og god fargebruk kan gi god estetikk og være med på å skape trivelige læringsarealer.

IKT

Bruk av digitale verktøy defineres i Kunnskapsløftet som en femte grunnleggende ferdighet, på linje med lesing, skriving, regning og muntlig uttrykksevne. Det skal integreres i undervisningen i alle fag og på alle nivå. Barn utvikler digital kompetanse gjennom allsidig bruk av IKT, og en viktig forutsetning for at skolen skal kunne gi elevene digital kompetanse, er tilgangen på nødvendig IKT-infrastruktur.

På alle skoler bør det legges til rette for bruk av IKT i hele anlegget, og opplæring på dataverktøy må kunne foregå på ulike steder. Det bør legges til rette for at skolen skal kunne ha bærbare datamaskiner (klassesett etc.) med trådløs tilgang til internett, skrivere m.m. Læringsarealene må utstyres med tanke på dette. Det bør være opplegg for fastmontering av prosjektør flere steder, spesielt der det skal drives formidling.

IKT skal være en integrert del av skoleanlegget. Mange av elevene som er i grunnskolen i dag er vant med å bruke IKT-verktøy fra de er svært unge, og opplever ikke IKT-verktøy som noe særegent annet enn andre lærings- og informasjonsverktøy. IKT-verktøy bør være lett tilgjengelig for alle elever.

Renhold/innemiljø

For at byggene skal kunne holdes rene og ryddige og for å sikre et godt innemiljø skal det bl.a. legges vekt på følgende punkter ved utforming av skolene:

- renholdsvennlige overflater
- unngå støvdeponi
- unngå høye vindusflater
- innebygde rør (ventilasjon og sanitær)
- unngå benker på golv (bl.a. i garderober)
- legge til rette for innesko
- skrå topper på skap, eller innebygde skap til tak
- toalett montert på vegg
- asfalt utenfor inngangspartiene
- rister ved inngangsdører

Bygningsmessige og bygningstekniske krav m.m.

Bygningsmassen må tilfredsstillende alle relevante tekniske forskrifter med hensyn til brannkrav, HMS-krav m.m. I tillegg kommer eventuelle tekniske- og bygningsmessige krav i den enkelte kommune.

Trafikk og parkering

Skoleanlegg må ha trygge gang- og sykkelveier for elevene. Gang- og sykkelveier bør ha lys og må legges utenom biltrafikken. Det må også være oversiktlige og sikre trafikkløsninger i forbindelse med bringing og henting av barn med buss og bil.

Anlegget bør om mulig ha egne parkeringsplasser i god avstand fra elevenes oppholdsområder.

Nødvendig transport av varer og utstyr til anlegget må kunne skje på en sikker måte og slik at det forstyrrer elevenes lek minst mulig.

2.2.4. Eksempler på utforming av skoleanlegg

Eldre skolebygg har ofte lange korridorer, mange identiske klasserom, få grupperom og gjerne mange store spesialrom. Nye skolebygg har varierte og fleksible arealer og tydelig inndeling i soner som skiller klart mellom allment læringsareal (baseareal) og spesialisert læringsareal (rom til mer spesielle funksjoner).

En moderne og fremtidsrettet læringsarena er bl.a. kjennetegnet ved at det blir endret fokus

- fra tradisjonell klasseromsundervisning til skiftende elevgrupper
- fra lærerstyrt undervisning til individorientert læring
- fra fagsentrert opplæring til tverrfaglige oppgaver og problembasert læring
- fra tradisjonell informasjonsbehandling til utstrakt bruk av IKT
- fra enelærer til lærerteam
- fra mange lukkede rom til åpnere rom og fellesareal
- fra sentralisert ledelse til desentraliserte og delvis selvstyrte enheter

Nye skolebygg har ofte fleksible romløsninger med muligheter for rom av ulik størrelse som kan dekke flere funksjoner (sambruk og flerbruk) og som kan tilpasses endring i elevtall, endring i organisering og nye læremåter. I tillegg er det de siste årene blitt mer vanlig med mer åpne undervisningsareal, gjerne relativt lukkede løsninger for de yngste, men mer og mer åpne løsninger jo eldre elevene er. Bruk av glassfelt i vegger er framtrepende. Dette gir mer lys og bedre oversikt.

Bildet til venstre viser en del av en fleksibelt utformet base på Ringstabekk skole i Bærum. Basen inneholder flere ulike typer arealer lagt til rette for forskjellige aktiviteter. Bildet til høyre viser en åpen base med formidlingsdel og arbeidsplasser for elevene på Gjøvik skole på Gjøvik (rehabiliteret skole).

I nye skolebygg blir følgende hovedelementer til vanlig lagt til grunn for pedagogisk og funksjonsmessig inndeling av anlegget:

- Allment læringsareal
- Spesialisert læringsareal
- Samlingsrom og fellesareal
- Administrasjon-, personal- og støttefunksjoner
- Areal til andre brukere/skolen som nærmiljøanlegg

Allment læringsareal

Det allmenne læringsarealet består av baser for grupper med elever og lærere (ett eller flere alderstrinn eller en aldersblandet gruppe utgjør en enhet).

Basen består av ulike fleksible og varierte arealer for forskjellige funksjoner, som skal gi rom for varierte læringsaktiviteter. I basene skal det kunne foregå lettere praktiske aktiviteter, framføringer og gjerne også undervisning i enkelte formingsfag. Arealene må utformes slik at det kan arbeides individuelt, i ulike gruppestørrelser og med ulike aktiviteter.

Basene inneholder i utgangspunktet arbeidsplasser til elevene, fellesareal til aktiviteter/prosjektarbeid, areal/rom til formidling, lærerarbeidsplasser (evt.), møte- og grupperom med varierende størrelse, nærlager, samt garderober og toaletter.

Bruk av foldevegger kan være med å øke fleksibiliteten i basene, og det kan og være slik at flere enheter deler på noen av undervisningsrommene. Åpne eller mer lukkede løsninger varierer, men det er likevel en tendens til at det velges mer og mer åpne/fleksible løsninger jo eldre elevene er. Arealene må utformes slik at det kan arbeides individuelt, i ulike gruppestørrelser og med ulike aktiviteter.

Eksempler på rom til formidling (fra Ringstabekk skole i Bærum og Mathopen barneskole i Bergen). Begge rommene har god plass til 70 elever. NB! Enkelte skoler ønsker rom med flate gulv til formidling (slik at de og kan brukes til andre formål)

Desentraliserte eller sentraliserte arbeidsplasser for lærere er alltid et stort diskusjonstema. Med desentraliserte arbeidsplasser for lærerne, blir lærene mer tilgjengelige for elevene. Dessuten kan en unngå at deler av skolen blir uten voksne. Desentraliserte arbeidsplasser er og en fordel på skoler som har fleksitid for elevene. En av ulempene på mindre skoler, er at det pedagogiske miljøet innenfor arbeidsenhetene kan bli for lite. På større skoler kan desentraliserte arbeidsplasser medføre at den sosiale voksne miljøet blir forringet ved at de voksne på ulike trinn sjelden eller aldri ser hverandre. Det vil også kunne bli "problemer" med plassering av kontorarbeidsplasser for lærere som underviser på flere årstrinn. Det er likevel viktig å huske på at desentralisering av arbeidsplassene ikke trenger å bety at arbeidsplassene for de ulike teamene må ligge fysisk langt fra hverandre.

På de fleste nye skoler i dag er SFO en integrert del av skolen sin virksomhet og holder til i basene for de yngste, evt. at det settes av et areal til egen base for SFO. SFO bør for øvrig basere seg på sambruk av areal med skolen for å unngå at rom står ubrukt store deler av dagen, samt behov for dobbelt sett med garderober. SFO-leder kan ha sin kontorarbeidsplass sammen med skolens administrasjon eller sammen med lærerne i småskolen.

Spesialisert læringsareal

Skolene har ulikt behov for spesialisert læringsareal, avhengig av hvilke alderstrinn skolen har. Kravet til slike arealer er større jo eldre elevene er. I en eller annen form vil det være behov for rom/areal til følgende fag/funksjoner på alle skoler:

- kunst og håndverk (KOH)
- musikk/dans/drama
- mat og helse (skolekjøkken)
- natur og miljøfag, evt. vekstrom for barnetrinnet
- matematikk og teknologi
- bibliotek/data
- gymnastikk

Det spesialiserte læringsarealet kan legges til en egen del av skoleanlegget eller fordeles rundt. Rommene har ulike krav til nærhet til andre funksjoner og til hverandre. Det kan være fornuftig å lage noen store flerfunksjonsrom i stedet for mange små rom til hver funksjon.

På skoler med store spesialrom blir det ofte gjennomført ombygging for å få flere mindre rom til flere funksjoner, i stedet for store rom som f.eks. bare kan brukes til sløydforming eller

heimkunnskap. Skolekjøkkenet blir ofte lokalisert i nærheten av elevkantine og gjerne også i nærheten av personalrom. Rom til musikk blir gjerne plassert nær foajé, og/eller gymnastikksal/scene. På enkelte skoler fungerer et utvidet scenerom som musikkrom.

Mange nye skoler har tatt høyde for satsingen på et nytt teknologifag i skolen. I den sammenheng blir det satt av plass/areal til et eget teknologi/matematikkrom som blir utstyrt med materiell som f.eks. geometriske figurer, vektorer og datamaskiner med spesielle programmer.

Samlingsrom /kantine

Det er ønskelig med et større felles amfi/samlingsrom for hele skolen, som gjerne kan kombineres med kantine og/eller musikkrom. Rommet bør ligge nær hovedinngang og foajé – eller ha egen inngang, slik at det lettere kan brukes utenom skoletid. På mindre skoler vil gymnastikksalen kunne fungere som samlingsrom.

Kantinefunksjonen kan plasseres i tilknytning til personalrom eller andre samlingsrom. Siden det etter hvert kan bli aktuelt med innføring av obligatorisk varmmatsservering på skolene, er det viktig å planlegge for dette allerede nå, også på barneskolene. Kantinekjøkkenet må planlegges slik at det på en enkel måte kan tilrettelegges slik at det oppfyller kravene til et storkjøkken.

Bildet til venstre viser skolekjøkkenet på Apeltun skole i Bergen. Kjøkkenet er en del av et stort åpent fellesareal som elever og lærere og bruker som felles lunsjrom. I motsatt ende av rommet er det en scene og god gulvplass til dans, drama og framføringer. Det er foldevegg mellom scene/musikkrommet og kantine/skolekjøkkenet. Bildet til høyre viser skolekjøkkenet på Hagen skole i Nittedal. Skolekjøkkenet har innredning langs vegg, noe som gjør at rommet også kan brukes til andre formål for eksempel grupperom, formingsrom eller spiserom/kantine.

Administrasjons- og personalareal m.m.

Administrasjons- og personalareal m.m. inneholder vanligvis resepsjon/forkontor, kontorer til skolen sin administrasjon og ledelse (evt. også SFO-leder), møterom, arkiv og lager. Personalgarderober, lærerbibliotek og et eventuelt personalrom er også ofte plassert i eller nær dette området. Administrasjonen bør ha en sentral plass i anlegget, med kort avstand og god skilting fra hovedinngangen.

Spesielt på skoler med desentraliserte arbeidsplasser vil det ofte være ønskelig å ha et eget personalrom der lærerne kan trekke seg tilbake når de har behov for det. Enkelte skoler velger å legge areal til personalrom inn i eller inntil elevene sitt kantineareal for å kunne få muligheter til et større samlingsrom.

Ungdomsskolene bør ha en egen liten avdeling for elevtjenester som skolehelsetjeneste, rådgiver/sosiallærerfunksjon, elevråd m.m.

Kontorer til vaktmester, elevråd, skolehelsetjenesten, samt kontor til andre brukere, som musikk og kulturskole etc., kan plasseres sammen med skolens administrasjon. Det må i tillegg settes av plass til renholdsrom, rom til driftspersonell, telefoni og datasentral, lager, boder og verksteder m.m. Disse funksjonene trenger ikke å ligge så sentralt i bygget.

Skolen som nærmiljøanlegg

Skolen har tradisjonelt hatt en sentral plass i nærmiljøet. Nærmiljøet inneholder ressurser som kan dras nytte av i undervisningen, og samarbeidet kan være med på å legge grunnlag for barn og ungdoms aktive deltagelse i samfunnet. Dersom det utvikles et godt samarbeid mellom skole, hjem, og nærmiljø, blir ressursene som ligger i skoleanlegget forvaltet på en god måte og skolen blir et reelt nærmiljøanlegg. Skolefritidsordning i nærmiljøet gjør at barna får fritidsaktiviteter der de bor og kulturaktiviteter i nærmiljøet kan delta i SFO.

For å skape et godt oppvekst- og nærmiljø er det viktig å styrke kontakten mellom hjem og skole, og sammen skape møteplasser i nærmiljøet. Skolene bør være en naturlig møteplass for barn og unge utenom skoletiden. Anleggene skal og spille en rolle i å skape økt kontakt mellom generasjoner.

Et godt fungerende nærmiljøanlegg kan være en arena for sosialt samvær, og virke samlende og identitetsbyggende for lokalsamfunnet. Tradisjonelt er det gjerne barneskolene som har fungert som slike samlingspunkt, men med moderne planløsninger, åpne fellesarealer og gode spesialrom vil en ny eller ombygd ungdomsskole også framstå som meget attraktiv for ulike aktiviteter og kan på den måten også bli et naturlig samlingspunkt.

Bildene viser samlingsrom/amfi med scene, som ligger sentralt og åpent i skolebygget på h.h.v. Charlottenlund skole i Trondheim og Ringstabekk ungdomsskole i Bærum. Her er også kantinekjøkken og skolekjøkken knyttet til samlingsrommet. Ved å kunne låse av "private" deler av skolen, kan fellesareal og spesialrom brukes til nærmiljøfunksjoner.

Ulike lag, foreninger og aktiviteter kan benytte seg av hele eller deler av anlegget både i og utenom skoletiden. Mange av de funksjoner det legges til rette for i skoleregi egner seg også til annet bruk etter skoletid. Dette kan for eksempel være ulike kulturaktiviteter, kurs, idrettsaktiviteter og lignende.

I nye byggeprosjekter er ofte kultur/nærmiljøaktiviteter spesielt tatt hensyn til i planleggingen av skoleanleggene. For å få til god sambruk er det viktig at enkelte deler av skolen, slik som for eksempel elevenes baseareal kan stenges av, mens andre deler av anlegget er tilgjengelig. Dette kan for eksempel være kantine/aula/amfi, musikkrom, heimkunnskapsareal, formidlingsrom, arealer til kunst og håndverk etc.

Hvis skolen skal benyttes til andre aktiviteter enn skolevirksomhet på dagtid, bør det settes av egne arealer til dette i planleggingen av bygget. Disse arealene bør kunne brukes av skolen når de ikke er i bruk til andre ting. Det bør også settes av noe lagerplass til andre brukere.

Uteområder

Skolens uteområder er en viktig del av skolen som læringsarena. En bevisst holdning til hvilke pedagogiske muligheter utearealer kan gi, kan tilføre skolen verdifulle verdier. Det er viktig å utforme utearealer med tanke på mulighet for bruk hele året. Uteområdene skal ha varierte leke- og oppholdsmuligheter for alle aldersgrupper, kjønn og sosial bakgrunn. Både til de stille, avslappende aktiviteter og til de ville, energiske utfoldelser, hvorved barnets daglige utvikling kan stimuleres både motorisk, fysisk, sosialt og intellektuelt. I tillegg til undervisnings- og pauseareal for skolen, er skoleområdet og en møteplass for nærmiljøet.

Bildet ovenfor viser deler av uteområdet på Skåredalen skole, kultur og idrettssenter i Haugesund kommune. Bildet gir et godt eksempel på hvordan områder for ulike aktiviteter kan legges rundt skolen, og dermed legge godt til rette for allsidig bruk utenom skoletida.

I utforming og sonedeling av uteområdet må en tenke på behovene til ulike aldersgrupper;

- 6-åringene har behov for aktivitet som krever mye bevegelse. Viktig for videre utvikling er følelsen av å lykkes. Lekeplassen må gi mulighet for dette, og for allsidig bruk av kroppen.
- For 2. - 4. årstrinn bør skoleplassen gi utfordringer og spenning, muligheter til å trene på ferdigheter som å løpe og kaste, samt innby til annen fysisk aktivitet.
- 5 og 6. årstrinn setter ofte pris på ulike former for lek med ball.
- For 7. årstrinn betyr det i tillegg mye at skoleområdet har møteplasser for ulike former for samvær.
- For ungdomstrinnet vil det være et enda sterkere behov for møteplasser for ulike former for samvær, gjerne i form av små sittegrupper spredt rundt omkring og gangveier om tomten gjør dette mulig. I tillegg vil det være aktuelt med seksjonerte uteområder for ulike aktiviteter som klatring i klatrevegg, skateboard, basketball og mopedtrening m.v.

Det bør og tenkes på at jenter og gutter av og til ønsker noe ulike aktiviteter, samt at uteområdet må fungere og gi tilbud til elever med ulike typer funksjonshemming.

Utforming og innhold på uteområdet kan og bør planlegges i samarbeid med elevene. Til enkelte tiltak vil det være mulig å søke om tippemidler i kategorien "nærmiljøanlegg".

Det er viktig å huske på at det ikke er antall lekeapparater som er det viktigste for å skape et godt utemiljø, men en ramme som kan inspirere ungene sin egen fantasi. Skolens uteareal bør være i stadig utvikling, da det hele tiden vil være behov for nye elementer. Det er viktig å sikre at uteområdene ikke blir en salderingspost, og at planleggingen av uteområdene skjer sammen med brukerne.

Bildet til venstre viser uteområdet på Strindheim skole i Trondheim kommune. Dette uteområdet er et godt eksempel på hvordan universell utforming/tilrettelegging for alle kan ligge som en grunnidé i utforming av en skoles uteområde.

I tillegg til det som er nevnt ovenfor, bør også følgende punkter legges til grunn for utvikling av skolenes uteområder i en kommune:

- beholde særpreget for den enkelte skole (ikke lage identiske uteområder)
- legge bedre til rette for uteundervisning i større og/eller mindre grupper (amfi?)
- legge bedre til rette for soner for ulike aldersgrupper
- videreutvikle aktivitetssoner for ballspill og for bruk av lekeapparat
- etablere flere sosiale møteplasser (bord, benker etc.)
- etablere slitesterke arealer
- utvikle bruken av områder utenfor egen tomt (uteskole)
- utvikle gang-, sykkel- og kjøreveisystem som sikrer god trafiksikkerhet på og rundt anleggene. Egne områder til parkering

Uteområdet til Skåredalen 1-10 skole i Haugesund er godt tilrettelagt og inndelt i ulike soner til ulike aktiviteter.

Det finnes mange løsninger for utendørs amfi. Bildene over og til venstre viser tre ulike amfi, på Søfteland skule i Os, Brekkuskoli i Akureyri og Buggeland skole i Sandnes.

Bildene over og til venstre viser eksempler på utforming av uteområder, med ulike former og lekeapparat/ lekeinstallasjoner.

Bildet til venstre er fra Skudeneshavn skule på Karmøy, mens bildene ovenfor er fra Brekkuskoli i Akureyri.

2.3 DIMENSJONERING AV SKOLEANLEGG

Dimensjonering av skoleanlegg handler om å finne ut hvor mange elever skolene har eller skal ha plass til. Dette vil være aktuelt både i forbindelse med bygging av nye skoler og i forbindelse med oppgradering og utvidelse av eksisterende skoleanlegg.

Når et dimensjonerende elevtall og hvilke alderstrinn skolen skal ha er klart, vil det kunne settes opp et arealprogram for skolen, med alle arealbehov inkludert (også areal til lærerarbeidsplasser, administrasjon, SFO og ulike drifts- og støttefunksjoner). Det eksisterer ingen nasjonale arealnormer for skoleanlegg. Det er kommunene selv som bestemmer hvilke arealnormer de ønsker å legge til grunn.

Dimensjonerende elevtall baseres på tilgjengelige elevtallsprognoser og vurdering av skolestruktur. Det er viktig at prognosene er troverdige og at de strekker seg en del år fram i tid. Det har lite for seg å dimensjonere en skole for dagens elevtall hvis prognosene viser at elevtallet vil endre seg mye i årene framover. I områder med forventet nedgang i elevtallet er det i mange tilfeller best å finne midlertidige løsninger for å løse eventuelle kapasitetsproblemer som etter hvert går over, mens det i områder med forventet permanent vekst i elevtallet ofte vil være nødvendig å dimensjonere og planlegge skolene for senere utvidelse. Det er sjelden kommuner har råd til å bygge ut skoler med mye ledig kapasitet i påvente av en senere økning i elevtall.

Det dimensjonerende elevtallet settes vanligvis noe høyere enn det antall elever som forventes ved skolen, fordi årskullene varierer i størrelse og at det derfor er vanskelig å få utnyttet alle deler av skolen 100 %. I gamle tradisjonelle klasseromsskoler var det f.eks. vanskelig å få et gjennomsnittlig elevtall i klassene på over 25 selv om delingstallet/makskapasiteten var 28. En skole som har et elevtall som tilsvarer 80-90 % av det dimensjonerende elevtallet, vil i praksis være fullt utnyttet.

Kunnskapsløftet legger blant annet opp til tilpasset opplæring og bruk av varierte arbeidsformer i skolen, der elevene i deler av skoledagen organiseres i mindre grupper. Dersom dette skal kunne praktiseres i skolehverdagen, må byggene ha fleksible arealer med ulike romstørrelser tilgjengelig, slik at ikke bygget i seg selv hindrer praktisk organisering. I tradisjonelle "klasseromsskoler", med mange rom av lik størrelse, kan dette være vanskelig å få til. Skal man praktisere føringene fra kunnskapsløftet, kan således Kunnskapsløftets kvalitetskrav til arbeidsformer og opplæring føre til at eksisterende skolers elevkapasitet må reduseres, men dette er det kommunene selv som eventuelt må bestemme seg for.

2.4 ØKONOMISKE FORHOLD

2.4.1. Hvem dekker utgiftene?

Den offentlige grunnskolen skal være gratis for elevene. Kommunen har ansvar for tjenlige bygg, undervisningspersonell og læremiddel.

Investering

I statsbudsjettet for 2002 vedtok Stortinget en statlig finansieringsordning der kommuner og fylkeskommuner skal få kompensert renteutgifter knyttet til nybygg og utbedring av skoleanlegg.

Den samlede lånerammen ble satt til 15 mrd. kroner, med avdragsfrihet i 5 år og en samlet løpetid på hvert lån på 20 år. Tilsagn om støtte skulle fordeles over en periode på 8 år etter søknad. Staten dekker rentekostnadene for hele perioden beregnet med utgangspunkt i et tilsvarende annuitetslån med flytende rente i Husbanken.

Fra og med budsjettåret 2008 ble ordningen avvirket.

Drift

Staten gir tilskudd til deler av driftsutgiftene. Midlene blir gitt som rammetilskudd.

Det er opp til kommunene selv å finne en tjenlig organisering av grunnskolen. Gjennom endringer i skolestruktur og ved reguleringer av inntaksområdene (med utgangspunkt i nærscoleprinsippet i opplæringsloven), kan kommuner i stor grad påvirke utgiftene til grunnskolen i kommunen, uten at inntektene fra staten endres.

Kommunen kan kreve utgiftene til skolefritidsordningen dekket gjennom egenbetaling fra foreldrene.

Når det gjelder skoleskyss betaler kommunen refusjon etter persontakst for alle grunnskoleelever som har krav på skoleskyss i forhold til veilengden. Det har vært lagt fram forslag om å endre dette slik at kommunene må betale de reelle utgiftene til skoleskyss.

3 UTFORMING AV FRAMTIDENS SKOLEANLEGG I NITTEDAL

Det er ønskelig for kommunen å ha noen kommunale styringssignaler/ standarder for utforming av skoleanlegg. Standardene skal definere de sentrale funksjoner anlegget skal/bør inneholde og veiledende arealrammer, men ikke gi konkrete løsninger. Løsningene må utformes i samarbeid med brukerne i hvert enkelt byggeprosjekt.

Forslag til standarder for skoleanlegg i Nittedal er oppsummert i kap. 3.1 og 3.2; den tekstlige beskrivelsen i kap. 3.1 og veiledende arealprogram for de mest aktuelle skoletypene og skolestørrelsene i kap. 3.2. Til sammen skal innholdet i disse to kapitlene danne grunnlaget for framtidige skoleombygginger, skoleutvidelser og nye skoleanlegg i Nittedal kommune. Standardene er utarbeidet gjennom møter med rektorer og arbeidsgruppe.

3.1 STANDARDER FOR SKOLEANLEGG

Skoleanlegg i Nittedal skal utformes og bære preg av at eleven er i sentrum og at dette først og fremst er elevenes arbeidsplass. Læringsmiljøet skal tilrettelegges for undervisning tilpasset den enkelte elevs behov og forutsetninger, og utformingen skal bygge opp under elevens og ansattes trivsel. Basis for standarden skal ligge i den felles skolepolitiske rammeplanen for Nittedal kommune.

Nittedal har et sterkt fokus på det psykososiale og det fysiske læringsmiljøet på sine skoler, jfr. §9a i Opplæringsloven (kap. 2.2.1), så vel som god kompetanse hos personalet og godt lederskap.

Skolene skal i tillegg til gode innearealer også ha et godt tilrettelagt uteområde der elevenes behov for fysisk aktivitet er tilstrekkelig hensyntatt.

Skoler i Nittedal skal planlegges som nærmiljøanlegg som er åpne for foreninger og frivillige lag og organisasjoner etter skoletid. I utgangspunktet skal dette ikke medføre behov for mer areal, men finne sin løsning ved utstrakt sambruk og flerbruk i enkelte av skolens rom.

Utforming av bygningsmassen

Skolene skal ha både allment læringsareal og spesialisert læringsareal. De ulike rom og arealer må kunne utnyttes effektivt og med stor grad av fleksibilitet. Rom/arealer som blir stående mye ubrukt skal unngås. Det skal i stedet satses på flerbruks- og sambruksrom.

Allment læringsareal

Basen er elevenes hjemmeområde. Her bør det gis mulighet for varierte arbeidsmåter, ulike aktiviteter og variert organisering. Elevene må føle tilhørighet til og trygghet i basen. Basene skal utformes slik at det legges til rette for alle barn, med ulike læringsstrategier og læringsstiler. Utformingen kan variere fra skole til skole, men skal være fleksibel og gi muligheter for varierte romstørrelser. Basene er i utgangspunktet private arealer som bør kunne stenges av når skolen brukes av andre brukere utenom skoletid.

Spesialisert læringsareal

For å oppfylle kompetansemålene i Kunnskapsløftet, kreves det rom med tilgjengelig utstyr, mao. spesialrom med lagerplass. Spesialisert læringsareal bør være tilgjengelig fra 5. trinn og oppover, mens 1.-4. trinn i stedet kan ha en del spesialfunksjoner tilgjengelig i/ved basen. Ungdomstrinnet skal ha store og gode spesialrom.

Alle skoler i Nittedal skal ha et sentralt plassert bibliotek, som skal være lett tilgjengelig fra elevene sine basearealer. Størrelse og utforming på biblioteket kan variere og ses i sammenheng med størrelsen på basearealene.

Spesialiserte rom til mat og helse, musikk, kunst og håndverk, naturfag etc. bør være flerbruksrom som kan utnyttes til flere aktiviteter.

Arealene til mat og helse kan gjerne sees i sammenheng med kantine. Alle skoler bør tilrettelegges med tanke på servering av varm mat i framtiden.

Samlingsrom

Skolene bør ha muligheter for å kunne samle alle elever og ansatte i ett rom, for eksempel i aula/samlingsrom/kantine eller i gymsal/idrettshall. Samlingsrom må ha rømningsveier som tilfredsstillende brannforskriftene.

SFO / heldagsskole

SFO har ulike romforhold på dagens skoler. Ut fra prinsippet om at SFO skal drives til selvkost gjennom foreldrebetaling, bør det tilstrebes en noe mer ensartet utforming av rom og arealer til SFO. Det er skolenes kostnader til lønn, utstyr og mat som dekkes av foreldrebetalingen. Kommunens ganske betydelige utgifter til strøm, renhold og vedlikehold dekkes ikke.

I framtidens skoler i Nittedal bør SFO lokaliseres ved basene for 1.-4. trinn og ikke i egne bygg, bl.a. for å unngå dobbelt sett med garderober og for å legge bedre til rette for sambruk.

I handlingsplanen for 2008-2011 er rådmannen bedt om å utrede innføringen av en begrenset forsøksordning med heldagsskole. I utgangspunktet bør dette kunne gjennomføres uten spesielle bygningsmessige tilrettelegginger ut over det en har i dag med tilrettelagte arealer til skole og SFO.

Garderober og trafikkareal

Det bør være desentraliserte innganger og garderober med toaletter ved basene. Elever på 1.-4. trinn bør ha våtgarderobe og tørrgarderobe. Elever på ungdomstrinnet bør ha egne garderobeskap. Av hensyn til innemiljøet bør det brukes innesko. Bruk av innesko fordrer sammenhengende bygningsmasse, slik at elevene ikke må bytte sko for å gå fra basen til for eksempel spesialrom. Trafikkarealene skal ikke være i form av lange korridorer, men skal utformes slik at de kan brukes som en del av læringsarealet. Det er imidlertid viktig at kommunikasjonsløsningene i bygget er hensiktsmessige og at det ikke er gjennomgangstrafikk "overalt".

Arbeidsrom for lærere

Lærerne skal ha gode arbeidsplasser som tilfredsstillende til enhver tid anbefalte arealnormer for kontorarbeidsplasser; p.t. 6m² pr. arbeidsplass. Arbeidsplassene skal ha møterom i nærheten. Plassering og utforming av arbeidsplassene avgjøres i hvert enkelt prosjekt.

Administrasjon

Skolens administrasjon og ledelse bør være plassert i nærheten av eller med god skilting fra skolens hovedinngang.

Lager

Skolene skal ha tilstrekkelig lagerplass både for skolens egne brukere og frivillige lag og organisasjoner. Det skal være lagerrom i alle deler av skoleanlegget, ikke minst er det viktig med nærlager i basene og stollager i tilknytning til samlingsrom. Det er også behov for lagerplass til utstyr som brukes utendørs.

Inventar

Inventar er en viktig del av skoleanlegget. Inventaret må være tilpasset de ulike aktivitetene, samtidig som det er fleksibelt utformet. Det må være enkelt å møblere om (bord av lik høyde, inventar på hjul etc.)

IT-standard

IKT er et viktig verktøy i framtidens skole. Datautstyr må være lett tilgjengelig og kunne brukes i alle fag. Skolene i Nittedal blir i dag kablet for å kunne utnytte felles kommunale IT-systemer og programvare. Framtidens skole i Nittedal vil trolig også ha bærbare og trådløse løsninger. En felles norm for IT-standard for skolene i kommunen bør nå fastsettes med utgangspunkt i Kunnskapsløftet.

Utforming av skolenes uteområder

Uteområdene ved skolene i Nittedal skal være pent utformet (estetisk) og stimulere til ulike aktiviteter. Elevenes uteområde skal være funksjonelt både pedagogisk og sosialt. Den enkelt skole står fritt til å utforme dette slik de selv ønsker. For tips og ideer henvises det til kap. 2.2.4.

Det skal være gang-, sykkel- og kjøreveisystem som sikrer god trafiksikkerhet på og rundt anleggene. Det skal avsettes egne områder til parkering og god og trafiksikker plass til henting og bringing av elever som kjøres til skolen med bil eller buss.

Andre momenter i forbindelse med byggeprosjekter**Helhetlig strategi**

Når eksisterende skoler utbygges, bør gamle bygg ombygges og oppgraderes til samme standard slik at det blir en helhet over anlegget. "Klatting" gir dårlige pedagogiske løsninger. Ved planlegging av nye skoler eller større byggeprosjekter bør det også synliggjøres muligheter for senere utvidelser.

Dimensjonering

Skolene i Nittedal skal dimensjoneres for et elevtall som ligger ca 10 % høyere enn det elevtall som er forventet i planperioden. Dette gjør også at en får en liten reservekapasitet som en kan tære på dersom prognosene viser seg å være for lave.

Universell utforming

Tilrettelegging for alle (universell utforming) skal være standard både ved nybygg og rehabilitering.

Brukermedvirkning

For å få et vellykket resultat, bør brukerne være tungt inne i planleggingsprosessen. Skolene bør oppnevne en brukerguppe som deltar i utforming av byggeprogram (bestillingen til arkitekten) og følger prosjektet til byggearbeidene er ferdige. Selv om kommunen opererer med standarder, bør det være rom for en viss fleksibilitet innenfor angitt norm, for eksempel i utformingen av basearealene og at ungdomsskoler og barneskoler kan ha ulike behov for spesialrom og størrelse på disse.

Pedagogisk utviklingsarbeid

I forbindelse med planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter må skolene benytte anledningen til å ha spesielt fokus på det pedagogiske utviklingsarbeidet ved skolen slik at en sikrer en utforming som samsvarer med ønskede arbeidsmåter og organisering.

3.2 VEILEDENDE AREALPROGRAM

I forbindelse med planarbeidet er det utarbeidet et veiledende arealprogram for skoler i Nittedal kommune.

Det er laget tabeller for de mest aktuelle skoletypene og skolestørrelsene;

- barneskoler med 200, 400 og 500 elever, og
- ungdomsskoler med 250, 350, 450 og 550 elever.

Arealprogrammet skal legges til grunn ved framtidige byggeprosjekter. Det kan være behov for mindre justeringer av programmet i konkrete prosjekter, ikke minst ved ombygginger og tilpasninger i eksisterende bygninger hvor det kan være vanskelig å oppnå en brutto/nettofaktor på 1,3 som programmet legger opp til.

Skolene skal ikke bare være skoleanlegg, men også nærmiljøanlegg. Dette er det tatt høyde for i arealprogrammet, men arealene til andre brukere er integrert i skolen sine arealer og det forutsettes stor grad av sambruk og flerbruk. Dette vil være tilfredsstillende i de fleste tilfeller.

Arealene som er satt opp skal også tilfredsstillere arealbehovet til en framtidig heldagsskole.

4 EKSISTERENDE SKOLER OG SKOLESTRUKTUR I NITTEDAL

4.1 DAGENS SKOLESTRUKTUR

Nittedal kommune har 10 grunnskoler, hvorav 7 barneskoler og 3 ungdomsskoler. Kommunen er delt inn i tre skoleområder: Nordre Nittedal (Hakadal), Midtre Nittedal (Rotnes), og Søndre Nittedal. Denne tredelingen gir en fornuftig overordnet skolestruktur.

En oppstilling over skoleområder, skoler og antall elever i er vist i tabellen nedenfor:

Område/skole	Årstrinn	Elevtall 2007/08
Søndre Nittedal		1590
Holumskogen	1.-7.trinn	316
Ulverud	1.-7.trinn	484
Slattum	1.-7.trinn	370
Li ungdomsskole	8.-10.trinn	420
Midtre Nittedal		776
Rotnes	1.-7.trinn	331
Sørli	1.-7.trinn	190
Nittedal ungdomsskole	8.-10.trinn	255
Nordre Nittedal		804
Kirkeby	1.-7.trinn	375
Hagen	1.-7.trinn	210
Hakadal ungdomsskole	8.-10.trinn	219
Hele kommunen	1.-10.trinn	3170

Ingen av skolene i Nittedal er små i norsk sammenheng. Alle skolene, med unntak av Ulverud, ligger innenfor den anbefalte maks. størrelsen på 450 elever (se kap 2.1).

4.2 VURDERING AV DAGENS SKOLEANLEGG

Samlet sett er det relativt god kvalitet på skoleanleggene i Nittedal kommune sammenlignet med det en finner i mange andre kommuner. Men også i Nittedal finnes det skoler som har behov for omfattende renovering, oppgradering, oppussing og/eller bedre tilrettelegging for varierte arbeidsmåter og variasjon i gruppestørrelser og organisering.

I arbeidet med planen er hver enkelt skole vurdert ut fra pedagogisk egnethet i forhold til de overordnede premisene for skoleutforming i Nittedal som er skissert i kap. 3.1, samt anleggets tekniske og bygningsmessige tilstand. Det er utarbeidet en detaljert beskrivelse av den enkelte skole som er vedlagt skolebehovsplanen. Dette innbefatter også en vurdering av hvor mange elever skolene har plass til; dvs. skolenes kapasitet.

Tabellen på neste side gir en kort oppsummering av vurderingene som er gjort.

Område/skole	Kapasitet	Vurdering
Søndre Nittedal		
Holumskogen	330-340	Holumskogen skole er bygget i to byggetrinn i 1995 og 1997. Bruksarealet er på ett plan. Skolen har en arealeffektiv planløsning, god soneinndeling og er godt tilpasset varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Noen av spesialrommene er små og skolen mangler samlingsrom/kantine, rom til naturfag og noe lagerkapasitet. Mangler med ventilasjonsanlegget er et problem for brukerne på kalde vinterdager.
Ulverud	430-450	Ulverud skole er den største skolen i Nittedal. Den har i dag også litt flere elever enn den strengt tatt har plass til. Anlegget består av et småskolebygg (renovert i 2003) og et storskolebygg fra 1999. Bygningsstandarden er relativt bra. Skolen har store klasserom men få spesialrom. Det ligger godt tilrette for å kunne øke funksjonaliteten og fleksibiliteten i bygningene ved ombygginger.
Slattum	320-340 (utenom brakken)	Slattum skole har flere sammenhengende bygninger fra ulike tidsepoker. De eldste bygningene er fra 1934 1956/57 og den nyeste fra 1998. Skolen har også en midlertidig brakke som er i en dårlig forfatning og som etter hvert bør erstattes med et permanent bygg. Alle de andre bygningene har kvaliteter som gjør at de kan brukes i mange år, men spesielt de eldste delene kunne med fordel fått bedre tilrettelegging for varierte arbeidsmåter og gruppestørrelser og bedre elevgarderober.
Li ungdomsskole	540 (oppgitt av kommunen)	Skolen vil etter utbygging og renovering få tidsmessige lokaler som vil gi gode rammebetingelser for skolevirksomhet. Løsningen som er valgt med frittstående paviljonger til elevenes basearealer vil gi noen utfordringer mht. rene soner og bruk av innesko. Vi stiller oss også noe spørrende til om skolen vil ha plass til 540 elever. Planløsningen for de deler av hovedbygget som omfatter skolekjøkken og samlingsrom/musikk/kantine bør om mulig endres.
Midtre Nittedal		
Rotnes	300-320	Skolen har en bygningsmasse som består av flere bygninger av ulik alder og kvalitet. Avstandene i anlegget er stor. Rotnes er en relativt tradisjonell klasseromsskole, men har også et nyere bygg med mange gode kvaliteter. Skolen har ikke plass til flere elever enn i dag. SFO disponerer et stort eget bygg.
Sørli	190-200	Det nyeste skolebygget på Sørli har mange gode kvaliteter, mens det eldste bygget bærer preg av noe slitasje etter mange års drift. Tilstanden på det eldste bygget er ikke slik at bygget ikke kan brukes videre. Hvis en ser bort i fra de kommende kapasitetsproblemene, er den største utfordringen på Sørli å få orden på trafikksituasjonen.
Nittedal ungd.skole	240-260	Nittedal ungdomsskole er en vanlig klasseromsskole med lange korridorer, identiske klasserom og få grupperom. Skolen er nedslitt og i relativt dårlig stand. Det vil by på store utfordringer og høye kostnader å etablere funksjonelle og fleksible læringsarealer i den eksisterende bygningsmassen.
Nordre Nittedal		
Kirkeby	320-330	Skolen har i dag flere elever enn den strengt tatt har plass til, og må derfor bruke spesialrom som klasserom. Skolens planløsning, med lukkede rom langs korridor og få grupperom, gjør den lite egnet for varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Skolen har et stort SFO-hus med et stort behov for oppgradering.
Hagen	210-220	Etter utvidelse og rehabilitering i 2006 framstår skolen med gode og fleksible rom og arealer som er velegnet til skoleformål. Hagen skole har i dag den mest moderne utformingen av skolene i Nittedal. Utfordringer er avstandene i anlegget og mangel på lagerplass.
Hakadal ungd.skole	220-230	Skolen er en tradisjonell klasseromsskole som har sine begrensninger i den almenne delen av læringsarealene. De nyeste arealene med aula, musikkrom, kantine og idrettshall er svært bra. Øvrige arealer er også stort sett tilfredsstillende.

5 ELEVALLSUTVIKLING

I dette kapitlet presenteres historiske befolkningsdata fra Statistisk Sentralbyrå (www.ssb.no), demografiske faktorer som påvirker folketallsutviklingen i kommunen, og elevtallsprognoser for skolene i Nittedal kommune.

Nittedal kommune har siden midten på 90-tallet hatt en stor befolknings- og elevtallsøkning. I forhold til planlegging av skolestruktur og dimensjonering av skoleanleggene når disse skal bygges nye eller utvides, er det svært viktig å ha en kvalitativ god prognose som viser sannsynlig utvikling av elevtallet i årene som kommer.

Kommunen utarbeidet høsten 2007 nye befolkningsprognoser, og disse prognosene er lagt til grunn for vurderingen av framtidig elevtallsutvikling i skolebehovsplanen. Prognosene ble sist oppdatert november 2007.

Norconsult ble bedt om å vurdere disse i lys av sine erfaringer fra prognosearbeid i andre kommuner og har følgende kommentarer:

Det er vanskelig å lage sikre prognoser, spesielt for store utbyggingsområder som for eksempel Kruttverket, der ikke bare omfanget av nye boliger, men også framdriften, gjerne er usikker. Det er derfor viktig å være forberedt på at prognosene kan slå feil.

Prognosene som kommunen har utarbeidet gir slik vi ser det et godt grunnlag for beslutninger i skolebehovsplanen. For barnetrinnet under ett ser prognosene greie ut, men ut fra det som er nevnt over er det spesielt den faktiske elevtallsutviklingen i Rotnesområdet som bør følges med spesiell interesse i årene framover. Det skal gjøres små endringer i framdrift og boliginnhold i Kruttverksutbyggingen før prognosen for dette området kan vise seg å ligge noe lavt. Usikkerhet omkring fortettingsproblematikk og tettstedsutvikling vil også kunne påvirke utviklingen i dette området.

For prognosen som er utarbeidet for ungdomstrinnet har boligbyggingen mindre betydning de nærmeste årene, og ungdomstrinnsprognoser er også vanligvis sikrere enn barnetrinnsprognoser.

I en kommune som Nittedal med kort avstand både til Oslo og andre sentrale østlandsområder, der utviklingen i kommunen i årene framover kan tenkes å gå i flere retninger, vil vi anbefale at prognosene rulleres jevnlig, for eksempel hvert annet år, for å fange opp endringer og korrigere kursen.

5.1 BEFOLKNINGS- OG ELEVALLSUTVIKLING DE SENERE ÅR

Statistikken som presenteres i dette underkapitlet er hentet fra www.ssb.no Statistikkbanken.

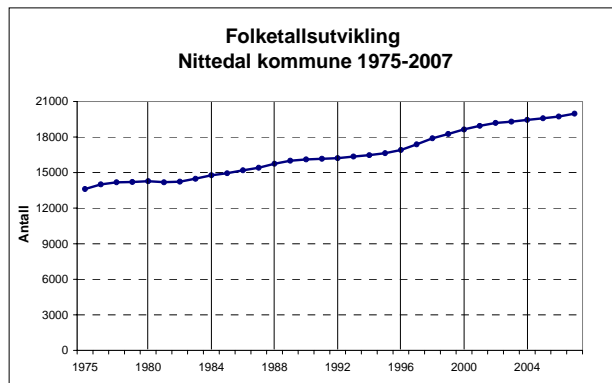
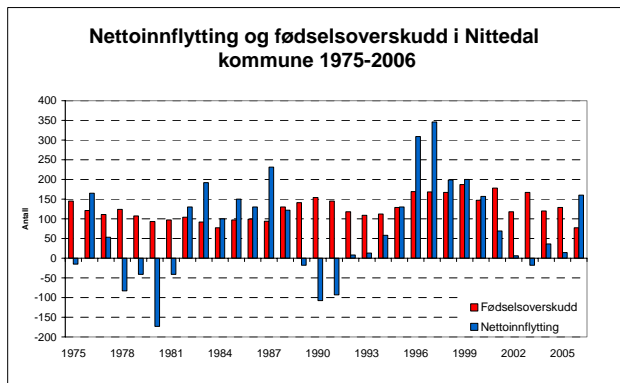
5.1.1. Befolkningsutvikling

Figurene nedenfor viser folketallsutviklingen i Nittedal kommune siden 1975 og størrelsen på de faktorene som påvirker folketallet fra år til år; nettoinnflytting og fødselsoverskudd.

Figuren til venstre viser at Nittedal kommune gjennom hele perioden har hatt et rimelig stabilt fødselsoverskudd (rød søyle) som varierer mellom ca 100 og ca 170 personer.

Nettoinnflyttingen (blå søyle) har gått i bølger, med en topp på midten av 1980-tallet og en ny topp på midten av 1990-tallet. Siden begynnelsen av 2000-tallet har det vært lav nettoinnflytting, med unntak av 2006 som er det siste året vi har offisielle tall fra.

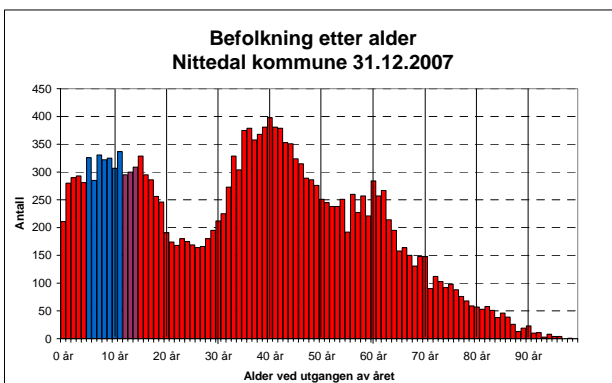
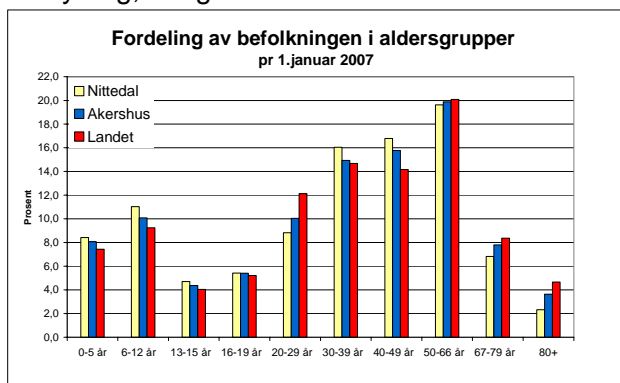
Hvorvidt nettoinnflyttingen vil øke, vil bl.a. avhenge av hvor mange boliger som bygges i kommunen og hvor attraktiv kommunen framstår for nyetablerere.

Et positivt fødselsoverskudd (antall fødte minus antall døde) bidrar hvert år til en økning i folketallet i kommunen, slik det fremkommer av figuren over til høyre. Slik har det vært i alle de årene vi har data fra, siden 1951. Dette skyldes at Nittedal i alle disse årene har hatt en relativt ung befolkningssammensetning. Dette ser også ut til å kunne vedvare i mange år framover, hvis ikke fruktbarheten reduseres mer enn det som SSB antar i dag eller dødeligheten i befolkningen øker.

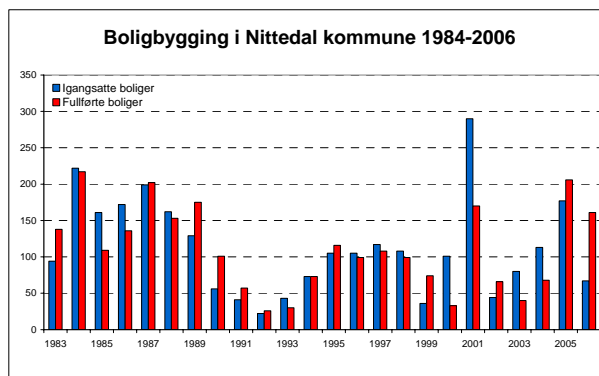
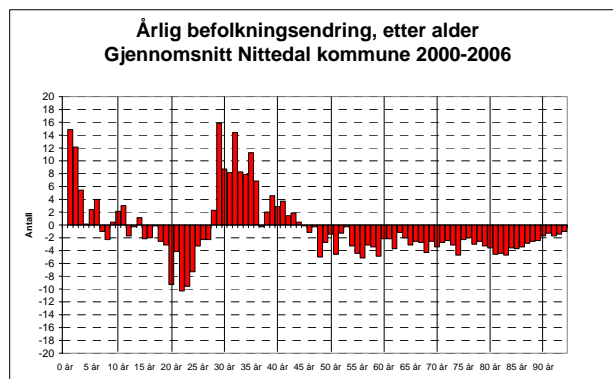
Fordeling av dagens befolkning i aldersgrupper og for hvert årskull er vist i figurene under. Her ser vi bl.a. at Nittedal har en høyere andel barn og unge og i foreldregruppen 30-39 år enn Akershus og landet sett under ett.

Figuren til høyre viser at de årskullene som i dag går i grunnskolen (blå og lilla farge), jevnt over er høyere enn de årskullene som nettopp har gått ut av skolen og de som nå kommer inn i skolen. Når antall barn i grunnskolen likevel forventes å ligge omtrent på samme nivå som i dag (se kap 5.3), henger dette sammen med at årskullene i grunnskolealder, på grunn av forventet innflytting, trolig vil bli større.

Gjennomsnittlige årlige endringer i hvert årskull i Nittedal kommune de siste 7 årene, er vist i figuren på neste side. Hvis vi legger sammen søylene for de yngste i figuren, ser vi at årskullene de siste årene i gjennomsnitt har økt med vel 30 barn fra fødselsåret til barna begynner på skolen. I løpet av barneskolealderen har årskullene økt med i gjennomsnitt 4 barn, mens kullene endrer seg lite i løpet av ungdomsskoletiden.

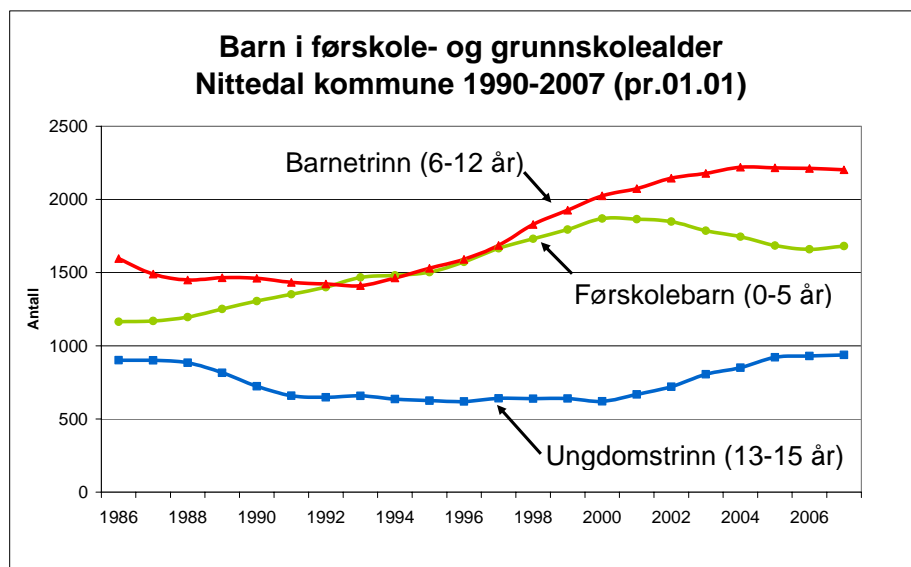
Kommunen har en stor utflytting i aldersgruppen 18-27 år, mens det i aldersgruppen 28-40 år er en betydelig innflytting (foreldrene til de yngste barna). Årskullene over 45 år reduseres litt år for år (for de eldste aldersgruppene vil dødeligheten ha mer å si for utviklingen enn utflytting)

For å kunne ta i mot innflyttingen til kommunen, har det vært betydelig boligbyggeaktivitet de siste årene. De siste 10 årene har det i gjennomsnitt vært bygget i overkant av 100 nye boliger hvert år.

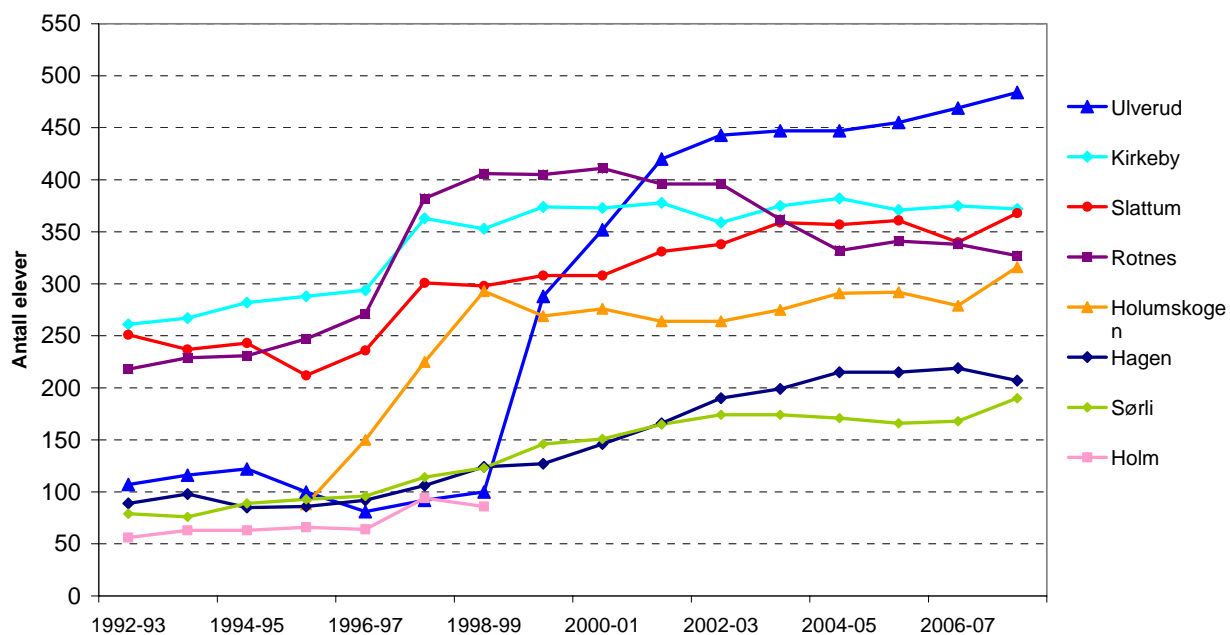
5.1.2. Elevtallsutvikling

Siste års utvikling i antall barn i førskole- og grunnskolealder, samt elevtallsutviklingen på skolene, er vist i figurene under. Elevtallet på både barnetrinnet og ungdomstrinnet i kommunen samlet sett har vært rimelig stabilt de siste årene, etter en vekst på begynnelsen av 2000-tallet.

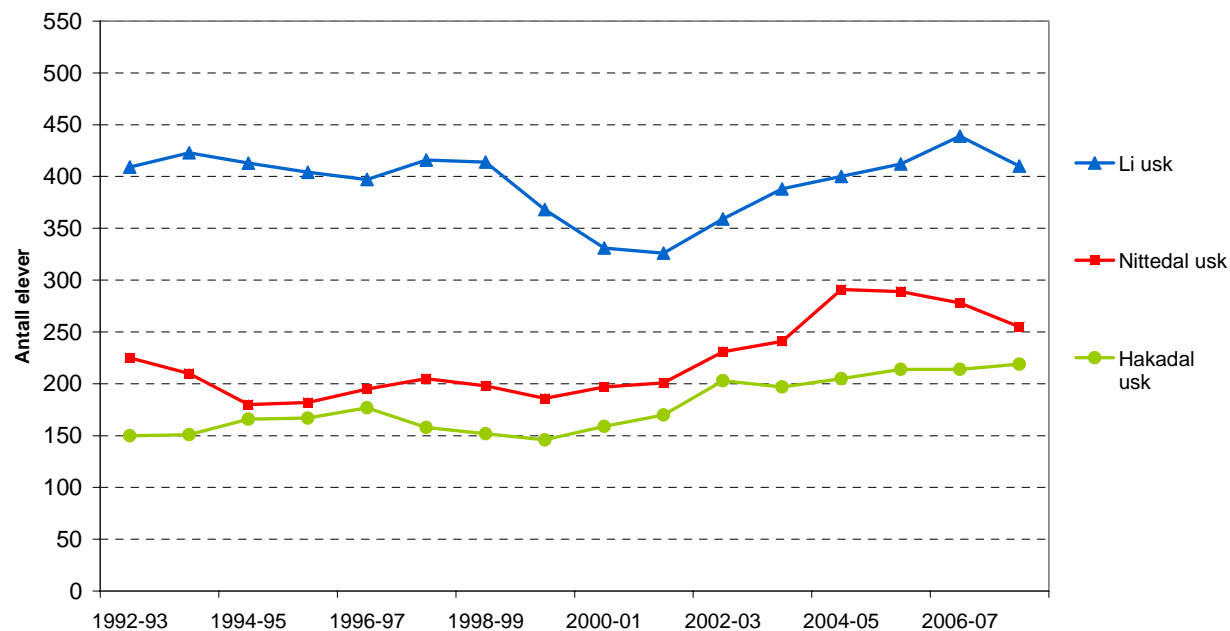

Figuren til ovenfor tar ikke hensyn til skolestart for 6-åringene i 1997: 6-åringene er med i tallene for barnetrinnet i hele perioden.

Elevtallsutvikling på barneskolene i Nittedal

Elevtallsutvikling på ungdomsskolene i Nittedal

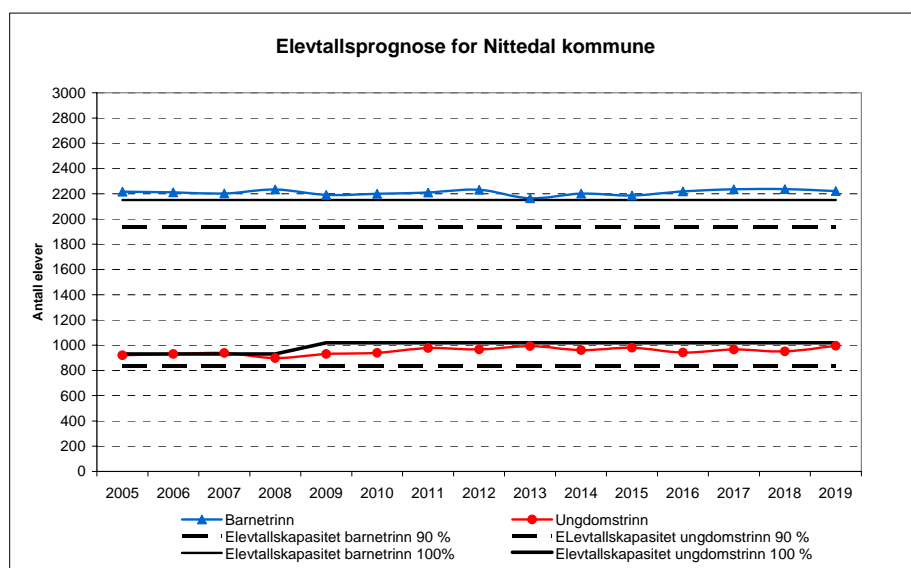

5.2 PROGNOSE FOR FRAMTIDIG ELEVALLSUTVIKLING

5.2.1. Elevtallsprognoser for hele kommunen

Elevtallsprognosen for hele kommunen, presentert i figuren nedenfor, viser at elevtallet vil være rimelig stabilt gjennom hele perioden, men med en viss økning på ungdomstrinnet.

Figuren viser også at den samlede elevkapasiteten på barneskolene i kommunen er litt for lav (elevtallet bør ikke ligge særlig høyere enn 90 % av elevkapasiteten, verken i kommunen eller for den enkelte skole).

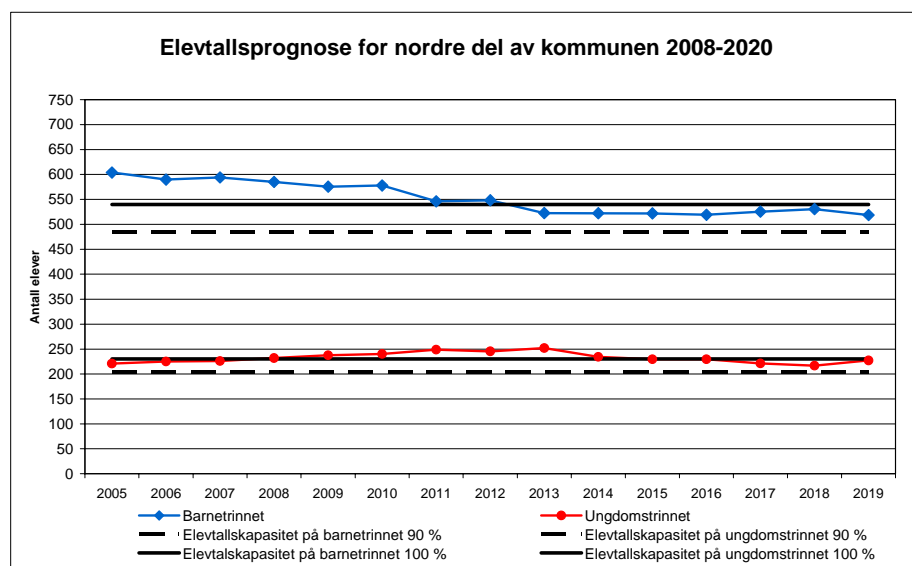

(når det gjelder kapasitetstallene vises det til definisjon av elevkapasitet i kap. 2.3)

5.3 ELEVTALLSPROGNOSER OG SKOLEKAPASITET I SKOLEOMRÅDENE

5.3.1. Elevtallsutvikling i nordre del av kommunen

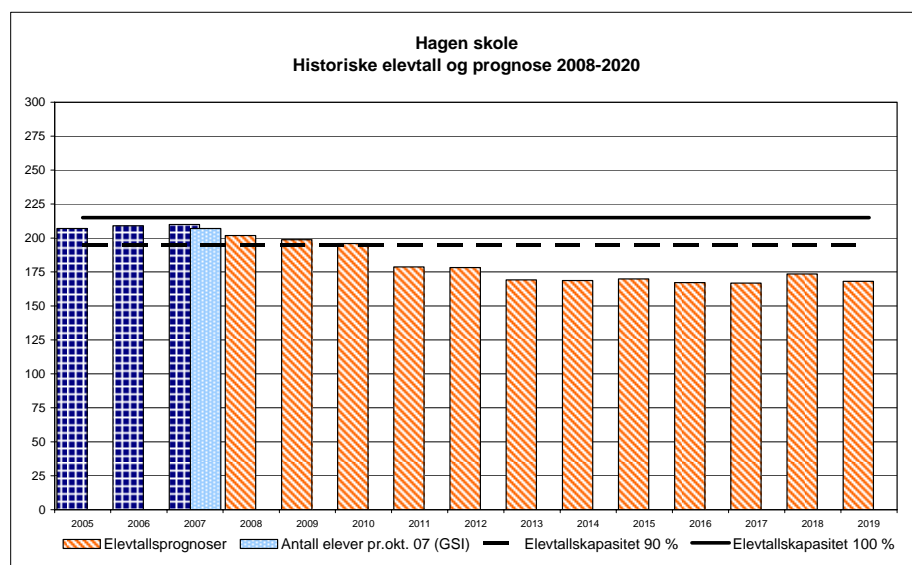
Elevtallsprognosen for barnetrinnet viser et svakt synkende elevtall. Samlet vil nordre del av kommunen samlet sett ha god nok kapasitet på barnetrinnet fra 2012, og elevtallet ser i løpet av planperioden ut til å stabilisere seg på rundt 530 elever.

Hagen barneskole

Elevtallsprognosen for Hagen barneskole viser at skolen, etter en lang periode med vekst i elevtallet, fra nå av vil få et gradvis synkende elevtall som stabiliserer seg på ca 170 elever utover i perioden.

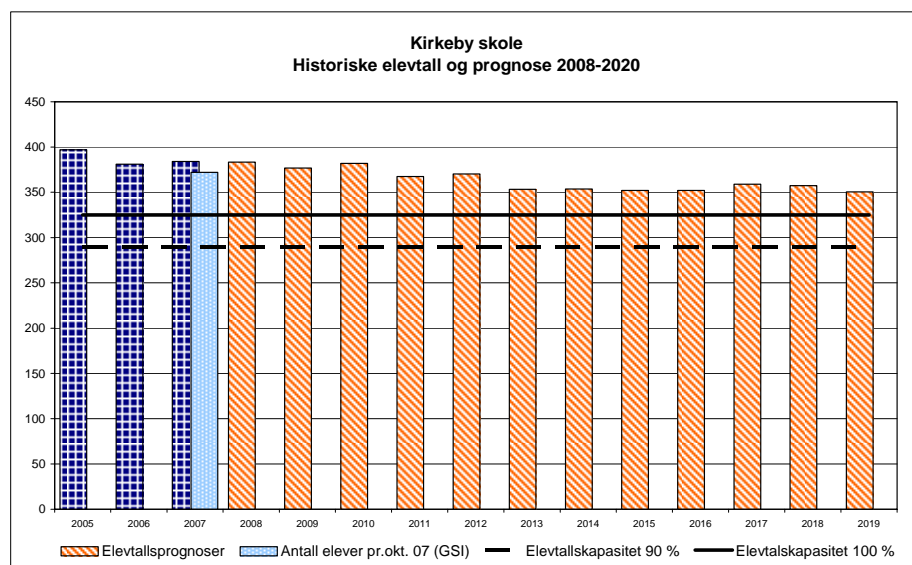
Hagen skole har kapasitet til å ta i mot 210-220 elever, og ser i årene fremover ut til å få en del ledig kapasitet.

Kirkeby barneskole

Elevtallsprognosen for Kirkeby skole viser at elevtallet ved skolen vil fortsette å være rimelig stabilt, men noe synkende utover i planperioden.

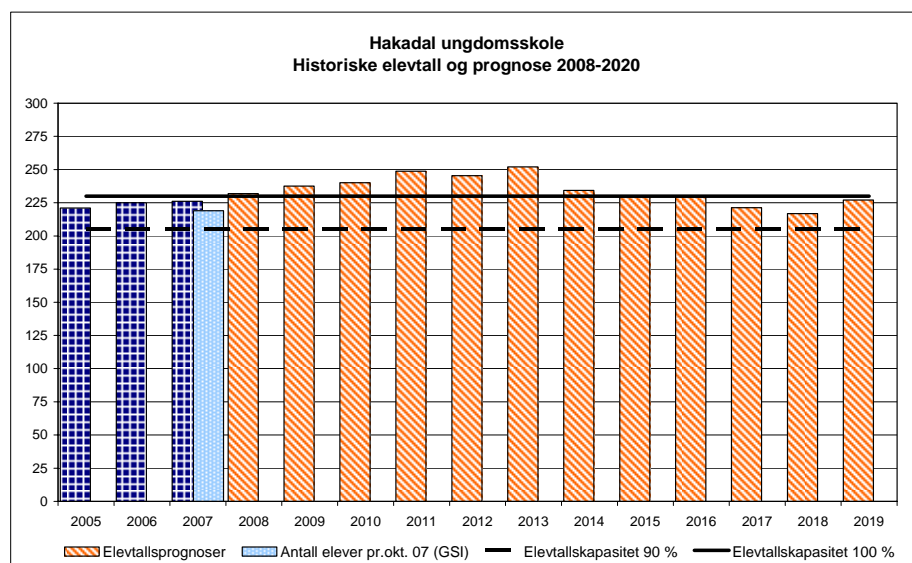
Kirkeby skole har kapasitet til å ta imot 320-330 elever, og har med dagens elevtall et overbelegg. Dette ser også ut til å vedvare utover i planperioden, og situasjonen ser ikke ut til å bli løst av elevtallsnedgangen.

Hakadal ungdomsskole

Hakadal ungdomsskole mottar elever fra Hagen og Kirkeby barneskoler. Elevtallsprognosen viser at skolen ser ut til å få en liten økning i elevtallet frem mot 2013, før det stabiliserer seg på omtrent samme nivå som i dag.

Hakadal ungdomsskole har kapasitet til å ta imot ca 230 elever. I og med at skolen mye spesialisert læringsareal, vil den trolig kunne gå med et visst overbelegg en kortere periode.

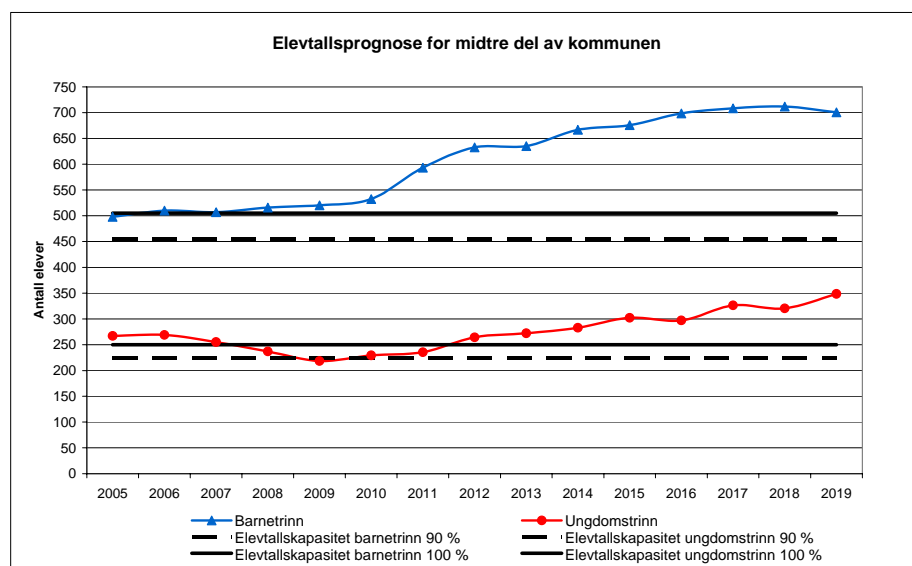

5.3.2. Elevtallsutvikling i midtre del av kommunen

Kommunens elevtallsprognose angir at det fram mot 2019 vil være behov for skoleplass til i overkant av 700 elever på barnetrinnet og opp mot 350 elever på ungdomstrinnet i Rotnesområdet/midtre del av kommunen. I dag har området vel 500 elever på barnetrinnet og 250 elever på ungdomstrinnet.

Figurene på neste side viser elevtallsprognose for hver av skolene. For denne delen av kommunen er det imidlertid nødvendig å se elevtallsprognosene for barnetrinnet samlet, som i figuren nedenfor. I prognosen er all boligbygging lagt inn på Sørli skole, mens i realiteten vil elevtallsveksten måtte fordeles på de to skolene.

Sammenholdt med kapasiteten på skolene i området, vil det i første omgang være behov for å øke kapasiteten med ca 200 elever på barnetrinnet, og etter hvert med ca 100 elever på ungdomstrinnet.

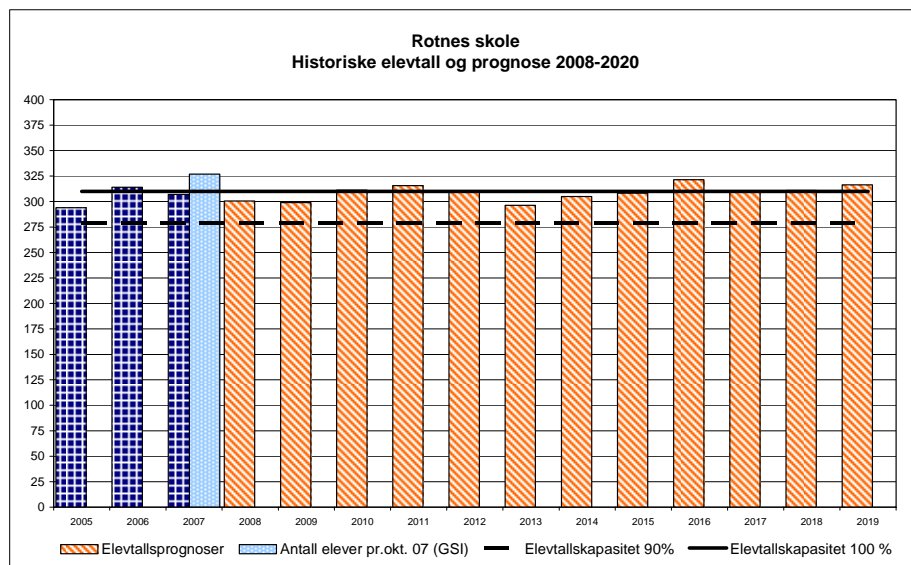

I prognosen er det tatt høyde for 600 nye boliger i Kruttverksområdet og 270 nye boliger gjennom fortetting og tettstedsutvikling andre steder i Rotnesområdet. Størsteparten av utbyggingen er i prognosen lagt inn i årene 2010 - 2016, med en samlet utbygging av 720 boliger eller med andre ord mer enn 100 nye boliger i gjennomsnitt hvert år. I denne perioden viser prognosen på barnetrinnet en økning på 170 elever.

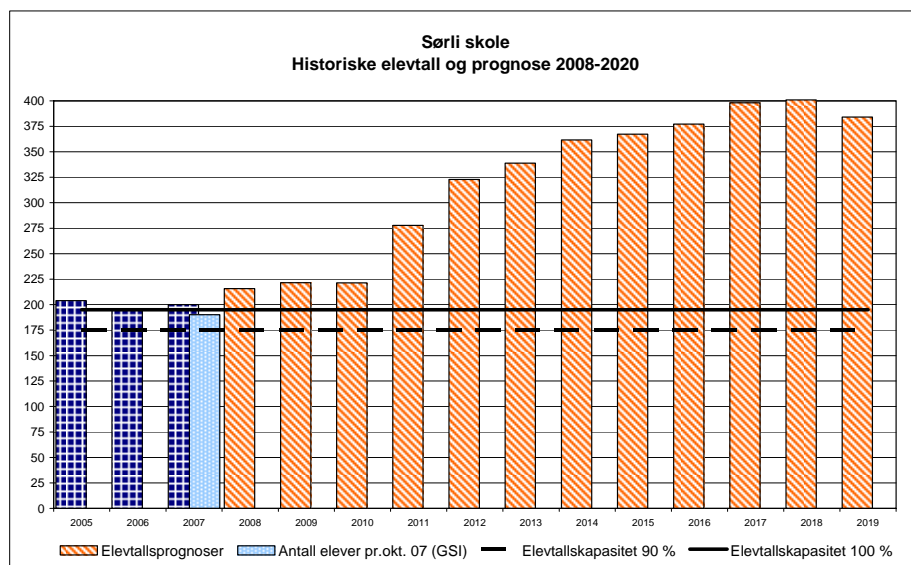
Med en såpass rask og storstilt utbygging som det her er snakk om vil vi, ut fra erfaringstall fra tilsvarende utbygginger i andre kommuner, mene at veksten like gjerne kan bli på 250 elever og vi vil heller ikke utelukke en vekst opp mot 300 elever. Det er i denne betraktningen tatt høyde for variasjon i størrelsen på de aktuelle årskullene (siden det naturlig nok er ulike årskull som går i barneskolen i starten og slutten av perioden). Våre erfaringer viser at det i den type sammensatte boligfelt som det er her er snakk om vil kunne være et barn i hvert årskull pr 20 boliger, og gjerne opp mot det dobbelte i årene etter en storstilt utbygging.

For prognosen som er utarbeidet for ungdomstrinnet, har boligbyggingen mindre betydning de nærmeste årene, og det ser ut til å bli en viss nedgang i elevtallet de kommende år. Fra 2012 begynner trolig elevtallet på ungdomstrinnet å øke, og økningen vil fortsette ut planperioden. Etter 2020 kan elevtallet på ungdomstrinnet gjerne komme til å passere 400 elever.

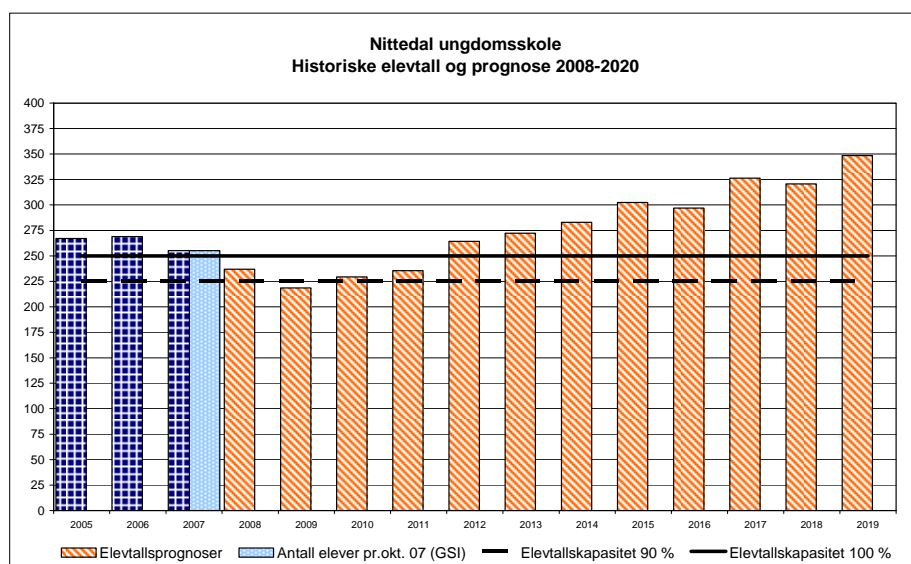
Rotnes skole

Sørli skole

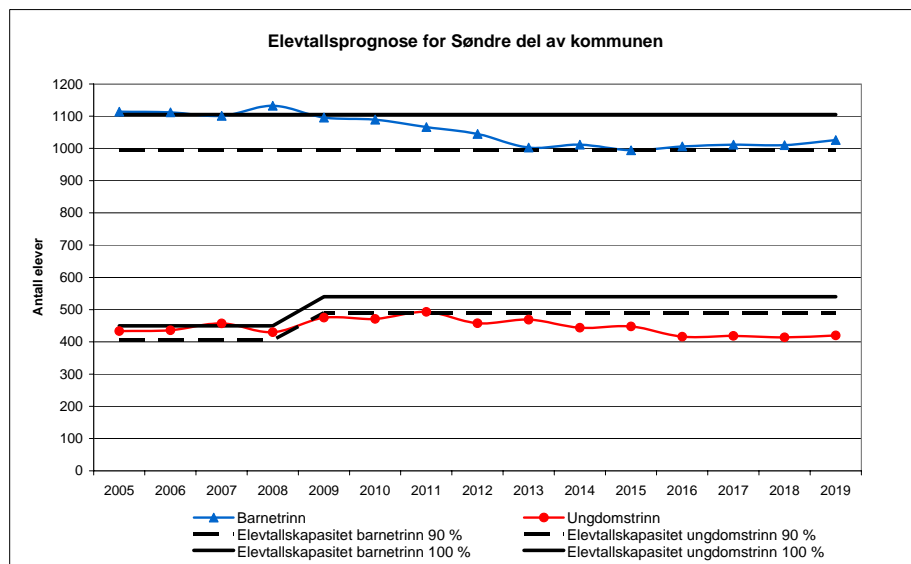

Nittedal ungdomsskole

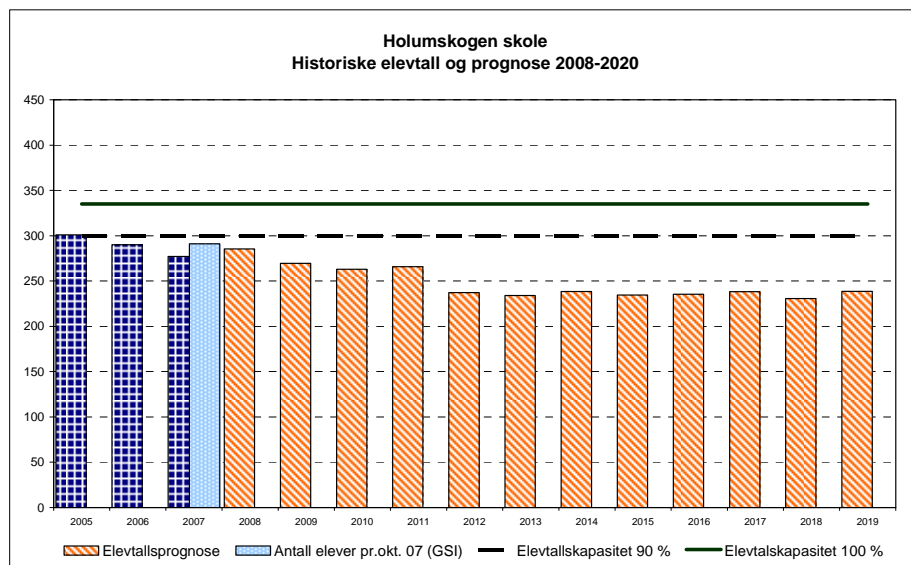
5.3.3. Elevtallsutvikling i søndre del av kommunen

Den samlede prognosen for søndre del av Nittedal kommune angir en nedgang i elevtallet på barnetrinnet på ca 100 elever. På ungdomstrinnet vil elevtallet trolig øke noe i begynnelsen av perioden, før det går tilbake til dagens nivå mot slutten av planperioden. Figuren viser at det samlet sett vil være god kapasitet på både barne- og ungdomstrinn utover i perioden, men de etterfølgende figurer vil vise at det kan forventes ulik utvikling på de forskjellige skolene.

Holumskogen skole

Prognosen for Holumskogen skole viser at skolen kan forvente et jevnt minkende elevtall fra dagens ca 290 elever til 230-240 elever. Holumskogen har kapasitet til å ta imot 330-340 elever. Utover i planperioden ser skolen ut til å få mye ledig kapasitet.

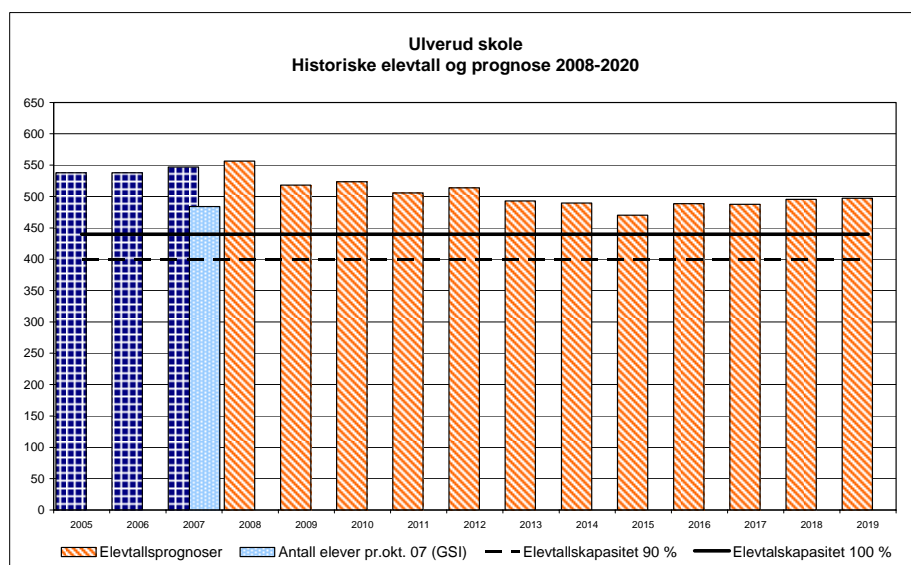
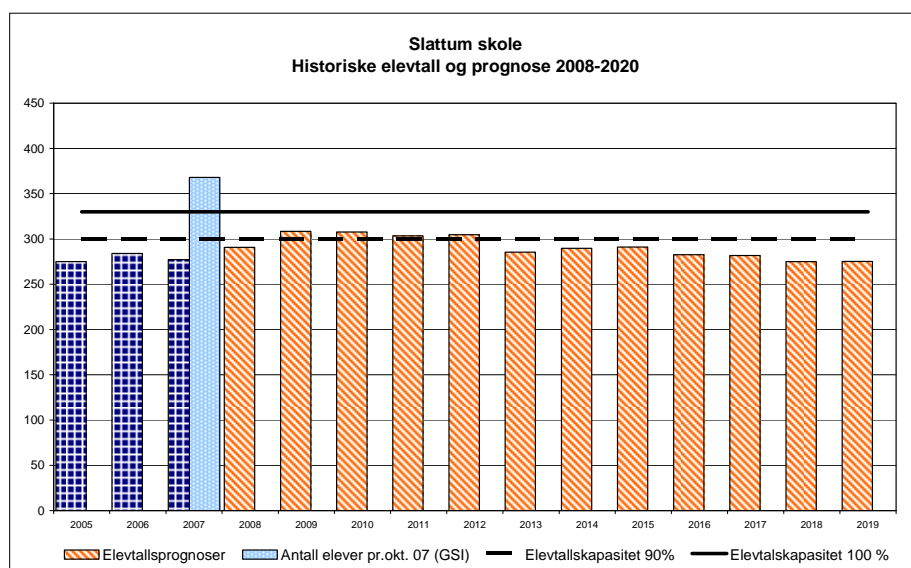

Slattum skole og Ulverud skole

Elevtallsprognosen for Slattum skole viser at skolen vil ha et svakt minkende elevtall utover i planperioden. Søylene med dagens elevtall viser imidlertid at skolen har et høyere elevtall enn det antall barn som er lagt inn i prognoseverktøyet. Dette kommer av at grensene mellom Slattum og Ulverud skoler justeres i henhold til skolenes kapasitet i år med store elevkull, og at elever søkes til den ene eller den andre skolen. Elevtallsutviklingen på Slattum og Ulverud bør derfor sees i sammenheng.

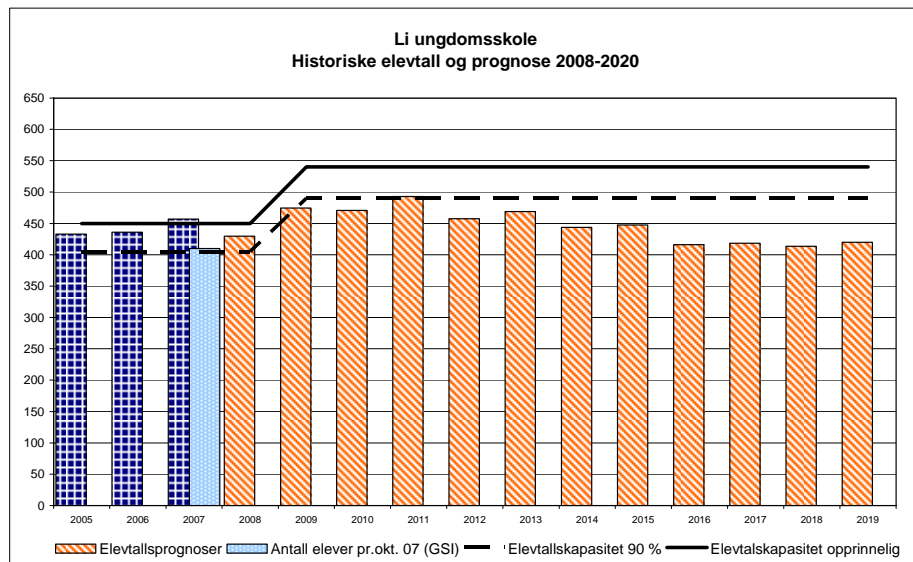
Elevtallsprognosen for Ulverud skole viser samme tendens som på Slattum de nærmeste årene, men en økning mot slutten av planperioden.

Samlet ser det ut til å være behov for å øke kapasiteten på skolene for til sammen ca 150 elever.

5.3.4. Li skole

Elevtallsprognosen for Li skole angir en økning og topp i elevtallet fra dagens i overkant av 400 elever og opp mot 500 elever i 2011. Fra 2012 går elevtallet igjen ned, til noe under dagens nivå mot slutten av planperioden. Den pågående utvidelsen og ombyggingen av Li skole ser ut til å gi tilstrekkelig elevkapasitet på ungdomstrinnet i hele perioden.

6 SKOLESTRUKTUR

I dette kapittelet presenteres vurdering og anbefaling av framtidig skolestruktur i Nittedal kommune. Sammen med elevtallsprognosene og vurderingen av skoleanleggene gir dette grunnlaget for forslag til tiltak i kapittel 7.

6.1 SENTRALE MOMENTER I VURDERING AV SKOLESTRUKTUR

6.1.1. Læringsmiljø

Et godt læringsmiljø må stå i fokus i tilrettelegging av nye skolebygg og framtidig skolestruktur i Nittedal kommune. Det er mange elementer som er viktige for å skape en god skole. Sentralt for Nittedal kommune er å ha et sterkt fokus på det psykososiale og det fysiske læringsmiljøet, jfr. §9a i Opplæringsloven (kap. 2.2.1), så vel som god kompetanse hos personalet og godt lederskap. Et godt tilrettelagt uteområde der tilstrekkelig hensyn er tatt til elevens behov for fysiske aktivitet må også prioriteres.

Dette er viktige grunnpilarer i oppbygningen av et læringsmiljø som tilrettelegger for undervisning tilpasset den enkelte elevs behov og forutsetninger. Med disse elementene tilstrekkelig ivaretatt vil også både elevers og ansattes trivsel påvirkes positivt.

Impulser og sosial kontakt er viktig for læringsprosessen. Et større sosialt og faglig miljø har mer å si jo eldre elevene er. Alle skolene i Nittedal har fornuftige størrelser i forhold til pedagogisk og sosialt miljø, både for elever og ansatte.

Skolebygg og uteområder skal være tilrettelagt for ulike aktiviteter og arbeidsmåter. Elevene må ha tilgang til varierte læremidler, bl.a. gjennom skolebibliotek og internett.

Dersom de økonomiske ressursene blir redusert, vil skolene kunne få problemer med å oppfylle kravene til et godt læringsmiljø. Større investeringer enn kommunens budsjett kan bære, vil kunne påvirke ressurstilgangen til drift av skolene og dermed læringsmiljøet i negativ retning. Det hjelper ikke med flotte skolebygg dersom en ikke har råd til å drive dem.

6.1.2. Skoletyper

Nittedal kommune har pr i dag kun rene barneskoler med 1.-7.årstrinn og rene ungdomsskoler med 8.-10.årstrinn. I forbindelse med behov for å utvide skolekapasiteten som følge av en forventet elevtallsøkning, vil det også være naturlig å vurdere om skolestrukturen skal endres.

Aktuelle skoletyper kan da være:

- barneskole med 1.-7. årstrinn
- ungdomsskole 8.-10. årstrinn
- småskole med 1.-4. årstrinn
- oppvekstsenter/barnetun med kombinert barnehage og barneskole 1-4 eller 1-7
- kombinertskole med 1.-10.årstrinn (evt. også med barnehage)

Med Kunnskapsløftet er grunnskolen igjen blitt todelt, med et barnetrinn fra 1.-7.årstrinn og et ungdomstrinn fra 8.-10.årstrinn. Skoler med kun 1.-4.årstrinn bygges derfor i liten grad i dag. I den grad slike skoler etableres, er det gjerne som barnetun/oppvekstsenter med kombinert

barnehage og skole, og gjerne på mer usentrale steder med relativt få barn bl.a. for å redusere reisetid til og fra skolen for de yngste elevene.

Kombinertskoler med 1.-10.årstrinn gir skolen god mulighet for å følge opp elever og foreldre gjennom et helhetlig skoleløp. En av ulempene med kombinertskoler er at ungdomstrinnet ofte blir lite, og at skolen samlet sett blir svært stor (ca 180 ungdomsskoleelever på en skole med 600 elever til sammen). Det faglige nettverket, samt muligheten for å utnytte lærerressursene optimalt, vil bli mindre på en skole med lite ungdomstrinn. Dessuten oppleves det ofte positivt for elevene å bytte skole og gå inn i et nytt sosialt miljø og et nytt læringsmiljø når de begynner på ungdomsskolen. Ungdomsskolene har også et større behov for spesialiserte læringsarealer, og det koster mer å bygge dette opp flere steder. I store kommuner vil en sjelden oppleve å ha ungdomstrinn med mindre enn 150 elever. Ungdomstrinn med færre elever enn dette vil ha problemer med å gi elevene et pedagogisk tilbud på linje med de store ungdomsskolene (2. fremmedspråk, programfag m.m.)

6.1.3. Skolestørrelser

Det er opp til kommunene selv å vurdere spørsmålet om hvilke skoletyper kommunen skal ha, og hvor små eller store skolene kan/bør være. Dette må en bl.a. også se i forhold til det pedagogiske tilbudet og reisetiden for elevene.

I § 9-5 i Opplæringsloven finner vi følgende formuleringer:

"Kommunen skal sørge for tenlege grunnskolar."

"Til vanleg bør det ikkje skipast grunnskolar med meir enn 450 elevar."

Det eksisterer med andre ord ikke en absolutt grense for hvor store skolene skal være, men når elevtallet på en skole blir høyere enn 450 bør en ha tenkt nøye igjennom om hvor store skoler en vil ha. Det er mange eksempler som viser at skoler med tilstrekkelig plass og god soneinndeling kan fungere godt med et høyere elevtall enn 450. Hvordan anlegget er lagt til rette og hvordan skoledagen er organisert har mer å si for kvaliteten enn selve elevtallet.

De fleste skolene i Nittedal ligger innenfor "grensen" på 450 elever, og ingen av skolene defineres som små i norsk sammenheng (under 100 elever). Et par av skolene (Ulverud og Li) har eller vil få et noe høyere elevtall enn 450 elever, men kan på grunn av byggenes organisering likevel gi elevene et tilfredsstillende tilbud.

6.1.4. Endringer i bosettingsmønster og elevtall

Prognosene for utvikling i elevtall i Nittedal kommune viser at det vil komme en stor vekst i midtre del av kommunen, mens nordre og søndre del har nedgang i elevtallet. Dette vil påvirke skolekapasiteten.

I områder med boligbygging og mye tilflytting, som i Rotnesområdet, vil det komme krav om økt skolekapasitet. På den andre siden vil det i områder med stor utflytting før eller senere dukke opp spørsmål om nedlegging eller omstrukturering av skoler (nye årstrinn og/eller endret inntaksområde). I enkelte tilfeller vil det være slik at ledig skolekapasitet ligger slik til at den kan utnyttes av elever fra nye utbyggingsområder, men kravet om nærskole i opplæringsloven gjør at kommunene bare til en viss grad kan styre utviklingen slik at kapasiteten på alle skolene i kommunen blir godt utnyttet til enhver tid.

6.1.5. Reisetid og skoleskyss

I forbindelse med endringer i skolestrukturen er det viktig å se på reisetiden til elevene. Lang reisetid kan virke negativt på konsentrasjonen og læringen til elevene.

I forhold til retningslinjene for anbefalt maksimal reisetid (se kap 2.1.1) er avstandene i Nittedal ikke særlig store, og reisetid er derfor ikke et sentralt moment i vurdering av framtidig skolestruktur. Best mulig organisering av skoleskyssen, og utbedring av farlige skoleveier er likevel tema som bør vurderes fra tid til annen. Dette er også noe kommunen p.t. er i gang med.

6.1.6. Økonomi

I mange kommuner er utsiktene til mulige økonomiske innsparinger i skolesektoren den viktigste drivkraft for i det hele tatt å vurdere endringer i skolestrukturen. I Nittedal kommune er det vanskelig å se for seg at endringer vil kunne føre til innsparinger på driftsbudsjettet. Slik vi vurderer det, har kommunen allerede en effektiv skolestruktur, med små muligheter for innsparinger.

Økning i elevtallet og nødvendig økning i skolenes bygningsareal, spesielt i midtre del av kommunen, vil føre til økte driftsutgifter i skolesektoren i årene framover. Valg av skolestruktur og valg av utbyggingsomfang vil ha betydning for hvor stor denne økningen blir. I tillegg til finansieringskostnadene for nye skolebygg/tilbygg, tilkommer også FDV-kostnader (kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold) som vil kunne beløpe seg til nærmere 550,- -600 kr. pr. m² (ref. NOU 2004:22 "Velholdte bygninger gir mer til alle", vedlegg 3, hvor FDV kostnadene for skolebygg i Trondheim er anslått til ca. 550,- kr. pr. m² i 2004). FDV-kostnadene skal også dekkes over driftsbudsjettene. Det gjelder derfor også å finne en arealeffektiv skolestruktur, der en enten finner alternativ ny bruk av arealer som blir til overs, eller unngår for store utbygginger.

Økning i utgifter til skoleskyss vil som oftest ikke påvirke de økonomiske vurderingene i nevneverdig grad. Selv om skyssutgiftene isolert sett kan oppleves store, er de små sammenlignet med de andre utgiftene i skolen.

6.1.7. Ny skole eller utbygging og ombygging på eksisterende skoler?

En problemstilling kommunen må ta stilling til, er hvorvidt det i de enkelte tilfellene skal bygges nytt, eller om en skal satse på utbygging og ombygging av de eksisterende anleggene. Dette blir en avveining som til syvende og sist må gjøres av kommunen selv.

Dersom det bygges nytt, vil en kunne få moderne og funksjonelle anlegg med lavere driftskostnader enn eldre anlegg, bl.a. mindre behov for vedlikehold (dersom en velger vedlikeholdsfrie materialer) og lavere kostnader til oppvarming. På den annen side vil bygging av en ny skole ofte medføre høyere investeringer og ledige arealer i eksisterende skoleanlegg. Dersom en ikke finner fornuftig bruk av ledige arealer eller selger/river disse, vil det kunne påføre kommunen økte driftsutgifter.

Dersom en velger å satse på videre utvikling av eksisterende anlegg, står en overfor følgende problemstillinger: Hva skal eventuelt bygges av nytt areal og hvor mye renovering/ombygging må til for å få et teknisk godt fungerende og pedagogisk funksjonelt anlegg?

Eksisterende skoleanlegg har som oftest en del begrensninger med hensyn til hvor godt de kan tilpasses til en moderne læringsarena, men i de fleste tilfeller kan det meste løses med nok økonomiske ressurser. Dersom renovering og ombygging begynner å nærme seg 70 % av nybyggkostnad, vil det som oftest lønne seg å bygge nytt. Nittedal ungdomsskole, SFO-bygget

på Kirkeby, de eldste byggene på Hagen skole og kanskje også deler av Rotnes skole er de byggene i Nittedal som vil ligge i grenseland i så måte.

Den bygningsmessige kvaliteten på skoleanleggene i Nittedal er rimelig bra sammenlignet med situasjonen i mange andre kommuner. Selv om deler av bygningsmassen er relativt gammel, er det fullt mulig å renovere og bygge det meste av denne om til gode læringsarenaer. Form og plassering av bygningsmassen setter imidlertid en del begrensninger i forhold til å kunne oppnå optimal funksjonalitet i anleggene.

6.1.8. Alternativ bruk av frigjort bygningskapasitet

Dersom det bygges en ny skole på nytt sted, eller deler av et skoleanlegg avvikles til fordel for nytt areal, vil deler av eksisterende skolebygg kunne frigjøres til andre formål. Stor utbygging eller flytting av elever, vil også kunne føre til ledig skolekapasitet på sikt. Dersom mye areal blir frigjort, er det viktig at kommunen tenker nøye gjennom framtidig bruk av de ledige arealene.

Mange kommuner utnytter nå ledig kapasitet i skolebyggene til utvidelse av barnehagekapasiteten i kommunen. Dette er gjort på Nittedal ungdomsskole i dag. Av andre aktuelle brukere, kan evt. musikk- og kulturskolen og felles helsestasjon midt i bygda ha behov for noe areal.

Salg av bygningsmasse kan være en aktuell problemstilling dersom en finner interesserte kjøpere. Det vil da være mest aktuelt å selge hele bygg, fordi det som oftest er vanskelig å finne brukere som kan utnytte deler av et skolebygg samtidig som det drives skole i en annen del av bygget. I enkelte kommuner har friskoler kjøpt og overtatt frigjorte kommunale skoleanlegg. Dette kan også være en aktuell problemstilling i Nittedal, selv om vi pr. i dag ikke ser at kommunen bør kvitte seg med noen av de eksisterende anleggene i sin helhet. Å selge deler av et eksisterende skoleanlegg til friskoleformål, slik at en får to skoler på den samme tomten som konkurrerer om de samme elevene, er nok heller ingen ønsket løsning.

Riving av frigjorte bygninger, kan også være et alternativ. Spesielt gjelder dette bygg som det vil koste forholdsvis mye å rehabilitere.

6.1.9. Fritt skolevalg og alternative skoletilbud

Innføring av fritt skolevalg kan medføre mange søknader om skoleplass på de mest populære skolene. Dette kan forrykke kommunens planlagte kapasitetsutnyttelse på de ulike skoleanleggene. Vi har ingen grunn til å tro at mange foresatte vil velge å benytte seg av denne muligheten slik situasjonen er i dag. De stedene hvor dette er mest aktuelt vil være på skoler som ligger fysisk nær hverandre; Rotnes/Sørli og Slattum/Ulverud. Søkere som ikke søker elevene inn ved sin nærskole, vil kunne avvises hvis skolen de søker på ikke har kapasitet.

Etablering av en friskole i Nittedal, kan være en aktuell framtidig problemstilling som også er nevnt i kommunens handlingsplan. En friskole vil mest sannsynlig være interessert i å etablere seg i et område med stor befolkningstetthet. Hvis en eller flere slike skoler etablerer seg, vil det kunne påvirke kapasitetsutnyttelsen på de gjenværende kommunale skolene i stor grad.

Nittedal kommune har som mange andre kommuner etablert forsterkede alternative opplæringstilbud ved noen skoler. Dette gjelder i første rekke "Oasen" ved Nittedal ungdomsskole og "forsterket avdeling" ved Ulverud skole. Begge disse skolene er fysisk tilrettelagt og har spesiell kompetanse på å gi et tilrettelagt opplæringstilbud til elever med psykisk utviklingshemming. Foresatte har i følge opplæringsloven rett til å velge nærskolen for sine barn, men mange vil nok likevel med de relativt korte avstandene det er snakk om i Nittedal, velge en skole som har spesielt god kompetanse. Det er mulig å tenke seg at disse

tilbudene, og eventuelle andre supplerende tilbud som for eksempel en avdeling for elever med moderat psykisk utviklingshemming, på sikt bør plasseres på skoler som får ledig kapasitet, men det vil også medføre tilretteleggingskostnader.

6.2 VURDERING OG ANBEFALING AV FRAMTIDIG SKOLESTRUKTUR I NITTEDAL

I vurderingen av framtidig skolestruktur i Nittedal ligger følgende punkter fast:

- Inndelingen i tre skoleområder er en fornuftig inndeling både geografisk og i forhold til størrelsen på skolene. Inndelingen gir muligheter for fleksibilitet i kapasitetsutnyttelse på barnetrinnet og tilstrekkelig store skoler på ungdomstrinnet.
- Det er ikke aktuelt å legge ned skoler i Nittedal. Kommunen har i hovedsak en fornuftig skolestruktur, men som evt. kan justeres noe med endring av inntaksgrenser.
- Det er lite aktuelt å etablere 1-4-skoler i Nittedal kommune, spesielt siden barnetrinnet nå sees på som en felles enhet i kunnskapsløftet.

Nedenfor finnes vurderinger og anbefalinger vedrørende skolestruktur og skolekapasitet i henholdsvis nordre, midtre og søndre del av kommunen. Avslutningsvis er viktigheten av også å tenke ut over den forestående planperioden poengtert.

6.2.1. Vurderinger og anbefalinger for Nordre del av kommunen

Det er to barneskoler med 1.-7.årstrinn og en ungdomsskole med 8.-10.årstrinn i nordre del av kommunen. Med et samlet elevtall på 575 elever på barnetrinnet og 219 elever på ungdomstrinnet gir dette en god overordnet struktur.

I følge elevtallsprognosen i kap. 5 vil elevtallet på barnetrinnet reduseres til ca 520 elever frem mot 2013, før det stabiliserer seg. Slik vi ser det vil det være mest naturlig å satse på en videreutvikling av de to eksisterende barneskolene i området. En overføring av elever fra Kirkeby til Hagen for på sikt å utnytte ledig kapasitet på Hagen skole, er vurdert å være en dårlig løsning siden dette vil gi en trafikkfarlig skolevei for mange av elevene.

Det kunne latt seg gjøre å overføre ungdomstrinnet fra nordre del (Hakadal ungdomsskole) til en ny eller utvidet ungdomsskole i midtre del (Nittedal ungdomsskole), men på grunn av den forventede boligbyggingen i Rotnesområdet ville en slik skole ha blitt svært stor på sikt. Det ville også ha medført store investeringer for kommunen. Vi finner det derfor mest fornuftig å beholde Hakadal ungdomsskole som ungdomsskole for nordre del av kommunen. Skolen har mange gode kvaliteter og kan også nyte godt av idrettsanlegget.

Dersom man regner 90 % kapasitetsutnyttelse som "full skole", går både Hakadal og Kirkeby med overbelegg i dag, jfr. kap. 5.3.1. Hagen skole har, og vil fortsette å ha noe ledig kapasitet.

Konklusjon:

Det er ikke behov for noen strukturelle endringer i denne delen av kommunen, men det er behov for å øke kapasiteten på Kirkeby og eventuelt på Hakadal.

Skole	Dimensjonerende elevtall
Hagen	220
Kirkeby	400

Hakadal	250

Forslag til konkrete tiltak er presentert i kap. 7.

6.2.2. Vurderinger og anbefalinger for Midtre del av kommunen

Skolene Rotnes og Sørli er i dag rene barneskoler med 1.-7.årstrinn. Før utbyggingen i 1998 var Sørli en grendeskole med elever på 1.-4.årstrinn. Nittedal ungdomsskole er en ren ungdomsskole med 8.-10.årstrinn.

Ungdomstrinnet i Rotnesområdet er stort nok til å forsvare en egen ungdomsskole, men etter vår mening for lite til å forsvare å bli delt i to ved for eksempel å etablere en ny 1-10-skole i Kruttverket. Det kunne kanskje vært mulig å se ungdomstrinnet i Rotnesområdet i sammenheng med ungdomstrinnet nord i kommunen, men dette ville ført til en svært stor skole på sikt og gitt mye unødvendig transport av elever. Et annet alternativ kunne vært å se ungdomstrinnet i sammenheng med Bjertnes videregående skole. En naturlig lokalisering av et ungdomstrinn vil slik vi ser det, være på eller i nærheten av dagens ungdomsskole, gjerne kombinert med et nytt kulturhus.

Ut fra elevtallsprognosen for barnetrinnet vil det være behov for skolekapasitet til ca 800 elever frem mot 2019, eventuelt noen flere hvis prognosen er for lav. Det ideelle vil da etter vår mening være to like store skoler med plass til rundt regnet 400 elever hver. Dette vil innebære en dobling av kapasiteten på Sørli skole, og en liten økning av kapasiteten på Rotnes. Å samle alle elevene på en skole vil gi en for stor skole. Deling i en mindre og en større skole er heller ikke naturlig med det aktuelle elevtallet og geografien/avstandene i området.

Det har vært presentert tanker om å etablere en ny skole i Kruttverket, men slik vi ser det vil det være mest naturlig å satse på en videreutvikling av de to eksisterende barneskolene i området. En utvidelse av kapasiteten på Sørli skole vil gi en god struktur i området og hindre at elever som bor nærmest Sørli vil måtte gå til Rotnes skole når Sørli har nådd sin kapasitet.

Det er lagt opp til en tverrforbindelse fra Kruttverkområdet til resten av Rotnesområdet med en tidsstyrt bom. Det er imidlertid mulig å komme seg relativt nært Sørli skole med bil fra alle deler av området. Det vil heller ikke bli lange gangavstander til Rotnes for elever fra Kruttverket. Dersom det viser seg at prognosen er for lav, kan man se for seg en utvidelse av den ene skolen, fortrinnsvis Rotnes skole.

Ut fra elevtallsprognosene for ungdomstrinnet, vil det om noen år være behov for å øke kapasiteten på Nittedal ungdomsskole til ca 360 elever. På lenger sikt vil det kunne bli behov for en ytterligere utvidelse.

Når det gjelder elevtallskapasitet, har vi beregnet at barneskolene har en samlet kapasitet på ca 510 elever i dag. Grunnen til at den beregnede kapasiteten ligger en del lavere enn det skolene opprinnelig var bygget for (til sammen 588 elever), er at det i dag er andre forventninger til kvalitet og variasjon i skolearealet. Det holder ikke lengre å "ha plass" til alle elevene i klasserom, skolene skal også ha grupperom, fellesarealer etc. som gjør at undervisningen kan organiseres på en fleksibel og variert måte. I en tradisjonell skole med mye trafikkareal vil det totale arealbehovet pr. elev dermed øke.

Konklusjon:

Det er ikke behov for noen strukturelle endringer i denne delen av kommunen heller, men det er behov for å doble kapasiteten på Sørli skole og etter hvert øke kapasiteten på Nittedal ungdomsskole og eventuelt også på Rotnes skole.

Skole	Dimensjonerende elevtall
Rotnes	400
Sørli	400
Nittedal usk	350

Forslag til konkrete tiltak er presentert i kap. 7.

6.2.3. Vurderinger og anbefalinger for Søndre del av kommunen

I søndre del av kommunen er det tre barneskoler med 1.-7.årstrinn og en ungdomsskole med 8.-10.årstrinn. Med 1170 elever på barnetrinnet og 420 elever på ungdomstrinnet er dette den delen av kommunen med høyest samlet elevtall. Det er også her de største skolene, Ulverud og Li, ligger.

Både Slattum skole og Ulverud skole har flere elever enn de har kapasitet til å ta imot i dag. Holumskogen skole har, og vil fortsette å ha en god del ledig kapasitet. Det er ikke behov for noen store strukturelle endringer i søndre del av kommunen, men det er behov for å øke kapasiteten på barnetrinnet i Slattum og Ulverud skoles inntaksområder. Etter vår mening vil det være fornuftig å finne en løsning på kapasitetsutfordringene i området på Slattum skole. Allerede i dag går mange elever fra Ulverud skoles inntaksområde på Slattum. En utvidelse her vil gi en fornuftig skolestruktur og skolestørrelser som ligger nærmere anbefalt størrelse i opplæringsloven, samtidig som det vil hindre at det utløses behov for kapasitetsøkning på Ulverud.

Li skole bygges ny i 2008. Skolen dimensjoneres for 540 elever, men har et lavere areal enn det arealnormen i planen legger til grunn. I følge elevtallsprognosene vil elevtallet stige til i underkant av 500 de nærmeste årene, før det gradvis reduseres til rundt 420 frem mot 2020. "Nye" Li skole vil dermed få tilstrekkelig kapasitet.

Konklusjon:

Det er heller ikke behov for noen strukturelle endringer i denne delen av kommunen, men det er behov for å øke kapasiteten på Slattum skole.

Skole	Dimensjonerende elevtall
Holumskogen	340
Slattum	450
Ulverud	450
Li	540 *)

*) kapasitet på ny skole opplyst fra kommunen.

Forslag til konkrete tiltak er presentert i kap. 7.

6.2.4. Er det behov for å tenke lenger enn planperioden?

En videreføring av dagens skolestruktur skal være tilstrekkelig for planperioden. Det er vanskelig å spå om hvilke nye behov som eventuelt vil melde seg på lenger sikt. Ytterligere boligbygging og befolkningsvekst, i første rekke i Rotnesområdet, men kanskje også i den

sørlige delen av kommunen i områdene rundt Slattum/Ulverud, vil kunne medføre behov for nye skoler. Det er derfor viktig at kommunen i denne planperioden setter av skoletomter i nye store utbyggingsområder for å ta høyde for et eventuelt udekket skolebehov på lengre sikt. Den store Kruttverksutbyggingen håndteres med utvidelse av skolekapasiteten innenfor eksisterende struktur, men en kan ikke regne med at dette også vil være tilfelle for nye utbyggingsområder.

7 VURDERINGER OG FORSLAG TIL TILTAK

I dette kapittelet presenteres vurderinger og forslag til bygningsmessige tiltak på den enkelte skole. Beregnet arealbehov tar utgangspunkt i veiledende arealprogram for skoler i Nittedal (kap. 3.2) og det dimensjonerende elevtallet for hver skole i kap. 6.2.

Skoler med bygningsmasse som det kan være vanskelig å bygge om til funksjonelle og fleksible skolearealer, f.eks. på grunn av kompliserende bærekonstruksjoner, mye trafikkareal som det er vanskelig å gjøre noe med og andre unyttbare arealer (på loft og i kjeller), har fått et skjønnsmessig tillegg til arealprogrammet (+200/300m²)

7.1 SKOLER I NORDRE DEL AV KOMMUNEN

7.1.1. Kirkeby skole

Kirkeby er en tradisjonell klasseromsskole med mange lange korridorer i hovedbygget. Skolens planløsning, med lukkede rom langs korridor og få grupperom, gjør den lite egnet for varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser.

Kirkeby SFO holder til i et eget bygg på ca 1100 m² bta. Bygget er i dårlig stand og har stort behov for oppgraderinger. Det vil være besparende for kommunen å avhende SFO-bygget og etablere ny SFO-base i hovedbygget. Sammenlignet med skoler hvor SFO ligger i småskolearealet vil arealbehovet ved Kirkeby skole bli redusert med 7-800 m² bta. hvis SFO flyttes til hovedskolen. Dette vil gi bedre utnyttelse av skolens samlede arealer og redusere de årlige driftskostnadene til bygningene (FDV-kostnader) med anslagsvis 0,4 mill. Oppgradering av SFO-huset til dagens krav vil så vidt vi skjønner også kunne nærme seg nybyggpris.

Skolen har et bruttoareal på 10,8 m² pr. elev når idrettsarealer og SFO-bygget er trukket fra, og dette viser at skolen er noe arealknapp. Kirkeby skole har i dag flere elever enn den strengt tatt har plass til, og må derfor bruke spesialrom som klasserom.

Kirkeby skole har behov for ca 710 m² BTA nytt skoleareal (medregnet areal til idrett og SFO). I dette ligger også et lite påslag på arealnормen av grunner som er beskrevet i innledningen til kapittelet.

Arealene i hovedbygget bør oppgraderes til mer fleksible læringsarealer ved ombygging (selv om de bærende korridorveggene vil gi noen utfordringer). En mulighet kan være å bygge om eksisterende gymanlegg, som er nedslitt og som ligger sentralt i hovedbygget, til andre funksjoner, og bygge ny gymsal i eget frittstående bygg lenger sør på tomten. Det bør også vurderes ett eller flere påbygg på hovedbygget, bl.a. for å få bedre garderobeforhold for elevene.

Utvidelse, samt en fullverdig teknisk/bygningsmessig og pedagogisk oppgradering av Kirkeby skole til en fleksibel skole, vil kunne beløpe seg til en samlet kostnad på ca 58 mill kr med dagens byggepriser. Til sammenligning ville en nybygd skole av tilsvarende størrelse ha kostet rundt regnet 140 mill.

Forslag til tiltak

- Det bygges et nytt frittstående gymnastikkanlegg (450m² bta) sør på tomten.

- Eksisterende gymnastikksal og garderober bygges om til aula/samlingsrom/kantine, musikkrom/scene og skolekjøkken (kantinekjøkken). Evt. mesaninløsning i den gamle gymnastikksalen kan også vurderes.
- Det etableres bedre garderober og mer fleksible læringsarealer i øvrige deler av hovedbygningen (varierte romstørrelser, sambruks- og flerbruksrom, mindre trafikkareal), supplert med tilbygg på 260m² bta.
- SFO flyttes opp til hovedskolen og får ny base i småskoledelen av anlegget (egen base på 100-150 m², ellers sambruk).
- Gamleskolen avhendes.

Anslått kostnad for bygningsmessige arbeider: ca 58 mill kr.

7.1.2. Hagen skole

Etter utvidelse og rehabilitering i 2006 framstår skolen med gode og fleksible rom og arealer som er velegnet til skoleformål. Hagen skole har i dag den mest moderne utformingen av skolene i Nittedal. Det vil ikke være nødvendig med bygningsmessige endringer her. Utfordringer er avstandene i anlegget og mangel på lagerplass.

Det eneste som gjenstår av tiltak på Hagen, er renovering av kjeller, som ble utelatt i forrige runde. Å renovere kjelleren, og utnytte arealene til for eksempel lager og naturfagsrom, kan være en god løsning.

Skolen vil for øvrig i løpet av planperioden få en god del færre elever enn det den har kapasitet til å ta imot. Det kan bli aktuelt å justere inntaksgrensene mellom Hagen og Kirkeby for å utnytte kapasiteten bedre, men dette frarådes på grunn av farlig skolevei. Det vil være en bedre løsning å få andre brukere inn for å utnytte den ledige kapasiteten (f.eks. barnehage eller spesialavdeling). Alternativt kan en etter hvert ta bort den eldste delen av bygningsmassen slik at en slipper å oppgradere denne.

Forslag til tiltak

- Det anbefales å på sikt renovere kjeller i det eldste bygget for å skaffe mer lagerplass og eventuelt et lite naturfagsrom/"forskerrom" (tiltaket er ikke høyt prioritert).

Anslått kostnad: ca 2 mill. kr. (grovt anslag uten å ta stilling til andre behov i den gamle kjelleretasjen)

7.1.3. Hakadal skole

Skolen har lite variasjon og fleksibilitet i den allmenne delen av læringsarealene, med tradisjonelle klasserom og tilhørende grupperom. De nyeste arealene med aula, musikkrom, kantine og idrettshall er svært gode. Øvrige arealer er også stort sett tilfredsstillende.

Hakadal ungdomsskole har i dag et høyt areal pr. elev på 13,5 m². Når elevtallet likevel ligger over angitt kapasitet, kommer dette av at skolen har mye spesialisert læringsareal. Skolen er nylig bygget på og det er lite aktuelt å sette inn tiltak for å øke kapasiteten for en midlertidig periode. De midlertidige kapasitetsutfordringer skolen har bør kunne løses innad i eksisterende bygg, ved omdisponering av spesialisert areal til klasserom og evt med mindre ombygginger i klasseromsfløyene.

Forslag til tiltak

- Noen mindre ombygginger i klasseromsfløyene for å bedre fleksibiliteten i det allmenne læringsarealet (varierte romstørrelser og mindre trafikkarealer)
- Bedre garderobeforhold for elevene, bl.a. egne garderobeskap.

(tiltakene er ikke høyt prioritert)

Anslått kostnad: ca 5 mill. kr.

7.2 SKOLER I MIDTRE DEL AV KOMMUNEN

7.2.1. Rotnes skole

Skolen har en bygningsmasse som består av flere bygninger av ulik alder og kvalitet. Avstandene i anlegget er stor. Rotnes er en relativt tradisjonell klasseromsskole, men har også et nyere bygg med mange gode kvaliteter. SFO disponerer et eget stort bygg med rimelig god standard. Dette bygget bør også kunne utnyttes bedre av skolen.

Rotnes skole har i dag et akseptabelt bruttoareal pr. elev på 12,2 m², selv når unyttbart areal som loft og en del av lagerplassen i kjeller er trukket fra. Dette innebærer at byggene har et godt ombyggingspotensial. Rotnes skole er vurdert til å ha kapasitet til å ta imot 300-320 elever, og har med dagens organisering ikke plass til flere elever enn i dag.

Rotnes skole har bygg med mange korridorer og små rom. Det er behov for ca 500 m² nytt skoleareal på Rotnes skole. I dette ligger også et lite påslag på arealnormen av grunner som er beskrevet i innledningen til kapittelet.

I tillegg bør eksisterende areal oppgraderes til mer fleksible læringsarenaer ved rehabilitering og ombygging. Det kan også være at deler av skolens eldre bygningsmasse bør rives og erstattes med nybygg. Dette må imidlertid undersøkes nærmere. Den gjennomførte tilstandsvurderingen gir så langt vi kan se ikke grunnlag for å rive noen deler av skolen, men vi tror likevel at dette kan bli aktuelt når en evt. starter planlegging og prosjektering av en ombygd og tilbygd skole på Rotnes.

Utvidelse, samt en fullverdig teknisk/bygningsmessig og pedagogisk oppgradering av Rotnes skole til en moderne skole, vil kunne beløpe seg til en samlet kostnad på ca 54 mill kr med dagens byggepriser. Til sammenligning ville en nybygd skole av tilsvarende størrelse ha kostet rundt regnet 140 mill. Dersom deler av bygningsmassen må rives, vil kostnadene kunne bli noe høyere, men samtidig vil arealbehovet da bli noe mindre.

Utvidelse og oppgradering av Rotnes skole vil kunne gjennomføres i flere etapper, og bør først gjennomføres etter at Sørli skole er utvidet. Midlertidige tiltak for å håndtere en elevtallsvekst, kan være å utnytte kapasiteten i SFO-bygget bedre gjennom sambruk mellom skole og SFO, evt. omdisponere deler av arealet til rent skoleareal.

Trafikk- og parkeringssituasjonen ved skolen bør gjennomgås når byggingen av Rotnes helsesenter er ferdig. Hvis skolen skal ta i mot flere elever vil det bli et økende behov for trafikk sikringstiltak, skaffe flere parkeringsplasser og bedre forholdene for avsetning og henting av elever som kjøres til skolen med bil.

Forslag til tiltak

- De nærmeste årene økes kapasiteten ved omdisponering av arealbruken på skolen, bl.a. ved en bedre utnyttelse av SFO-huset.
- Etter at Sørli skole er utvidet, får Rotnes skole en arealutvidelse på ca 500 m² bta for å øke kapasiteten til omkring 400 elever.
- Uavhengig av kapasitetsøkningen, vil det være behov for rehabilitering, oppgradering og/eller oppussing av en del av arealene på skolen. Dette gjelder i første rekke bygg B/D og bygg C, men også bygg A.
- Gjennomgå trafikk- og parkeringssituasjonen ved skolen

Anslått kostnad for bygningsmessige tiltak: ca 54 mill. kr.
(kan bli høyere hvis deler av bygningsmassen må rives)

Mulige tiltak på lengre sikt:

Dersom det viser seg at elevtallsprognosen for Rotnesområdet er for lav, vil det være mest naturlig å bygge ut Rotnes skole ytterligere på et senere tidspunkt, gjerne med plass til 600 elever. En skole med så mange elever (se kap 2.1.1 om skolestørrelse; §9.5 i Opplæringsloven) forutsetter en god organisering og soneinndeling av bygningsmasse og uteområde ("flere skoler i skolen") slik at den ikke oppleves stor og uoversiktlig for de yngste elevene. Tomten på Rotnes er stor nok for en slik utvidelse, forutsatt at friområdet fortsatt kan brukes som uteområde for elevene.

Alternativt kan det bli nødvendig å bygge en ny skole et annet sted.

7.2.2. Sørli skole

Det nyeste skolebygget på Sørli har mange gode kvaliteter, mens det eldste bygget bærer preg av noe slitasje etter mange års drift. Tilstanden på det eldste bygget er likevel såpass god at bygget kan brukes videre. Det er en stor utfordring å få orden på trafikk- og parkeringssituasjonen ved skolen.

Sørli skole har i dag et høyt bruttoareal pr elev, på 14 m². Dette betyr ikke, som på Rotnes, at det er et stort potensiale for ombygging i anlegget, men kan forklares med at skolens spesialiserte læringsareal (spesialrommene) er dimensjonert for dobbelt så mange elever som det skolen har i dag.

Mens det nye bygget er tilfredsstillende kvalitetsmessig, trenger gamleskolen oppgradering og ombygging for bedre tilrettelegging for varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. For at skolen skal kunne ta imot elevtallsveksten som vil komme fra utbyggingene i Kruttverket, vil det være behov for å bygge ut skolen til en kapasitet på ca 400 elever. Dette innebærer en utvidelse på (bare) vel 1800 m² bta. (fordi en slipper å bygge nytt skolekjøkken, kunst- og håndverksrom og musikkrom).

Siden elevtallsveksten fra Kruttverksutbyggingen først ventes å gi et stort utslag fra ca 2011, bør utbyggingen være ferdig innen den tid. Sørli skole vil da de første årene etter utvidelsen ha kapasitet til å avlaste Rotnes mens denne skolen oppgraderes. I årene før 2011 bør det vurderes om det skal settes opp en midlertidig paviljong ved Sørli skole.

Utvidelse, samt en fullverdig teknisk/bygningsmessig og pedagogisk oppgradering av den eldste delen av Sørli skole, vil kunne beløpe seg til en samlet kostnad på i underkant av 65 mil. kr med dagens byggepriser. Tomten på Sørli burde i utgangspunktet være stor nok til en slik utvidelse, men en vil trolig bare få til en god og funksjonell løsning dersom en kan plassere

utvidelsen på sørsiden av dagens bygningsmasse. I så fall må kommunen erverve det tomtearealet som var regulert til offentlig formål i reguleringsplanen fra 1996, men som ved en inkurie ble uteglemt ved vedtaket i kommuneplanen i 2000.

Trafikksituasjonen ved skolen må bli bedre, ikke minst av hensyn til sikkerheten for elevene. Vi vil anbefale at all parkering og avsetting/henting av elever som i dag foregår ved skolen og i veien ned mot skolen, flyttes til en ny parkeringsplass nordøst for skolen. Denne parkeringsplassen var vedtatt i reguleringsplan fra 1996. Veien ned mot skolen bør forbeholdes gående og varelevering/utrykningskjøretøyer. Det må også etableres tiltak som skiller gående og kjørende på denne smale veien. Det må videre sørges for muligheter for henting/avsetting av elever på sørsiden av skolen fra de nye boligområdene i Kruttverket.

Forslag til tiltak

- Nødvendig reguleringsarbeid for å utvide skoletomten mot sør igangsettes snarest mulig. Deretter må tomten erverves.
- Sørli skole utvides til en barneskole med plass til 400 elever innen 2011. Utvidelse på sørsiden av dagens bygningsmasse.
- I årene før utvidelsen kan det vurderes oppsatt en midlertidig paviljong.
- Gamleskolen må oppgraderes og ombygges til mer moderne og fleksible arealer, bl.a. med bedre garderobeforhold for elevene. Oppgraderingen omfatter bl.a.
 - Oppgradering av eksist. ventilasjonsanlegg/evt. supplering med nytt vent.system
 - Oppgradering av el.-anlegget
 - Oppussing/vedlikehold på innvendige overflater generelt.

Anslått kostnad for ny og oppgradert bygningsmasse : ca 67 mill. kr.

Med doubling av elevtallet må skolen også få mer tilrettelegging av uteområdet. Trafikksituasjon og parkering må også løses på en bedre måte enn i dag, bla. ved etablering av en ny parkerings-, hentings- og avsetningsplass nordøst for skolen. Kostnader for trafikk og uteområde er ikke medregnet i anslaget over.

7.2.3. Nittedal ungdomsskole

Nittedal ungdomsskole er en tradisjonell klasseromsskole med lange korridorer, identiske klasserom og få grupperom. Skolen framstår som ganske nedslitt og bør etter hvert få en betydelig oppgradering dersom den skal satses på som en framtidig ungdomsskole. I dag er elevtallet relativt lavt og elevene har god plass. Dermed er ikke oppgraderingsbehovene like påtrengende som på skoler med for mange elever i forhold til kapasiteten.

Nittedal ungdomsskole har i dag et høyt areal pr elev på 14,2 m² (ekskl. kulturhusarealer og barnehage). Skolen har lite unyttbart areal. Dersom skolen på sikt skal kunne ta imot 350 elever, bør skolearealet utvides med ca 350 m². Hvis barnehagen flyttes, og skolen kan overta noe av kulturhusarealene, kan kapasitetsproblemet løses ved ombygging av eksisterende bygg, uten tilbygg. Dersom det ikke blir noen omdisponering av arealene i barnehagen og kulturhuset, vil det være behov for å bygge på.

Det vil by på store utfordringer og høye kostnader å etablere funksjonelle og fleksible læringsarealer i den eksisterende bygningsmassen.

En fullverdig teknisk/bygningsmessig og pedagogisk oppgradering av Nittedal ungdomsskole vil trolig kunne beløpe seg til en samlet kostnad på i størrelsesorden 75-90 mill, avhengig av om en må bygge noe nytt areal eller ikke. Levetiden på et renoverert anlegg til den kostnaden som her er

skissert, vil bli betydelig kortere enn et nybygg. Funksjonaliteten vil heller ikke kunne bli helt optimal.

Bygging av en helt ny ungdomsskole til erstatning for den gamle skolen er nok derfor alt i alt et bedre alternativ og sannsynligvis mer regningssvarende for kommunen over tid. Med en ny skole vil en få et mer funksjonelt og mer arealeffektivt anlegg. Kostnaden for en slik skole vil ligge i størrelsesorden 120 mill (ekskl. idrettsarealer)

Det beste vil være å bygge ny ungdomsskole i nærheten av den gamle, gjerne samlokalisert med et nytt kulturhus for å utnytte sambruks- og flerbruksmulighetene. Et slikt anlegg vil også kunne bli et viktig element i en framtidig tettsteds- og sentrumsutvikling i Rotnesområdet.

Det haster egentlig ikke med å få utvidet kapasiteten, men det begynner å haste med å få gjort noe med den bygningsmessige og tekniske tilstanden. Derfor kan en ikke vente for lenge med å bygge den nye skolen, eventuelt kan skolen bygges i to etapper.

Forslag til tiltak

- Nittedal ungdomsskole bygges ny, eventuelt sammen med et nytt kulturhus.
- Etterbruk av eksisterende bygningsmasse vurderes, men idretts- og kulturhusdelen bør i alle fall ikke avhendes/rives i første omgang.

Anslått kostnad for ny skole, eksklusive idrettsareal og kulturhus: 120 mill.kr.

7.3 SKOLER I SØNDRE DEL AV KOMMUNEN

7.3.1. Holumskogen skole

Holumskogen skole er bygget i to byggetrinn i 1995 og 1997. Bruksarealet er på ett plan. Skolen har en arealeffektiv planløsning, god soneinndeling og er godt tilpasset varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Noen av spesialrommene er små og skolen mangler samlingsrom/kantine, rom til naturfag og noe lagerkapasitet. Mangler med ventilasjonsanlegget er et problem for brukerne på kalde vinterdager. Dette må prioriteres løst i vedlikeholdssammenheng.

Holumskogen skole har et bruttoareal pr elev på 11,2 m². Skolen har i følge prognosen et nedadgående elevtall og vil utover i planperioden få en del ledig kapasitet. Dette gjør at skolen ved interne omdisponeringer vil kunne få løst dagens utfordringer i forhold til samlingsrom/kantine (i SFO arealet?), større spesialrom, rom til naturfag og lagerkapasitet.

Det vurderes som lite aktuelt å justere inntaksgrensene mot Ulverud for å løse en del av kapasitetsutfordringene på Ulverud og Slattum. Det bør kanskje da heller etter hvert vurderes om den ledige kapasiteten kan utnyttes ved å etablere/flytte spesialavdelinger til Holumskogen, men dette vil også gi tilretteleggingskostnader og må derfor vurderes nøye.

Forslag til tiltak

Ingen tiltak foreslås prioritert.

7.3.2. Slattum skole

Slattum skole har flere sammenhengende bygninger fra ulike tidsepoker. De eldste bygningene er fra 1934 og 1956/57, og den nyeste fra 1998. Skolen har også en midlertidig brakke som er i en dårlig forfatning og som etter hvert bør erstattes med et permanent bygg. Alle de andre bygningene har kvaliteter som gjør at de kan brukes i mange år, men spesielt de eldste delene kunne med fordel fått bedre tilrettelegging for varierte arbeidsmåter og gruppestørrelser og bedre elevgarderober.

Slattum skole har i dag 370 elever. Skolens elevkapasitet er beregnet til 330 elever, men dagens overbelegg er løst ved bruk av den midlertidige paviljongen.

Slattum har et relativt høyt bruttoareal pr elev på 13,3 m². Skolen har likevel behov for ca 400 m² nytt skoleareal, bl.a. til erstatning for den midlertidige paviljongen. I dette tallet ligger også et lite påslag på arealnormen på grunn av at skolen har mange og lange korridorer, samt en del unyttbare arealer i kjeller.

Utvidelse, samt en fullverdig teknisk/bygningsmessig og pedagogisk oppgradering av Slattum skole til en moderne skole med fleksible læringsarealer, vil kunne beløpe seg til en samlet kostnad på i overkant av 50 mill. med dagens byggepriser. Til sammenligning ville en nybygd skole av tilsvarende størrelse ha kostet i overkant av 150 mill. Utvidelse og oppgradering av Slattum skole vil kunne gjennomføres i flere etapper, men det bør lages en helhetlig plan før en starter byggearbeidene.

Den mest naturlige plassering av et frittstående tilbygg vil være der brakken står i dag. Et eventuelt påbygg til eksisterende bygningsmasse vil gi bedre sammenheng i bygningsmassen. Dersom en velger en løsning med påbygg bør en så langt råd er søke å unngå å redusere uteområdet mellom bygningene altfor mye.

For å unngå å redusere uteområdet har vi sett på muligheter for å bygge en ny etasje på noen av de eksisterende bygningene, fortrinnsvis over SFO-fløyen (bygning D). Hovedbæresystemet i bygningene på Slattum er imidlertid lite tilrettelagt/egnet for noe påbygging, så dette vil kunne bli en dyr løsning. En evt. påbygging i bygning D anses å være uheldig på grunn av ventilasjonsoppbygget over eksisterende tak.

Forslag til tiltak

- Gjennomføre en tilstandsvurdering av den midlertidige brakken for å klargjøre om det haster å erstatte den med permanente lokaler.
- Brakken erstattes med permanente lokaler og skolen utvides for å kunne ta i mot flere elever. Samlet tilbygg/nybygg: 400m² bta.
- Gjennomføre ombygging i deler av eksisterende bygningsmasse for å få bedre garderobeforhold for elevene og mer fleksible læringsarealer.

Dessuten må følgende tiltak gjennomføres:

- Tiltak mtp. reduisering av solvarmeinnslipp
- Utskifting av originale ytterdører/etablering av vindfang i inngangssoner.

Skolen har også behov for bedre og mer tilrettelegging av uteområdet for elevene.

Anslått kostnad (ekskl. uteområdet): 52 mill.kr.

7.3.3. Ulverud skole

Ulverud skole er den største skolen i Nittedal. Den har i dag også litt flere elever enn den strengt tatt har plass til. Anlegget består av et småskolebygg/"grendeskolen" (renovert i 2003) og et storskolebygg fra 1999. Bygningsstandarden er relativt bra, men det eldste bygget har behov for noe oppgradering av tekniske anlegg. Skolen har store klasserom men få spesialrom. Det ligger godt tilrette for å kunne øke funksjonaliteten og fleksibiliteten i bygningene ved ombygginger.

Ulverud skole har et litt lavt bruttoareal pr elev på 10,5 m². Dette avspeiler at skolen pr i dag har flere elever enn den har kapasitet til å ta imot. Dersom man kan løse kapasitetsproblemene i området på Slattum skole slik at skolene blir jevnstore, noe som vil være ønskelig ut fra det høye elevtallet på Ulverud, vil det ikke være behov for utvidelser på Ulverud skole.

Forslag til tiltak

- Enklere ombygginger for å få bedre garderobeforhold for elevene på storskolen
- Enklere ombygginger for å få mer fleksible læringsarealer i begge byggene (mer variasjon i romstørrelser og mindre korridorer).
- Oppgraderinger på grendeskolen:
 - Oppgradering av eksist. ventilasjonsanlegg/evt. supplering med nytt vent.system
 - Oppgradering/utskifting av originalt el.-anlegg
 - Utskifting av originale ytterdører
 - Oppussing/vedlikehold på innvendige overflater generelt.

Anslått kostnad: 19 mill.kr.

Det bør utarbeides en helhetlig plan for skolen sitt uteområde, for å få lagt til rette for flere og mer varierte elevaktiviteter.

7.3.4. Li skole

Li skole renoveres og bygges delvis ny i 2008. Skolen skal i henhold til byggeplanene dimensjoneres for 540 elever, men den har et noe lavere areal enn det arealprogrammet i skolebehovsplanen legger til grunn for en skole med en slik elevkapasitet. I følge arealprogrammet i planen vil kapasiteten til den nye skolen være like i underkant av 500 elever.

Li skole har i dag 420 elever. I følge elevtallsprognosene vil elevtallet stige til i underkant av 500 de nærmeste årene, før det gradvis reduseres igjen til rundt 420 frem mot 2020. Den foreslåtte utvidelsen og ombyggingen vil gi skolen et tilstrekkelig areal for å kunne ta imot de elever som hører til skolen.

Skolen vil etter utbygging og renovering få tidsmessige lokaler som vil gi gode rammebetingelser for skolevirksomhet, men frittstående paviljonger til elevenes basearealer gir en noe begrenset fleksibilitet i arealutnyttelsen. Planløsningen for de deler av hovedbygget som omfatter skolekjøkken og samlingsrom/musikk/kantine bør om mulig endres.

Forslag til tiltak

- Omprosjekttere og endre planene for deler av den planlagte 1. etasjen i hovedbygget (kjøkken, samlingsrom, musikkrom).

Kostnader for dette er ikke anslått, men dersom de kostbare kjøkkenarealene som skal bygges blir mindre, kan det godt tenkes at kostnadene for prosjektet samlet sett ikke blir høyere.

8 KOSTNADER

Kostnadsanslagene som presenteres er grove anslag som kan legges til grunn for prioriteringer og beslutninger i kommunen, men som må utredes nærmere i forbindelse med planlegging av de enkelte prosjektene.

Kostnader og forutsetninger for kostnadsanslagene er oppsummert i kap. 8.1.

Kap. 8.2 inneholder forslag til et prioritert handlingsprogram.

8.1 KOSTNADER OG FORUTSETNINGER FOR KOSTNADSANSLAG

Under er det gjengitt kostnadsanslag for tiltakene som er beskrevet for de enkelte skoleanlegg i kap. 7.

Følgende ligger til grunn for anslagene:

- Ombygningskostnader knyttet til pedagogisk tilrettelegging er vanskelig å anslå uten å ha mer kjennskap til hvordan det ombygde arealet skal se ut. I anslagene er det valgt en relativ nøktern standard for ombygninger. Dette innebærer bl.a. at det er forutsatt relativt begrensede inngrep i bygningenes hovedbæresystem.
- Kostnadene for ombygninger er skjønsmessig anslåtte prosjektkostnader. Kostnadsanslag for nybygg/tilbygg er basert på erfaringstall fra tilsvarende prosjekter. Også her er det oppgitt prosjektkostnader, men ekskludert tomtekostnader og kostnader til tilrettelegging av uteområder. Alle kostnadstall er basert på nåverdier.
- Det er i anslagene ikke tatt med kostnader i forbindelse med interne beslutningsprosesser og evt. nødvendige provisoriske løsninger ved gjennomføring av tiltakene.
- Det er heller ikke tatt med kostnader for løsøre og innredning. I nye skoler vil dette kunne utgjøre inntil 10% av prosjektkostnaden dersom alt inventar må kjøpes nytt. I forbindelse med ombyggingsprosjekter vil %-andelen naturlig nok være betydelig lavere, men en viss fornyelse av inventaret bør alltid legges inn i kalkylene.
- Kostnader for nybygg eller oppgradering av kultur og idrettsdelen av Nittedal ungdomsskole er ikke tatt med. Disse kostnadene vil trolig være betydelige.
- Kostnader til byggeprosjektet på Li ungdomsskole er ikke tatt med.
- Kostnader til oppgradering/etablering av gode uteområder for elevene er ikke inkludert. Denne tilretteleggingen kan skje over tid og mye kan også gjøres på dugnad. Tilrettelegging av et uteområde på en ny skoletomt, inkludert tilkomst og parkering, vil gjerne kunne beløpe seg til opp mot 300 kr. pr. m². Tilfredsstillende tilrettelegging av eksisterende uteområder på alle skolene i kommunen, vil samlet sett kunne gjøres innenfor en ramme på 8-10 mill.

Tabell. Grove kostnadsanslag for foreslåtte tiltak (prosjektkostnader, ekskl. kostnader til inventar og tilrettelegging av skolenes uteområder)

(alle kostnader i tabellen er priser ved årsskiftet 2007/08)

PRIORITET	SKOLE	TILTAK	NOK pr M2	M2 BTA	KOSTNAD (NOK)	SAMLET KOSTNAD (NOK)
1	Sørli	Nybygg/utvidelse	28 000	1 810	50 680 000	66 520 000
		Ombygging/oppgradering gamleskolen	12 000	1 320	15 840 000	
2	Kirkeby	Nybygg gymsal	22 000	450	9 900 000	57 620 000
		Ombygging/oppgradering hovedbygg	12 000	3 370	40 440 000	
		Tilbygg (for å begrense dyr ombygging)	28 000	260	7 280 000	
3	Slattum	Nybygg (for å erstatte brakke og begrense dyr ombygging)	28 000	400	11 200 000	52 000 000
		Ombygging/oppgradering/ oppussing av eksisterende bygningsmasse, ekskl. nyere bygningsmasse (fra 1998)	12 000	3 400	40 800 000	
4	Nittedal usk	Nybygg skole for 350 elever, ekskl. idrettsareal	30 000	4 000	120 000 000	120 000 000
5	Rotnes	Nybygg/tilbygg (for å begrense dyr ombygging)	28 000	500	14 000 000	53 450 000
		Ombygging bygg B/D og C	12 000	2 850	34 200 000	
		Oppussing bygg A	5 000	1 050	5 250 000	
6	Ulverud	Uspesifiserte ombygginger begge bygg			10 000 000	18 800 000
		Oppgradering av grendeskolen	5 000	1 760	8 800 000	
7	Hakadal	Oppussing/ombygging klasseromsfløyer	5 000	1 000	5 000 000	5 000 000
8	Hagen	Oppgradering kjeller	20 000	100	2 000 000	2 000 000
9	Holumskogen	Utbedre temperaturvariasjoner			?	?
10	Li	Under bygging i 2008				
	SUM					375 390 000

For kostnadsanslag på ombygging eller oppgradering av eksisterende bygningsmasse er det skilt mellom tre kategorier. I tabellen er kostnadstall brukt skjønnsmessig i tilfeller der det antatte omfanget for tiltakene ligger mellom to kategorier.

1. Ingen eller liten ombygging / oppgradering
Herunder faller for eksempel enkle innvendige tiltak knyttet til disponering av undervisningsarealer, oppgradering av vent.anlegg og / eller av det elektr. anlegget. Kostnader for enkel oppussing av innvendige flater er også inkludert. Det er i anslagene lagt til grunn en kostnad på inntil kr 5.000,-/m² for denne typen tiltak.
2. Noe ombygging
Denne kategorien tar med mer omfattende fjerning av lettvegger, omlegging av tekniske føringer i moderat omfang, normal oppussing av innvendige overflater og utvendig vedlikehold. Kostnaden pr. m² er anslått til inntil kr 12.000,- i kategori 2.
3. Mye ombygging
I kategori 3 er det tatt med kostnader for en omfattende omstrukturering av arealene (funksjonsendring), utskifting av dører / vinduer og oppgradering / utskifting av tekniske anlegg generelt. Kostnaden er anslått til inntil kr 20.000,-/m².

I anslagene er det for nye skolebygg (Nittedal ungdomsskole) lagt til grunn en prosjektkostnad på kr 30.000,-/m². Kostnader for tilbygg på eksisterende skoler er lagt til grunn med kr. 28.000-

/m² (siden alle disse tilbyggene sannsynligvis kan bygges uten kjeller). Kostnader for gymnastikkbygg (på Kirkeby) er anslått til kr. 22.000-/m².

Kommentarer til kostnadsanslagene:

Kostnadsanslagene i tabellen er grove anslag, men bør likevel kunne gi et tilfredsstillende beslutningsgrunnlag for å kunne vedta et handlingsprogram for skoleanlegg i Nittedal kommune. Den største usikkerheten ligger i kostnader for ombygging og renovering. Kostnader for nybygg og tilbygg er mer sikre, men også disse vil kunne variere, bl.a. i forhold til markedssituasjonen.

Dersom en velger et mindre omfang på den "pedagogiske" ombyggingen i eksisterende bygg vil denne delen av kostnadene kunne reduseres. Resultatet blir da et anlegg med noe mindre funksjonalitet, men som kanskje likevel er godt nok målt opp mot de summene som en har anledning til å bruke. Anslag på hvor mye ombyggingskostnadene kan reduseres uten at dette går for mye på bekostning av funksjonaliteten, vil først kunne fastslås i forbindelse med skisseprosjekt eller forprosjekt.

Tiltak knyttet til nødvendig teknisk og bygningsmessig oppgradering bør ikke undervurderes, da dette vil føre til økte vedlikeholdskostnader eller større renoveringskostnader i neste omgang.

Vi har ikke sett på hvor store investeringsutgifter til skolesektoren budsjettet i Nittedal kan tåle. Dette vil bl.a. avhenge av hvor stor andel som må lånefinansieres og hvordan dette påvirker driftsbudsjettet. Skoleinvesteringene må også veies opp mot andre investeringsbehov i kommunen, og en må også se på hvordan investeringene kan fordeles over flere langtidsperioder.

8.2 FORSLAG TIL PRIORITERT HANDLINGSPROGRAM

Forslag til prioritert handlingsprogram for planperioden 2008-2020 er vist i tabellen nedenfor. Her er også lagt inn 10 mill. til oppgradering av uteområdene og 28 mill. til inventar til byggeprosjektene. Eventuelle tomteknader og kostnader vedrørende tilkomst og parkering (Sørli og ny Nittedal usk) er ikke med.

(Alle kostnader i tabellen er priser ved årsskiftet 2007/08)

SKOLE	TILTAK	PROSJEKT KOSTNAD	2009	2010	2011	2012	2009- 2012	2013- 2016	2017- 2020
		(mill. NOK)	(mill NOK)						
Sørli	Nybygg/utvidelse	51,0	15	36			51		
	Ombygging/oppgradering gamleskolen	16,0			6	10	16		
Kirkeby	Nybygg gymsal	10,0		2	8		10		
	Ombygging/oppgradering hovedbygg	40,5			10,5	30	40,5		
	Tilbygg (for å begrense dyr ombygging)	7,5			7,5		7,5		
Slattum	Nybygg (for å erstatte brakke og begrense dyr ombygging)	11,0	3	8			11		
	Ombygging/oppgradering/ oppussing av eksisterende bygningsmasse, ekskl. nyere bygningsmasse (fra 1998)	41,0					0	41	
Nittedal usk	Nybygg skole for 350 elever, ekskl. idrettsareal	120,0					0	80	40
Rotnes	Nybygg/tilbygg (for å begrense dyr ombygging)	14,0					0	14	
	Ombygging bygg B/D og C	34,0					0		34
	Oppussing bygg A	5,0					0		5
Ulverud	Uspesifiserte ombygginger begge bygg	10,0					0		10
	Oppgradering av grendeskolen	9,0					0	9	
Hakadal	Oppussing/ombygging klasseromsfløyer	5,0					0		5
Hagen	Oppgradering kjeller	2,0					0		2
	Uteområder	10,0			1	1	2	4	4
	Inventar byggeprosjekter	28,0		6	2	4	12	4	12
SUM		414,0	18	52	35	45	150	152	112

VEDLEGG

Skolebeskrivelser

BESKRIVELSE AV EKSISTERENDE SKOLEANLEGG I NITTEDAL KOMMUNE

INNHold

1.1	Hagen skole	1
1.2	Kirkeby skole	7
1.3	Hakadal ungdomsskole	14
1.4	Rotnes skole	20
1.5	Sørli skole	28
1.6	Nittedal ungdomsskole	37
1.7	Holumskogen skole	44
1.8	Slattum skole	51
1.9	Ulverud skole	61
1.10	Li skole	71

1.1 HAGEN SKOLE

Skoletype: Barneskole 1.-7.årstrinn
 Kapasitet: 210-220 elever
 Brutto bygningsareal: 3180 m² (inkl. idrett)
 Tomteareal: 44207 m²

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever: 210 elever
 Antall barn i SFO: 76 barn
 Pedagogisk personale: 17 årsverk
 Andre ansatte: 5,85 årsverk
 (inkl. SFO, men ikke vaktmester og renhold)

1.1.1 Lokalisering og opptaksområde

Skolen ligger i den nordlige delen av kommunen og skolens inntaksområde går fra Hadelandsveien Døhli gård nr. 1437/1439 i sør (grense mot Kirkeby skole), til Varpet nr 2158 i nord (grense mot Lunner kommune).

1.1.2 Bygninger

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Skolebygning	<u>2.etg:</u> Personalrom, lærerarbeidsrom og møterom.	1918	921 m ²
	<u>1.etg:</u> 7 klasserom, 9 grupperom, elevgarde-rober m/grovgarderobes, bibliotek, datarom, galleri (øvre del av amfi) og skolen sin administrasjon.	1967	676 m ²
	<u>U.etg:</u> Amfi, SFO-base, skolekjøkken/tekstilformingsrom, formingsrom, gymsal m/garderobes, lager og tekniske rom.	2006	1780 m ²

Hagen skole har en bygningsmasse bestående av flere bygninger og byggetrinn. Etter den siste utbyggingen og renoveringen i 2006 har skolen fått en sammenhengende bygningsmasse som omslutter skoleplassen i en hesteskoform. Sammenbyggingen og oppgraderingen av de eldre bygningene er løst på en fin måte, men avstanden mellom de opprinnelige bygningene har gitt anlegget en del lange korridorer.

1.1.3 Tomt og uteområde

Skolen har et stort og fint uteområde. Uteområdet består av en liten skog med lekeapparater i som passer godt til frilek (bildet under i midten), ballbinge, fotballbane (bildet under til venstre) og asfaltert skolegård. Skolen ønsker seg mer uteleker til alle aldersgrupper, hinderløype for å øke aktivitetsnivået og generell oppgradering av uteområdet.

Alle årstrinn driver også med læringsaktiviteter ute. I tillegg til "skoleskogen", brukes fine turområder rundt skolen til læring og lek.

Parkeringsplassen på sørsiden er i minste laget, men det kan også parkere på nordsiden av skolebygningen. En god del av elevene har en trafikkfarlig skolevei. Trafikkforholdene rundt selve skoleanlegget er rimelig tilfredsstillende, selv om det også her kan oppstå farlige situasjoner, spesielt vinterstid. Omlag halvparten av elevene har rett på fri skoleskyss, og bussene har god plass til avsetning og henting av elever.

1.1.4 Skolens kapasitet

Den siste utbyggingen i 2006 har gitt skolen en samlet kapasitet på 210-220 elever, noe som tilsvarer like i overkant av 30 elever på hvert av skolens 7 årstrinn. I dag varierer størrelsen på årskullene fra 22 til 36 elever. Dette gir skolen noen utfordringer med å finne store nok rom til de største kullene så lenge en ikke har en aldersblandet organisering. I dag har skolen plass til noen flere elever på de årstrinnene som har færrest elever, men kapasiteten er likevel rimelig godt utnyttet med dagens elevtall på vel 200 elever.

1.1.5 Brukere av anlegget

Skolen har ingen andre brukere på dagtid.

På kveldstid leies gymsalen ut hver kveld. Klasserom brukes til musikkøvinger ukentlig. Amfiet lånes av og til ut til kulturarrangementer.

1.1.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Skolen er godt tilrettelagt for bevegelseshemmede og har heis og HC-toaletter i alle etasjer. Den har ingen spesiell tilrettelegging ift. andre funksjonshemminger.

1.1.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

Siden mye av bygningsmassen er ny og resten av skolen ble totalrenovert i 2006 er det ikke gjennomført teknisk og bygningsmessig besiktigelse av skoleanlegget i denne omgang, men vi har innhentet svar på et spørreskjema om tilstanden til anlegget fra kommunens eiendomsavdeling.

Skolen har selv ingenting å utsette på nybygget, men opplyser at de gamle bygningene ikke er renoverte tilfredsstillende, spesielt gjelder dette kjelleren i den eldste delen. Den eldste bygningsmassen har også en del råttan panel og dårlige vinduer.

Tekniske anlegg opplyses stort sett å fungere bra, men det kan til tider være veldig kaldt. Dette skyldes bl.a. litt problemer med det nye anlegget.

Hele skoleanlegget har gjennomgått en fullstendig brannteknisk oppgradering.

1.1.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

Etter at hele skolen ble utvidet og rehabilitert i 2006 har skolen fått gode læringsarealer med relativt høy standard. Skolen har fått et flott amfi/samlingsrom, ny gymsal, gode klasse-/baserom og grupperom av varierende størrelse, fine spesialrom og gode elevgarderobes. Anlegget framstår helhetlig og velegnet til formålet.

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Hagen skole har store, fine klasserom/baser. Det er ett rom til hvert trinn, med tilhørende grupperom. Det er glassfelter/vindu mellom mange av klasserommene og grupperommene. De fleste grupperom kan nå både fra trafikkareal og fra klasserom. Skolen opplyser at klasserommene fungerer fint så lenge gruppene ikke overskrider 30-33 elever.

Skolen har også et stort amfi sentralt i anlegget med plass til rundt regnet halvparten av elevene. (se nedenfor)

SPESIALISERT LÆRINGSAREAL

Når det gjelder spesialisert læringsareal har skolen bibliotek, datarom, kombinert skolekjøkken/tekstilformingsrom, kunst og håndverksrom og gymsal med garderobes. Musikkrom ved amfiet brukes som SFO-base. Skolen mangler rom til naturfag.

Skolebiblioteket (bildet til venstre) og datarommet ligger vegg-i-vegg ved administrasjonen i 1.etg i en ombygd del av bygget. Plasseringen er litt avsides i forhold til elevenes klasse-/baserom. Biblioteket er lite, men pent innredet med resepsjon, hyller, bord og stoler. Datarommet inneholder 15 PC-arbeidsplasser, og er mye i bruk. I tillegg til PC-ene på datarommet, er det også PC-er i klasserommene.

Bildene ovenfor viser (f.v.) skolekjøkken/tekstilformingsrom, kunst og håndverksrom og gymsal med scene.

Skolekjøkkenet/tekstilformingsrommet er et fint stort rom, som er fleksibelt innredet med kjøkkeninnredning langs innvegg slik at det kan fungere godt også til andre formål enn matlaging. Rommet mangler imidlertid lagerplass for formingsmateriell, og dette gjør at skolen

opplever sambruken mellom skolekjøkken og tekstilforming problematisk.

Kunst og håndverksrommet er innredet med sløydbenker i halve rommet, og arbeidsbord/aktivitetsbord i den resterende halvparten. Det er lagerplass i hyller og skap langs veggene. Rommet er ikke spesielt stort, men mange formingsaktiviteter utføres i klasserom/grupperom. (Rommet var ikke ferdig innredet da befaringen av anlegget fant sted).

Gymsalen er stor og fin, med apparatrom/stollager og nedtrekkbar scene. Det er fastmontert lyd- og lysanlegg i salen. Det er to sett garderober med lærergarderober i tilknytning til gymsalen. Gymsalen har direkte inngang fra samlingsrommet/amfiet.

SFO

SFO-basen ligger i det som opprinnelig var tenkt som musikkrom ved amfiet. Basen er ikke særlig stor, men SFO har også sambruk med skolen på skolekjøkken/ tekstilformingsrommet og kunst og håndverksrommet, som begge ligger like i nærheten, samt i en liten base i 1967-bygget.

Bildet viser gulvet i samlingsrommet/amfiet og SFO-basen bak vinduene i bakkant.

AREAL FOR DE VOKSNE

Arbeidsplasser for lærerne

Lærernes arbeidsplasser er fordelt på tre arbeidsrom (2 x 31 m² og 1 x 23 m²) i 2.etg av 1918-bygget, ett rom til hvert team. Det er greit med areal, lys og luft på arbeidsplassene, og forholdene er således tilfredsstillende. Det er imidlertid stor avstand fra arbeidsrommene til de fleste klasse-/baserommene. Bildet til venstre viser det minste arbeidsrommet.

Skolens administrasjon

Skolens administrasjon holder til i 1.etg. av 1918-bygget, og består av forkontor, rektors kontor, kontor for inspektør og kontor for SFO-leder. Kontorene til SFO-leder og inspektøren er små, mens rektors kontor har tilfredsstillende areal og plass til møtebord. Forholdene for administrasjonen er samlet sett relativt gode selv om noen av kontorene med fordel kunne vært noe større, men plasseringen er noe avsides og litt vanskelig å finne for førstegangsbesøkende. Bildet viser rektors kontor.

Personalrom

Skolens personalrom ligger i 2.etg av 1918-bygget. Rommet er innredet med bord og stoler og det er et gjennomgangskjøkken ved inngangen til rommet. Personalrommet har litt knapt areal når hele personalet skal ha møte.

Møterom

Skolen har et møterom og ett kombinert møterom/grupperom ved personalrommet i 2.etg av 1918-bygget.

GARDEROBER OG TOALETTER

For elevene

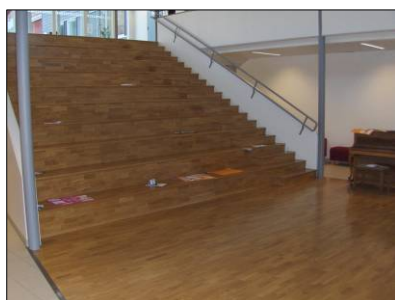
Skolen har desentraliserte innganger med grovgarderober hvor elevene tar av seg sko og våte klær før de går inn i de vanlige garderoberne (bildet til venstre). Dette er en god løsning som gjør at mye mindre vann og skitt tas med inn i bygget. De yngste har også tørkeskap. Det er toaletter i/ved alle garderoberne. Garderobeforholdene for elevene må sies å være svært tilfredsstillende.

For de voksne

Det er en personalgarderobe (20 m²) i 2.etg av 1918-bygget. Garderoben fungerer for tiden som musikkklager, og er ellers lite i bruk av personalet. Personaltoalettene ligger ved personalrommet.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen har ikke kantine, men kan bruke skolekjøkkenet til matserving ved behov.

Amfiet og gymsalen fungerer som samlingsrom. Det er en dobbeltdør mellom gymsalen og amfiet og det er derfor mulig å bruke disse rommene i sammenheng. Gymsalen kan romme alle elevene, mens det er plass til ca 100 elever i det flotte amfiet. Det er stollager ved gymsalen. Det er et galleri og trafikkareal som går rundt amfiet i 2.etg.

Skolehelsetjeneste

Skolehelsetjenesten disponerer et rom i administrasjonen. Rommet står for tiden tomt når skolehelsetjenesten ikke bruker det, men skolen ønsker å få til sambruk. Dette bør kunne la seg gjøre ved bruk av låsbare skap til helseutstyret.

Renhold

Det er et bøttekott og et lite rom for moppevask og renholdslager under amfiet. I tillegg er det bøttekott rundt om i bygget i alle etasjer.

Vaktmester/byggeiers rom

Skolen har ikke noe eget rom til vaktmester, men har heller ikke en egen vaktmester som har behov for et rom.

Lager

Det er lite lagerplass på skolen. Kun et lite tekstilformingslager ved kunst og håndverksrommet, og et lager ved gymsalen. Lagersituasjonen er ikke tilfredsstillende.

INVENTAR

Skolen har nytt og moderne inventar i hele bygget.

1.1.9 Samlet vurdering

Hagen skole har gode rom og arealer som er velegnet til skoleformål. Siden skolen består av flere bygninger som er sammenbygd er det noen funksjoner som er blitt liggende litt avsides i forhold til andre funksjoner, og noen funksjoner som gjerne kunne hatt litt større areal, men alt i alt er det lite å utsette på anlegget slik det framstår i dag. Den største utfordringen skolen har er mangel på lagerplass. Dette kunne vært løst i kjelleren i den eldste delen. Her kunne det kanskje også vært plass til et lite naturfagrom?

1.2 KIRKEBY SKOLE

Skoletype:	Barneskole 1.-7.årstrinn
Kapasitet:	320-330 elever
Brutto bygningsareal:	5444 m ² (inkl. idrett)
Tomteareal:	23 739 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever:	375 elever
Antall barn i SFO:	148 barn
Pedagogisk personale:	27 personer/ 25,15 årsverk
Andre ansatte (inkl. SFO):	29 personer/ 15,2 årsverk

1.2.1 Lokalisering og opptaksområde

Skolen ligger i den nordlige delen av kommunen og skolens inntaksområde grenser mot Rotnes skole ved Strøm/Varingskollen i sør, og mot Hagen skole ved Gamle Glitrevei og Hadelandsveien.

1.2.2 Bygninger

Skoleanlegget består av 3 bygninger. Størstedelen av undervisningsarealene ligger i skolebygningen fra 1972, som også fikk en mindre utvidelse i 1992. I dette bygget er arealene som er i bruk samlet på ett plan. Resten av undervisningsarealene ligger i underetasjen på et nyere to-etasjes administrasjonsbygg fra 1998. Det er tørrskodd utvendig forbindelse mellom de to bygningene. Gamleskolen fra 1929 som ligger for seg selv i bakken nedenfor resten av skoleanlegget, brukes i dag bare til SFO.

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Skolebygg (Hoved- bygg)	1.etg: 13 klasserom (hvorav 2 spesialrom), 1.klasse- base (flere rom), 4 grupperom (+ noe gruppeareal i åpent trafikkareal), sløydsal, skolekjøkken, datarom, gymsal m/garderobe, base for elever med spesielle behov, renholdsrom, vaktmesterrom, rom for skolehelsetjenesten, elevtoaletter. U.etg: samlingsrom og lager i tilfluktsareal (ikke i bruk)	1972 1992	3368 m ²
Administra- sjonsbygg	1.etg: Administrasjons- og personalarealer, møterom og lærerarbeidsplasser. U.etg: 3 klasserom, 1 grupperom, 2 grupperom i åpent trafikkareal.	1998	969 m ²
Gamle- skolen (SFO- bygg)	2.etg: lekerom, kontor/personalrom 1.etg: Oppholdsrom, aktivitetsrom, kjøkken, garderobe. U.etg: Gymsal, kjellerstue, toaletter, lager	1929	1107 m ²

1.2.3 Tomt og uteområde

Skolen har en stor og fin tomt. Uteområdet er lagt til rette for ulike aktiviteter med lekeapparater, husker, balansebommer, hinderløyper, smashballer, basketballbane, grusbane, håndballbane, løpebane, sykkelløype og skog/naturtomt. Skolen ønsker seg asfaltering av håndballbanen, å få flere permanente sittegrupper, samt å få flere lekeapparater, klatrevegg og basketballkurver.

Uteområdet er tilgjengelig for alle med grusveier mellom de ulike områdene. Det er et eget tilrettelagt uteområde ved SFO.

Tilbudene i uteområdet brukes som læringsarena i kroppsøving. I andre fag brukes også uteklasserommet ved hovedbygget. Skolen bruker dessuten nærmiljøet med skog og mark på faste uteskoledager. Kirkebylia og Glitredumpa brukes mye i denne sammenhengen.

Trafikk- og parkeringsforholdene ved skolen er stort sett tilfredsstillende. Ved SFO er det lagt til rette for parkering og avsetning/henting på den andre siden av veien som går opp til hovedskolen. Dette er en god løsning, men siden det er for få parkeringsplasser for foresatte som følger barna til skolen, kan det oppstå farlige situasjoner med mange biler, rygging m.m. Ved hovedskolen er det også en greit tilrettelagt parkeringsplass, men den er for liten i forhold til behovet.

1.2.4 Skolens kapasitet

Skolen er i utgangspunktet bygget for å kunne ta i mot 392 elever, men slik vi vurderer det bør ikke skolen ha særlig mer enn 320-330 elever.

1.2.5 Brukere av anlegget

I skoletiden bruker kulturskolen musikkrommet og basen for elever med spesielle behov ("Lønneberget") en gang i uka.

Etter skoletid er gymsalen i bruk hver ettermiddag av SFO, og på kveldstid er den utleid.

1.2.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Skolen er delvis universelt utformet. Det er heis i administrasjonsbygget og hovedinngangen er lagt til rette for rullestolbrukere. Ett klasserom er spesielt lagt til rette for hørselshemmede og skolen har også en egen base for elever med spesielle behov (med HC-toalett og stellerom).

SFO-basen er ikke tilrettelagt.

1.2.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

Det ble gjennomført en egen tilstandsvurdering av bygningsmassen til Kirkeby skole høsten 2007. Resultatene er samlet i en egen rapport. Fra denne rapporten har vi sakset følgende sammendrag:

Kirkeby skole fremstår i hovedsak som en normalt godt vedlikeholdt skole både utvendig og innvendig. Skolen består av tre enheter hvor byggeår spenner fra 1929 – 2000. Oppgraderinger og vedlikehold av de enkelte bygg er gjort de siste 15 år. Det er dog gitt klare anbefalinger på utbedringer av svikt og mangler som har fremkommet under befaringene. Det henvises til de enkelte delrapporter for detaljer.

Oppsummering av mangler ved de enkelte bygg er som følger:

Bygg A

Bygningsmessig relativt godt vedlikeholdt utvendig og innvendig, noen utbedringer ifm vinduer og fasader må påregnes. Ventilasjonsanleggene fungerer tilfredsstillende, men det eldste har for liten kapasitet og bør skiftes på sikt. Skolekjøkken bør utstyres med hetter med fettfilter og separat avtrekk. Klasserom er direkte lokalisert over trafostasjonen i kjeller. Det er ikke installert skjerming for elektromagnetisk stråling. I kjeller (lagerrom) er det ikke installert brann eller røykdeteksjon. Her er brannbelastningen høy i og med at det lagres brennbare benker og stoler.

Bygg B

Ingen vesentlige bygningsmessige mangler. Ventilasjonsanlegget er som nytt med SD overvåkning. El anlegget er godt vedlikeholdt.

Bygg C (SFO)

Her er det et større behov for utvendig bygningsmessig vedlikehold. Skraping og maling av vinduer og panel er tiltak som bør gjennomføres snarest. Bygget mangler balansert ventilasjon, noe som bør vurderes installert. Kvaliteten på el-anlegget er ikke bra, og en del undersentraler bør skiftes. I kjeller er det et gammelt el-anlegg som bør skiftes.

Generelt elektro:

Det anbefales å termofotografere hovedtavle og alle undersentraler for å avdekke varmgang på de forskjellige kurser.

I tillegg anbefales å måle effekter på utsatte kurser for å avdekke evt. overbelastning.

For nærmere detaljer henvises det til rapport fra Thorvaldsen byggkompetanse og ledelse.

Skolen selv påpeker at skolebygget fra 1972 trenger renovering. Det pekes spesielt på at ventilasjonsanlegget ikke fungerer og at elever og lærere blir syke i noen av klasserommene. Temperatur i klasserommene er vanskelig å styre. Det blir for varmt eller for kaldt. Ovnene blir så varme at en kan brenne seg. Videre må overflater males og gymsal m/garderobes må oppgraderes. Det er også mugglukt i enkelte rom i kjelleren.

1.2.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

Kirkeby skole er en relativt tradisjonell klasseromsskole, med lange korridorer som også fungerer som garderobe og lite variasjoner i romstørrelsene. Flere av skolens spesialrom brukes nå som vanlige klasserom. Skolen har få grupperom, men utvidelse av gangarealet noen steder gir også noen muligheter for å finne alternative plasser å være for mindre grupper.

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Skolen har i alt 10 ordinære, lukkede klasserom, to storklasserom med foldevegg, to klasserom i tidligere spesialrom og en mer fleksibelt utformet base for 1.årstrinn.

Tre klasserom til 7. årstrinn ligger i u.etg av administrasjonsbygget, mens resten ligger i hovedbygget. Klasserommene er fra 55-63 m² store og de aller fleste er tradisjonelt innredet med pulter og stoler. To av klasserommene i hovedbygget er opprinnelig musikkrom og tekstilformingsrom, som brukes til klasserom når skolen nå har et høyt elevtall. Disse rommene er noe større enn de vanlige klasserommene (89 m² og 77 m²). Storklasserommene (ordinære klasserom med foldevegg mellom, se bildet til venstre) ligger i fløyene som ble bygget på mot sør i 1992. Basen for 1.årstrinn består av ett klasserom (47 m²), tre grupperom/lekerom (17 m², 21 m² og 30 m²), et areal med oppholdsrom, klasserom, grupperom, kjøkken og trafikkareal i åpen løsning.

Det er 4 grupperom fordelt rundt i hovedbygget. I tillegg er det noe gruppeareal i åpent trafikkareal i fløyene fra 1992 (bildet til venstre). I administrasjonsbygget er det ett lukket grupperom og to grupperom i åpent trafikkareal.

Skolen har avsatt noen mindre rom til base for elever med spesielle behov ("Lønneberget").

SPESIALISERT LÆRINGSAREAL

Av spesialisert læringsareal har skolen skolekjøkken, sløydsal, et lite datarom, et lite bibliotek/boksamling og gymsal med garderober. Alle spesialrommene ligger i hovedbygget.

Skolen har ikke naturfagrom, og i dag heller ikke musikkrom og tekstilformingsrom, siden disse brukes som klasserom.

Biblioteket/boksamlingen (bildet til venstre) ligger i et lite rom (23 m²) i den ene fløyen. Biblioteket er lite egnet til annet enn å hente/låne bøker. Det er ikke sitte- eller arbeidsplass i rommet. Datarommet (33 m²) ligger i den eldste delen av bygget, og inneholder 16 PC-er. Rommet er trangt og det er dårlig ventilasjon.

Skolekjøkkenet (72 m²) er innredet med kjøkkeninventar langs vegg og bord og stoler på gulvarealet. Innredningen er i utgangspunktet praktisk, men alle komfyrene er samlet ved ene kortveggen, og det er ikke avtrekk over komfyrene eller annen ventilasjon i rommet. Dette gjør at rommet ikke oppfyller

kravene til et skolekjøkken.

Bildene ovenfor viser f.v. skolekjøkkenet, sløydsalen og datarommet.

Skolen hadde opprinnelig både sløydsal og tekstilformingsrom som lå vegg-i-vegg. Tekstilformingsrommet brukes nå som klasserom. Utstyr/materialer hentes nå fra et lite lagerrom når elevene skal ha tekstilforming i klasserommene. Sløydsalen (91 m²) er tradisjonelt innredet med høvelbenker og det er et tilhørende lagerrom til materialer og maskiner etc.

Gymsalen (bildet til venstre) ligger i midten av hovedbygget. Selve salen er på 165 m² og er rimelig nedslitt. Det samme gjelder for garderobene som ligger i tilknytning til gymsalen. Det er en nedfellbar scene i salen og et lite apparatrom. Gymsalen fungerer som skolens samlingsrom. Det er ikke noe stollager i forbindelse med gymsalen, og i dag må stoler hentes fra underetasjen.

SFO

SFO holder til i en gammel skolebygning ca 100 m fra skolen. Bygget (1107 m²) er i tre etasjer. I underetasjen er det en kjellerstue, elevtoaletter og en liten gymsal. I 1.etg er det en stor garderobe i hallen/gangen ved inngangsdøren, kjøkken og to oppholdsrom. I 2.etg er det to store oppholdsrom og to små, samt personalrom og kontor. Alle rom brukes kun av SFO, og forholdene isolert sett for SFO er svært gode, selv om bygget absolutt kan trenge en oppgradering.

AREAL FOR DE VOKSNE

Administrasjons- og personalarealene ligger samlet i hele 1.etg av administrasjonsbygget.

Arbeidsplasser for lærerne

Lærernes arbeidsplasser er fordelt på 3 teamrom (1x 29 m² og 2 x 35 m²) som ligger i en egen avdeling ved administrasjonen i 1.etg av administrasjonsbygget. Rommene er utformet med arbeidsbord og hyller langs veggene og samarbeidsbord i midten. Avsatt areal til arbeidsplasser er for lite for dagens lærerantall og de enkelte arbeidsplassene er derfor trange og det blir en del støy og uro på rommene. Lærerbiblioteket er plassert i gangen mellom arbeidsrommene. Biblioteket består av høye hyller i to rekker på gulvet, og gjør at avdelingen med

lærerarbeidsplasser virker enda trangere enn den er. Det er også to små møterom/grupperom ved teamarbeidsrommene.

Skolens administrasjon

Skolens administrasjon består av forkontor (20 m²), rektors kontor (20 m²), og ett kontor (26 m²) som deles av to inspektører. Forholdene for administrasjonen er tilfredsstillende, selv om det kan være utfordrende for inspektørene å dele kontor mht. telefonsamtaler og møter m.m.

Personalrom

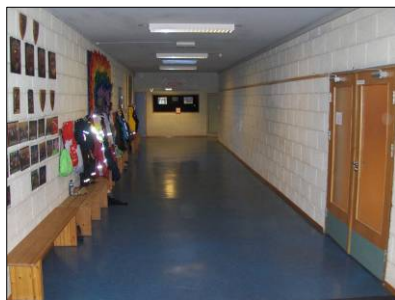
Personalrommet er på 66 m² og er stort nok til å kunne romme hele personalet. Rommet ligger fint til med fin oversikt over skolen sitt uteområde. Rommet har tekjøkken i den ene enden og er mye i bruk til pauser, fellestid og større møter. Skolen opplyser at rommet har vanskelig akustikk. Under vår befarings opplevde vi ikke dette som et problem, men det er kanskje et større problem når rommet fylles opp med mange personer?

Møterom

Det er også et eget møterom (30 m²) ved administrasjonen.

GARDEROBER OG TOALETTER

For elevene

Elevene har garderober med hyller og benker i korridorene. Siden det ikke er noen grovgarderober, trekkes mye skitt inn i korridorene før det blir skiftet til innesko, og korridorene blir dermed uegnet til andre formål enn rent trafikkareal. Dette gjør det også vanskelig å bruke utvidelsene i korridorene som arbeidsplasser for mindre grupper.

Anlegget har tilfredsstillende med desentraliserte elevtoaletter.

For de voksne

For de voksne er det en personalgarderober i åpen løsning ved inngangen til administrasjons- og personalavdelingen. Det er personaltoaletter ved inngangspartiet. Garderober og toalettforholdene for personalet er tilfredsstillende.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen har ikke kantine. Gymsalen brukes til samlinger, men hele skolen kan ikke samles samtidig på grunnnet brannsikkerhetskrav. Det at stoler må bæres opp fra u.etg er ingen god løsning.

Skolehelsetjeneste

Skolehelsetjenesten disponerer et lite rom i hovedbygget. Rommet er veldig smalt og lite egnet til andre formål. Det brukes kun av skolehelsetjenesten.

Renhold

Renholderne og vaktmester deler et rom i hovedbygget. Det er i tillegg er det et par bøttekott. I administrasjonsbygget er det bøttekott i hver etasje.

Vaktmester/byggeiers rom

Vaktmestertjenesten deler et rom med renholderne i hovedbygget. Vaktmester har også et lager i u.etg av administrasjonsbygget.

Lager

Skolen har fjernlager i u.etg av begge bygg, men ellers er det svært lite lagerplass på skolen. Dette oppleves som en utfordring.

INVENTAR

Skolen har inventar av varierende utforming og standard. I forbindelse med et eventuelt byggeprosjekt vil det være naturlig å skifte ut deler av inventaret.

1.2.9 Samlet vurdering

Skolen har mange tradisjonelle klasserom og relativt få grupperom og spesialrom (slik skolen bruker rommene i dag). Garderobeforholdene for elevene er også mangelfulle. Hovedbyggets planløsning, med lukkede rom langs korridor og få grupperom, gjør skolen lite egnet for å drive med varierte arbeidsmåter og å kunne dele trinnene opp i ulike gruppestørrelser. Ombygging av hovedbygget bør vurderes i sammenheng med behovet for renovering, men konstruksjonen med bærende leca-vegger i de fleste korridorer vil gi noen store utfordringer i så måte.

SFO disponerer store arealer i gamleskolen, men det hadde vært en fordel om disse arealene også kunne vært lettere tilgjengelig for skolen. SFO i eget frittliggende bygg er en lite arealeffektiv og dyr løsning for kommunen. Det vil koste mye å sette bygget i skikkelig stand. Det vil derfor også være naturlig å vurdere flytting av SFO til hovedskolen i forbindelse med et eventuelt byggeprosjekt.

1.3 HAKADAL UNGDOMSSKOLE

Skoletype: Ungdomsskole 8.-10.årstrinn
 Kapasitet: 220-230 elever
 Brutto bygningsareal: 2914 m²
 Tomteareal: ?? m²

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever: 219 elever
 Pedagogisk personale: 30 personer/
 22 årsverk
 Andre ansatte: 1 personer/
 0,9 årsverk

1.3.1 Lokalisering og opptaksområde

Hakadal ungdomsskole ligger i den nordlige delen av Nittedal kommune og mottar elever fra Kirkeby skole og Hagen skole.

1.3.2 Bygninger

Skolebygget til Hakadal ungdomsskole ble tatt i bruk i 1983. I år 2000 ble anlegget komplettert med en ny fløy med musikkrom/aula, kantine og stor idrettshall. Hele bygningsmassen er sammenhengende og det er innvendig forbindelse til alle deler av anlegget.

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Skolebygg	<u>2.etg:</u> 6 klasserom, 4 grupperom, lærerarbeidsplasser (3 rom), administrasjons- og personalavdeling og rom til skolehelsetjenesten. <u>1.etg:</u> 3 klasserom, 3 grupperom, aula, musikkrom, 3 øvingsrom, naturfagsrom, sløydsal, tekstilformingsrom, bibliotek, datarom, skolekjøkken og kontor for ungdomsklubben.	1983, 2000 (aula og musikkrom)	2914 m ²
Hakadalshallen	Kantine og idrettshall m/garderobeanlegg	2000	?? m ²

1.3.3 Tomt og uteområde

Skolens uteområde er lagt til rette for ulike aktiviteter, med sandvolleyballbane, skateboardrampe, asfaltert basketballbane og amfi. I tillegg disponerer skolen fotballbane med naturgress like ved skolen.

Uteområdet er lett tilgjengelig for alle (universelt utformet).

Uteområdet brukes lite som læringsarena, men en skog like ved brukes noe i naturfag.

Nitelva som går like ved skolen går ofte over sine bredder, og dette kan det ved økende flomhyppighet bli en utfordring å få gjort noe med.

1.3.4 Skolens kapasitet

Skolen er i utgangspunktet bygget for 270 elever, men slik vi vurderer det bør ikke skolen ha særlig mer enn 220-230 elever.

1.3.5 Brukere av anlegget

Skolen har ingen andre brukere på dagtid.

På ettermiddags-/kveldstid brukes aula og musikkrom til ungdomsklubb hver torsdag.

Idrettshallen og kantina eies av Eiendomsavdelingen i kommunen. Skolen disponerer kun arealene på dagtid.

1.3.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Skolen er tilrettelagt med heis for bevegelseshemmede og har også HC-toalett. Ellers er det ikke lagt spesielt til rette for andre funksjonshemninger (lyd, lys etc).

1.3.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

Siden den eldste delen av skolen ikke er spesielt gammel sammenlignet med en del av de andre skolene i kommunen, og siden Hakadal ungdomsskole ikke var blant de skolene som ble forventet å ha behov for arealutvidelse, ble det ikke gjennomført teknisk og bygningsmessig besiktigelse av skoleanlegget i denne omgang. Det er imidlertid innhentet svar på et spørreskjema om tilstanden til anlegget fra kommunens eiendomsavdeling.

Her pekes det bl.a. på:

- at anlegget er veldig utsatt ved flom i Nitelva
- at det har vært registrert fuktlekasje flere steder i bygningsmassen og
- at det fortsatt er PCB-holdige lysarmaturer på skolen

Skolen opplyser selv at tilstanden til tekniske anlegg er tilfredsstillende, men at det er et akkumulering vedlikeholdsbehov på bygningsmassen pga lite volum på vaktmestertjenesten.

1.3.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

Nittedal ungdomsskole er en tradisjonell klasseromsskole . Dette gir helt klart begrensninger i skolens muligheter for å kunne variere gruppestørrelser og arbeidsmåter.

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Skolen har i alt ni stort sett identiske tradisjonelle lukkede klasserom. Tre og tre klasserom er samlet i hver sin avdeling/fløy, hvor det også er to eller tre grupperom og en gang/trafikkareal. Hvert årstrinn disponerer en avdeling/fløy til sine klasser.

SPESIALISERT LÆRINGSAREAL

Hakadal ungdomsskole er godt utrustet med spesialisert læringsareal. Skolen har følgende spesialrom: bibliotek, datarom, musikkrom (på scene) med 3 øvingsrom, naturfagrom, sløydsal, tekstilformingsrom og skolekjøkken. I tillegg disponerer skolen Hakadalshallen med tilhørende kantine i skoletiden. Alle spesialrommene ligger i 1.etg, og bortsett fra musikkrommet er alle samlet i en egen fløy.

Biblioteket (130 m²) er innredet med bokhyller, bord med stoler og en resepsjon/arbeidsplass for bibliotekar. Datarommet (47 m²) inneholder 27 PC-er og ligger innenfor biblioteket. Biblioteket og datarommet er kun tilgjengelig for elevene med følge av lærer.

Musikkrommet ligger på scenen i aulaen, og det er foldevegg mellom rommene. Rommet er stort (95 m²) og godt utstyrt med instrumenter. I tillegg til musikkrommet, er det tre øvingsrom i en liten korridor ved musikkrommet. Også disse er godt utstyrt med instrumenter.

Skolekjøkkenet (87 m²) har fire arbeidsstasjoner og demonstrasjonsbenk. 4 spisebord er samlet midt i rommet, mellom arbeidsstasjonene. Innredningen gjør at rommet virker trangt og er lite egnet til annet bruk enn til mat og helse. Kjøkkenet er ikke lokalisert i nærheten av kantinen.

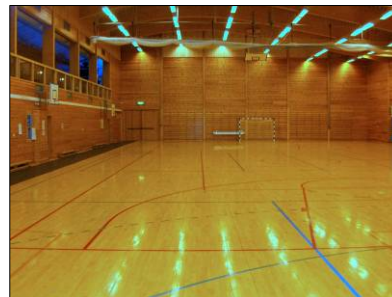
Bildene over viser (f.v.) biblioteket, et av øvingsrommene til musikk og skolekjøkkenet.

Kunst og håndverksarealet består av et tekstilformingsrom og en sløydsal. Tekstilformingsrommet (74 m²) er innredet med tomannsbord på rekker og lager i skap. Det er et lite lagerrom i tilknytning til tekstilformingsrommet. Sløydsalen (96 m²) er tradisjonelt innredet med høvelbenker på rekke, og det er to små lagerrom i tilknytning til rommet.

Naturfagrommet (65 m²) har lagerskap for utstyr, men ikke noe demonstrasjonsskap eller

muligheter for elevforsøk der man trenger avtrekk.

Skolen har svært gode forhold for kroppsøving. Hakadalshallen som ligger vegg i vegg med skolen, disponeres av skolen på dagtid. Hallen kan deles i tre mindre haller og har fire garderober. Svømmeundervisningen foregår på Glittre.

Bildene over viser (f.v.) sløydsalen, tekstilformingsrommet og idrettshallen.

AREAL FOR DE VOKSNE

Administrasjons- og personalarealene er samlet i en egen del av skolen.

Arbeidsplasser for lærerne

Lærernes arbeidsplasser er fordelt på tre teamarbeidsrom, med 6-8 arbeidsplasser på hvert rom. Det er litt trangt på arbeidsrommene. I trafikkarealet utenfor arbeidsrommene er det produksjonsareal/kopierom og toaletter.

Skolens administrasjon

Skolens administrasjon består av forkontor, kontor for rektor og ett kontor for to inspektører. Inspektørkontoret (bildet) er slått sammen av to tidligere kontorer, grunnet ønske fra de som sitter der. Forholdene for administrasjonen er svært gode.

Personalrom

Det er et stort og fint personalrom mellom arbeidsrommene og administrasjonen. Rommet er stort nok til å kunne romme hele personalet. Det er dobbeltdør inn mot møterommet som ligger i bakkant av personalrommet, og arealet kan lett økes ved å åpne opp disse. Personalrommet brukes som møterom en gang i uken.

Møterom

Det er et stort og fint møterom i bakkant av personalrommet. Rommet har også inngang fra korridoren.

GARDEROBER OG TOALETTER

For elevene

Toalettforholdene for elevene er tilfredsstillende. Det er desentraliserte toaletter ved klasserommene. Skolen har ingen egne garderober for elevene, men det er knagger til å henge av seg inne i klasserommet (bildet). Dette er en dårlig løsning, ikke minst med tanke på inneklimaet.

For de voksne

Det er en liten personalgarderobe ved personalrommet, og desentraliserte toaletter ved arbeidsrommene. Det er ikke dusj i garderoben. Garderobeforholdene er ikke helt tilfredsstillende mht. plass.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen har en stor og fin aula ved hovedinngangen, med musikkrommet som scene. Dette er skolens samlingsrom. Det er et stollager under trappen ved aulaen. Skolen disponerer kantinen i idrettshallen på dagtid. Det er glassfelter i vegg mellom

kantinen og aulaen, så denne kan brukes i forbindelse med kantinen. Dette er svært fine og gode løsninger. Bildene viser aula til venstre og kantinen til høyre.

Skolehelsetjeneste

Skolehelsetjenesten disponerer et rom og et lite venterom i administrasjonen. Rommet brukes ikke av skolen.

Renhold

Det er et vaskerom ved spesialromsavdelingen, og bøttekott rundt om i bygget.

Vaktmester/byggeiers rom

Vaktmester disponerer et rom i idrettshallen.

Lager

Skolen har ikke noen store lagerrom, men har noen små nærlagerrom spredt rundt i bygget.

INVENTAR

Skolen har egentlig ganske nytt inventar, men mye er herpet og nedslitt. Et tydelig eksempel på dette er elevene sine oppbevaringsskap i klasserommene, som for en stor del er i svært dårlig stand. Mange av pultene er også ødelagte.

1.3.9 Samlet vurdering

Skolen er en tradisjonell klasseromsskole som har sine begrensninger i den almenne delen av læringsarealene. Spesialrom og personalet sine arealer er stort sett tilfredsstillende. De nyeste arealene i aula, musikkrom, kantine og idrettshall er svært bra. Uteområdet er også tilfredsstillende.

Det er ikke behov for store investeringer på Hakadal ungdomsskole de nærmeste årene. Det bør imidlertid vurderes å åpne opp vegger mellom noen av klasserommene, gjerne med foldevegger for å kunne øke fleksibiliteten. Det kan også settes inn glassfelt i noen vegger for å bedre oversikten og gjøre trinnområdene mer åpne og trivelige. Mer omfattende ombygginger bør eventuelt vente til det er behov for å renovere bygningen og skifte tekniske anlegg.

Skolen har behov for en generell opp-pussing av overflater og fornying av inventar i den eldste delen. PCB-holdig lysarmaturer må skiftes. I tillegg bør naturfagrommet oppgraderes, bl.a. med demonstrasjonsskap/avtrekk.

Utbedring av garderobeforholdene for elevene bør ha høy prioritet, ikke minst av hensyn til innemiljøet. Alle elever bør ha sitt eget låsbare skap.

1.4 ROTNES SKOLE

Skoletype:	Barneskole 1.-7.årstrinn
Kapasitet:	300-320 elever
Brutto bygningsareal:	4825 m ²
Tomteareal:	29097 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever:	331 elever
Antall barn i SFO:	160 barn
Pedagogisk personale:	22 personer
Andre ansatte:	12 personer

1.4.1 Lokalisering og opptaksområde

Skolen ligger i den midtre delen av Nittedal kommune og skolens inntaksområde grenser mot Kirkeby skole i nord, Slattum skole i sør og Sørli skole i vest. Grensen mellom Rotnes og Sørli skole varierer noe fra år til år, alt etter hvilken av skolene som har best plass.

1.4.2 Bygninger

Skolen består av 5 bygninger, hvorav to frittstående; SFO bygning ("Gamleskolen") fra 1925 og den nyeste bygningen fra 1997. De tre andre, som er fra 1955 og 1970, henger sammen i en vinkel som sammen med SFO-bygningen omkranser en asfaltert skoleplass. Den nyeste bygningen, som er på ett plan, ligger for seg selv lengst sør på tomten, med en egen skoleplass mellom seg og SFO bygningen.

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Bygg A (SFO-bygg)	<u>2.etg:</u> 4 SFO-oppholds-/lekerom, garderobe i gang, SFO-personalrom. <u>1.etg:</u> 2 SFO-oppholds-/lekerom, SFO-kjøkken/spiserom, garderobe i gang, kontor for SFO-leder og baseledere, personalgarderober/toalett <u>U.etg:</u> 1 SFO-oppholdsrom, elevtoaletter, 2 lager SFO, renholdsrom, keramikkovn, tekniske rom.	1925	1052 m ²
Bygg B/D	<u>2.etg:</u> 2 klasserom, garderobe i korridor, 2 lager, "leiligheten" (p.t. ikke i bruk) med tre små oppholdsrom, kjøkken, bad og lager. <u>1.etg:</u> 2 klasserom, garderobe i korridor, "leiligheten" (SFO-klubb for 4.årstrinn) med to små oppholdsrom, kjøkken, bad og lager. <u>U.etg:</u> Elevtoaletter, mange lagerrom.	1955	898 m ²
Bygg C	<u>1.etg:</u> 4 klasserom, 2 grupperom, bibliotek, datarom, garderobe i korridor, administrasjon, personalrom, personalgarderober, lærerarbeidsrom, boklager.	1970	1943 m ²

	<u>U.etg:</u> Gymsal med garderober, skolekjøkken, musikkrom, sløydsal, elevtoaletter, trafikkareal/tilfluktsrom/lager, flere mindre lagerrom, lager for skolemusikkorpset, rom til vaktmester, rom/kontor til skolehelsetjenesten, vaktmester, renhold.		
Bygg E	<u>1.etg:</u> 7 klasserom, 8 grupperom, mediatek/spes.ped, desentraliserte elevtoaletter, garderober i utvidet trafikkareal, arbeidsrom lærere, kontor inspektør, lærerbibliotek/kopierom.	1997	932 m ²

1.4.3 Tomt og uteområde

Skolen har en stor tomt og romslige, gode utearealer som er lagt til rette for varierte aktiviteter og ulike alderstrinn. Mellom bygg B/C/D og bygg A er det en asfaltert skoleplass og ovenfor skolen, mot veien er det et friområde med flere gressdekte ballbaner. Hvert trinn har sin egen ballbane. 1.-3.årstrinn har et eget tilrettelagt uteområde mellom bygg E og bygg A, med skoleplass, lekeapparater og sklie. Bildene under viser området med fotballbanene, uteområdet for 1.-3.årstrinn og lekeapparater for de eldre elevene.

I tillegg til å være leke- og pausearena, blir uteområdet mye brukt som læringsarena, bl.a. til uteskole, fotballturneringer, skiopplæring etc. I tillegg brukes området utenfor skolens tomt til uteskole og skiaktiviteter, turområder, orientering, lek m.m. Det er et lite skitrek på nabotomten til skolen som brukes når det er åpent.

Det er behov for noe vedlikehold og oppgradering av uteområdet, bl.a. dosering av akebakker, samt inngjerding noen steder. Skolen har planer om å bygge ballbinge sammen med Nittedal idrettslag.

1.4.4 Skolens kapasitet

Skolen er i utgangspunktet beregnet å være en 2-parallellers barneskole for 392 elever, men slik vi vurderer det bør ikke skolen ha særlig mer enn 300-320 elever. Kapasiteten kan nok midlertidig økes noe ved økt sambruk mellom skole og SFO.

1.4.5 Brukere av anlegget

På dagtid har skolen ingen andre brukere.

På kveldstid er gymsalen i bruk hver dag fra 17.00-21.30. Bygg D blir brukt av kulturskolen 4 timer 2 dager i uka. Rotnes skolemusikkorps bruker rom i bygg B og C fast 2 ganger i uka, i tillegg til at deres hjemmebase brukes til mange ulike arrangementer. Sjakk-klubben bruker rom i SFO-bygget en gang i uka. I tillegg til dette blir enkelte rom leid ut sporadisk.

1.4.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Skolen er lagt til rette for bevegelseshemmede noen steder, mens andre steder er tilgjengeligheten vanskelig. Det er heis i bygg C og bygg E er på ett plan. 2.etg i bygg B og A er ikke tilgjengelige for rullestolbrukere. Det er flere nivåer og mange trapper i bygningsmassen. Det er HC-toalett i bygg C og E. Ett rom er tilrettelagt med teleslynge for hørselshemmede.

1.4.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

Det ble gjennomført en egen tilstandsvurdering av bygningsmassen til Rotnes skole høsten 2007. Resultatene er samlet i en egen rapport. Fra denne rapporten har vi sakset følgende sammendrag:

Rotnes skole fremstår i hovedsak som en relativt godt vedlikeholdt skole både utvendig og innvendig. Skolen består av hele fem enheter hvor byggeår spenner fra 1920 – 1997. Oppgraderinger og vedlikehold av de enkelte bygg er gjort de siste 10 år. Det er dog gitt klare anbefalinger på utbedringer av svikt og mangler som har fremkommet under befaringene. Det henvises til de enkelte delrapporter for detaljer.

Oppsummering av mangler ved de enkelte bygg er som følger:

Bygg A:

Bygningsmessig godt vedlikeholdt utvendig og innvendig, noe mindre utbedringer må påregnes. Ventilasjonsanlegget er tilfredsstillende. El anlegget er oppgradert ifm rehabilitering av bygget.

Bygg B

Ingen vesentlige bygningsmessige mangler. Ventilasjonsanlegget er ikke akseptabelt og bør skiftes. Tilførsel av varme er fra Eswa takpaneler. Dette er en uheldig løsning. Det bør installeres vannbåren oppvarming. Brannalarmanlegget oppfylder trolig ikke FG forskriftens krav mht dekningsgrad av detektorer (for få detektorer).

Bygg C:

Her er det et større behov for oppgradering av bygningsmessig vedlikehold. Det er påvist armeringskorrosjon/betong karbonatisering i grunnmur og på frittstående søyler (sydfasade). Dette må undersøkes nøyere av spesialister (tilstandsanalyse nivå 2). Vinduer i sydfasaden bør skiftes da de flere steder er punktert. Våtrommene i garderobene for gymsalen bør totalrenoveres. Fasadebånd av trepanel trenger maling/beis for å unngå svikt. Fasadeplater mellom vinduene i fasade mot skolegård må skiftes. Ventilasjonsanlegget er tilfredsstillende. Brannalarmanlegget oppfylder trolig ikke FG forskriftens krav mht dekningsgrad av detektorer (for få detektorer).

Bygg D

Bygget trenger å rehabiliteres utvendig. Vinduer bør skiftes. Overbygg over uteplass nordfasade rives (fare for konstruksjonsmessig svikt). Yttervegg av trepanel er delvis uten maling. Råteskadet panel skiftes, skraping og maling. 1. etg innvendig har blitt rehabilitert. 2 etg trenger rehabilitering. Balansert ventilasjonsanlegg bør installeres.

Bygg E

Godt vedlikeholdt, ingen strakstiltak nødvendig.

Generelt elektro

Det anbefales å termofotografere hovedtavle og alle undersentraler for å avdekke varmgang på de forskjellige kurser. I tillegg anbefales å måle effekter på utsatte kurser for å avdekke evt. overbelastning.

For nærmere detaljer henvises det til rapport fra Thorvaldsen byggkompetanse og ledelse.

Bygningene på Rotnes har noe ulik standard. Det nyeste bygget fra 1997 og SFO-bygget (oppusset i 2003) har god standard. De eldre byggene er mer nedslitt.

Skolen selv mener at kvaliteten på selve bygningene jevnt over er rimelig bra, men det er behov for noe maling og skifting av noen vinduer. Enkelte tekniske anlegg må oppgraderes. Det er montert nye varmekjeler i bygg A og C, mens det er planlagt nye varmeovner i bygg A, B og C. Det er planlagt nytt ventilasjonsanlegg og brannsikring i bygg D, mens ventilasjonsanlegget i bygg C vurderes.

1.4.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

De store avstandene i anlegget, spesielt mellom det nyeste bygget og de andre bygningene må oppleves som et problem i den daglige driften. Det er i utgangspunktet ikke noe problem at en skole består av flere skoler i skolen, men det blir et problem når avstandene mellom delene blir for stor. Stor avstand og manglende tørrskodd forbindelse mellom bygningene gjør det bl.a. vanskeligere å bruke innesko.

Rotnes skole har tradisjonelle klasserom, grupperom og spesialrom, og er lite fleksibel i forhold til dagens ønsker om varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser på trinnet og på tvers av trinn. Skolen savner et samlingsrom. Gymsalen er for liten til å samle alle foreldre og elever på ett trinn.

SFO legger beslag på en uforholdsmessig stor andel av bygningsmassen. Dette gir trangere forhold enn nødvendig i resten av anlegget og gir også dårlig arealøkonomi for kommunen, bl.a. fordi de yngste elevene da må ha to sett med garderober.

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Skolen har til sammen 15 klasserom og 10 grupperom fordelt i byggene. De fleste rommene er ordinære lukkede rom langs korridor, lite tilpasset fleksible og varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Rom i SFO-bygget brukes også i noen grad som grupperom i skoletiden, men dette er en dårlig løsning siden klasserommene ligger i en annen bygning.

I bygg B er det satt inn nye foldevegger mellom de to klasserommene (ca 52 m²) i hver etasje. Det er ikke grupperom i tilknytning til disse rommene, men årstrinnet som holder til i 1.etg bruker SFO-basen i bygg D til grupperom. Skolen har planer som å innrede/oppgradere bygg D/"Leiligheten" til grupperom for årstrinnet som holder til der. Bildet øverst til venstre viser et av klasserommene i bygg B.

I bygg C er det fire klasserom av ulik størrelse (56 m², 61 m², 68 m² og 90 m²) og to grupperom (15,2 m² og 8,7 m²). Det største grupperommet brukes fast til lesekurs. Det minste grupperommet er upraktisk plassert innenfor kopirommet.

I bygg E er det ett grupperom innenfor hvert av de 7 klasserommene. Klasserommene er på 60-62 m², og grupperommene på 10-11 m². I tillegg brukes mediateket med grupperom, til gruppearbeid, spes.ped, lesekurs, møterom etc. Dette bygget er i noe større grad tilpasset varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser, og har bedre garderobefasiliteter. Det nederste bildet over til venstre viser et av klasserommene i bygg E, med grupperom i bakkant.

SPESIALISERT LÆRINGSAREAL

Av spesialisert læringsareal har skolen mediatek, bibliotek, datarom, skolekjøkken, musikkrom, sløydsal og gymsal.

Mediateket (51 m²) ligger i bygg E og brukes både som mediatek, lesekurs og grupperom for ulike formål. Biblioteket (22 m²) og datarommet (29,5 m²) ligger i 1.etg av bygg C, ved administrasjonen. Biblioteket er lite og trangt, mens datarommet er langt og smalt. Det er 15 PC-er på datarommet. Bildet til venstre viser biblioteket.

Resten av det spesialiserte læringsarealet ligger i u.etg. av bygg C.

Sløydsalen er tradisjonelt innredet med sløydbenker, og har et areal på 72,5 m². Sløydsalen er greit plassert i bygget ift. støy. Andre formingsaktiviteter enn tresløyd foregår i klasserommene.

Ved siden av sløydsalen ligger musikkrommet (79 m²). Rommene har et godt areal og er greit plassert i forhold til lyd/støy. Musikkrommet brukes til grupper når det ikke er i bruk til hovedfunksjonen.

Skolekjøkkenet ligger vegg-i-vegg med musikkrommet, og det er dør mellom rommene. Skolekjøkkenet brukes også som formingsrom og gruppe-/undervisningsrom i ulike fag, og rommet har et areal på 83,4 m². Rommet er innredet med tre arbeidsstasjoner langs ene langveggen og arbeidsbord i resten av rommet. Innredningen er hensiktsmessig, spesielt fordi rommet brukes til så mange formål. Bildene nedenfor viser sløydsalen, musikkrommet og skolekjøkkenet.

Gymanlegget med to garderober (291 m²) ligger også i u.etg av bygg C. Gymsalen som er på 165 m² er i knappeste laget for en skole av Rotnes sin størrelse. Salen bærer preg av å være bygget for mange år siden, og det samme gjelder for garderoberne, både i standard og fargevalg.

SFO

Rotnes skole har en svært romslig SFO-avdeling i bygg A, samt SFO-avdeling for 4.årstrinn i "Leiligheten"/bygg D. SFO-bygget ble oppgradert til formålet i 2003, og er derfor rimelig nyoppusset. Rommene er innredet og tilrettelagt for ulike alderstrinn, temaer og aktiviteter. Innholdet er imponerende men arealbruken kan nok diskuteres. SFO-avdelingen for 4.årstrinn i bygg D er slitt og trenger oppgradering.

AREAL FOR DE VOKSNE

Arbeidsplasser for lærerne

Lærernes arbeidsplasser er samlet i ett rom i bygg C og ett rom i bygg E.

Arbeidsrommet i bygg C er på 59 m² og inneholder 14 arbeidsplasser. Alle lærerne har stasjonære PC-er. Arbeidsplassene og arbeidsrommet er trange. Vegg-i-vegg med arbeidsrommet er det et lærerbibliotek på 15 m² og et lite telefonavlukke.

Arbeidsrommet i bygg E er på 78 m² og inneholder 10 arbeidsplasser, lærerbibliotek og møtebord. Arbeidsplassene er noe trange, men rommet kan utnyttes på en bedre måte. Bildet over viser arbeidsrommet i bygg E.

Skolens administrasjon

Skolens administrasjon ligger i bygg C og består av forkontor, kontor for rektor, kontor for inspektør og kopirom. I tillegg har en inspektør kontor i bygg E, mens SFO-leder har kontor i bygg A. SFO-leder deler kontor med tre baseledere, og har det noe trangt. Forkontoret preges av mange ledninger/datakoblinger og alarmskap. Ellers har administrasjonen tilfredsstillende forhold.

Personalrom

Personalrommet (83 m²) ligger i bygg C, like ved lærernes arbeidsrom. I tillegg til å være et pauserom, brukes personalrommet som møterom. Rommet er stort nok til å ha plass til hele skolens personale, samt SFO-personale. Rommet er innredet med bord og skoler og har en kjøkkenkrok.

Møterom

Skolen har ikke noe eget møterom, men grupperom benyttes til møter.

GARDEROBER OG TOALETTER

For elevene

I bygg C er det ikke garderober for elevene utover knagger i korridoren. Garderobeforholdene er ikke tilfredsstillende i dette bygget. I bygg A og B er det hyller og knagger i korridor (bildet).

I bygg E er det mer tilrettelagte garderober med toaletter i utvidet trafikkareal. Garderobene kunne vært enda bedre dersom de var i et eget rom eller hadde grovgarderobe før elevene kommer inn i trafikkarealet, slik at vann og søle ikke ble dratt inn i bygget. En slik løsning ville også gjort at trafikkarealet

kunne blitt mer utnyttet som læringsareal (jfr. løsningen som er valgt i det nyeste bygget på Sørli skole).

I bygg B/C er det to sentrale toalettanlegg i u.etg, og et par desentraliserte toaletter i 1.etg. I bygg A er det sentrale toalettanlegg i u.etg. En del barn synes de sentrale toalettanleggene er utrygge, og ved eventuelle ombygginger bør en søke å erstatte disse anleggene med flere desentraliserte toaletter. I bygg E er det desentraliserte toaletter i trafikkarealet/garderobene.

For de voksne

Det er en trang personalgarderobe med tre toaletter i bygg C og en trang personalgarderobe og -toalett i bygg A. det er oppbevaringsskap i den ene garderoben. I bygg E er det ingen personalgarderobe eller -toalett. Her er garderoben i det samme rommet som lærerarbeidsplassene.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen har ikke kantine, men gymsalen brukes som samlingsrom. Gymsalen har nedfellbar scene, men mangler stollager. Skolen ønsker seg en kantine og bedre forhold for frukt-/matsservering.

Skolehelsetjeneste

Skolehelsetjenesten disponerer to rom i u.etg av bygg C. Det ene rommet brukes som grupperom når skolehelsetjenesten ikke er på skolen, men rommet ligger litt avsides i forhold til elevene sine klasserom.

Renhold

Renholdspersonalet og vaktmester deler et kontor i u.etg av bygg C, og det er et vaskerom i u.etg av bygg A.

Vaktmester/byggeiers rom

Vaktmester og renholdspersonalet deler et kontor i u.etg av bygg C. I tillegg har vaktmester et lite lager ved dette rommet.

Lager

Det er mye lagerplass i u.etg av bygg B/C/D og i u.etg av bygg A. Det er få nærlager på skolen

INVENTAR

Det er varierende standard på inventaret på Rotnes skole. I det nye bygget (bygg E) er det nyere og bedre standard på inventaret, men også her er det noe gammelt og noe nytt.

1.4.9 Samlet vurdering

Skolen har en bygningsmasse som består av flere bygninger av ulik alder og kvalitet. Avstandene i anlegget er stor. Skolen har ikke plass til flere elever slik den organiserer arealbruken i dag, men kunne i en periode fått plass til noen flere elever dersom en innførte mer sambruk mellom skole og SFO. I dag disponerer SFO et stort eget bygg.

Samlet sett er Rotnes en relativt tradisjonell klasseromsskole, men skolen har også et nyere bygg med mange gode kvaliteter. Det nyeste bygget ligger litt for seg selv, og det hadde vært en fordel om en på sikt kunne ha bygget på skolen slik at de interne avstandene i anlegget ble mindre. Dette vil nok være lettest å få til dersom den eldste delen av bygningsmassen ble revet og erstattet av mer fleksible og funksjonelle arealer (men om dette vil være regningssvarende for kommunen må vurderes særskilt i forbindelse med planlegging av et eventuelt byggeprosjekt).

Skoletomten og friområdet som elevene benytter seg av er om nødvendig stor nok til en eventuell utvidelse av skolen til en skole med plass til inntil 600 elever (hvis da kommunen ønsker å satse på en så stor skole)

1.5 SØRLI SKOLE

Skoletype:	Barneskole 1.-7.årstrinn
Kapasitet:	190-200 elever
Brutto bygningsareal:	3050 m ²
Tomteareal:	19415 m ²

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever:	190 elever
Antall barn i SFO:	105 barn
Pedagogisk personale:	17 personer 12,37 årsverk
Andre ansatte:	10 personer 5,94 årsverk

1.5.1 Lokalisering og opptaksområde

Skolen ligger i den midtre delen av kommunen og skolens opptaksområde grenser mot Rotnes skole i øst. Opptaksområdet omfatter veiene rundt skolen, men varierer noe fra år til år, alt etter hvilken av skolene som har best plass.

1.5.2 Bygninger

Skoleanlegget består av relativt ny skolebygning og gymnastikkbygning fra 1998, samt en eldre skolebygning fra 1978.

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Gamleskolen (Bygning B)	1.etg: 4 klasserom, 1 grupperom/SFO-rom, bibliotek, datarom, leke-/grupperom, verksteds-/formingsrom, SFO-base, kontor SFO-leder. U.etg: Gymgarderober, lager.	1978	1319 m ²
Nybygg (Bygning A)	1.etg: 4 klasserom, 4 grupperom, 2 elevgarderober, elevtoaletter, arbeidsrom for lærere, administrasjonsarealer. U.etg: Musikkrom med øvingsrom, skolekjøkken, 2 kunst og håndverksrom, personalrom, 2 personalgarderober, renholdssentral og lager.	1998	1491 m ²
Gymbygg (Bygning C)	Gymsal med nedfellbar scene, apparatrom, kjøkken, lager og vestibyle/garderobe.	1998	240 m ²

1.5.3 Tomt og uteområde

Sørli skole har en lang og smal tomt på ca 20 000 m². Det er bebyggelse tett inntil skoletomten i øst. Mot vest avgrensnes utearealet av en bekk. På andre siden av bekken, med god

tilgjengelighet fra skolen, er det fine skogsområder med lysløype.

Uteområdet er spredt over flere soner på tomten. Ved skolebyggene er uteområdet ganske trangt. Det er plassert noen lekeapparater på nedsiden av skolen, og ved enden av nybygget er det en basketballbane. Ned fra skoleplassen mellom de to byggene er det en trapp som kan brukes som amfi. Skolen ønsker seg flere lekeapparater. På nordsida bortenfor gymbygget er det en fotballbane og hinderløype. Skolen ønsker seg en oppgradering av fotballbanen med kunstgress. Det ønskes også et bedre vedlikehold og mer beplantning.

Uteområdet er ikke spesielt lagt til rette for bevegelseshemmede/rullestolbrukere. Det er bl.a. en skråning med trapp fra skoleplassen ned til lekeapparatene. Bildene under viser lekeapparatene, trappen ned fra skoleplassen og fotballbanen.

Skolen bruker uteområdet til uteskole en gang i uken for 1.-4.årstrinn, og ca en gang i måneden for 5.-7.årstrinn.

Trafikksituasjonen ved skolen er ikke tilfredsstillende. Det er en parkeringsplass mellom gymbygget og gamleskolen. Denne er for liten til å dekke skolens behov for parkering. Det er lagt til rette med en rundkjøring et lite stykke opp i veien fra skolen. Dessverre benytter ikke alle foresatte seg av denne, og det er derfor ofte mye unødvendig trafikk i den smale veien ned mot skolen. Det er mye parkering langs veiene ved skolen, bl.a. også i forbindelse med nærliggende barnehage. Samlet sett er situasjonen i området uoversiktelig og trafikkfarlig.

1.5.4 Skolens kapasitet

Skolen er bygget for å ha kapasitet til å ta imot 196 elever, samt at kapasiteten på spesialrommene skal kunne dekke en 2-parallellers barneskole (392 elever). Kapasitetsberegningen som er gjort i forbindelse med skolebehovsplanen konkluderer med at skolen kapasitet til å ta imot 190-200 elever.

1.5.5 Brukere av anlegget

På dagtid leier Sørliveien og Lykketrollet barnehager gymsalen to timer i uka.

På kveldstid brukes musikkrommet til bandøving en kveld i uka og kor en kveld i uka. Speideren bruker flere rom i det eldste bygget en kveld pr. uke. Gymsalen disponeres av idrettslaget 3-4 kvelder i uka, og av kirken en kveld i uka.

1.5.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Det er heis og HC-wc i nybygget og trappeheis i det gamle bygget. Skolen har ingen andre tilrettelegginger for funksjonshemmede. Uteområdet kan som nevnt i pkt. 1.5.3, være vanskelig tilgjengelig for bevegelseshemmede.

1.5.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

GENERELT

De nye delene av bygningsmassen (bygning A og C) har gjennomgående god standard og teknisk tilstand.

Opprinnelig bygning (B) har behov for en del innvendig vedlikehold og sannsynligvis behov for noe utskifting/oppgradering hva gjelder tekniske installasjoner. Teknisk sett, og under forutsetning av at det arbeides med målrettet vedlikehold, vil bygning B kunne brukes til undervisningsformål i mange år til.

Bygningskonstruksjoner og overflater

- Fundamentering: Det foreligger ingen informasjon om byggegrunn og fundamenteringsmåte. Det er ikke registrert indikasjoner på eller opplyst om setninger/skjevsetninger.
- Grunnmur/ringmur: Betong
- Bæresystemer: Bæresystemer av limtrebjelker og søyler i bygning A og C.
- Yttervegger: Trekonstruksjoner med hhv. teglforblending i bygning A og malt/beiset panel i bygning C. Yttervegger i bygning B har utvendig kledning av prefabrikkerte betongelementer.
- Innervegger: Det er en god del kledninger av brystningspanel i tre, for øvrig for det meste glatte, malte flater.
- Gulv og himlinger: For det meste heldekkende banebelegg i undervisnings-, arbeidsrom og fellesarealer. Hovedsakelig glatte, malte himlinger, noen steder supplert med akustiske plater/absorbenter, nedforedede himlingssystemer i deler av fellesarealer
- Tak: Saltakskonstruksjoner i tre i bygning A og B, pulttak i trekonstruksjoner i bygning C. Takene er utført med ulike tekningsmaterialer. Takene var snødekt under faringen.

Registreringer / tilstandsvurdering

a) Tekniske installasjoner

- Skolen har utelukkende elektrisk oppvarming.
- Det er opplyst om begrenset reserveplass på noen underfordelinger i bygning B. For øvrig er det ikke opplyst om feil ved det elektriske anlegget.
- Hver bygning er utstyrt med eget balansert ventilasjonsanlegg.
- Anleggene i bygning A (underet.) og C (ved siden av hallen) er fra byggeåret, antas å ha tilstrekkelig kapasitet og vil normalt ha betydelig restlevetid. Det er installert luftkjøleanlegg i bygning A.
- Anlegget i bygning B er installert på loftet, trolig tidlig på 1990-tallet. Det er usikkert om anlegget har tilstrekkelig kapasitet til å betjene hele bygningen.
- Skolen har heldekkende brannvarslingsanlegg med direkte oppkobling til Brannvesenets alarmsentral.

b) Innemiljørelaterte forhold

- Det er ved befaring registrert sjenerende støy fra vifterommet i bygning A. Bruker opplyser at støybelastning fra ventilasjonsanlegget er størst når kjøleanlegget er i drift.
- Det opplyses videre at det har vært problemer med temperaturstyringen i de ulike soner i bygning A samt at det klages over tørr luft. Det er videre nevnt trekk/lokal diskomfort i rom med diffus innblåsing av friskluft og at det generelt er for kaldt i noen av rommene

sommerstid.

- Ventilasjonsanlegg i bygning B fungerer ikke tilfredsstillende ifølge bruker.
- Det er ikke varmt tappevann i klasserommene i bygning B.

Tiltak:

De mest prioriterte tiltakene er:

- Gjennomføring av tilstandskontroll på ventilasjonsanlegget i bygning A mtp. styring og innregulering, herunder frisluttstemperatur ved diffus innblåsing, samt støyreducerende tiltak.
- Gjennomføring av komplett tilstandsanalyse på luftbehandlingsanlegg og inneklimateforhold i bygning B.
- Kontroll/gjennomgang av el.-installasjoner i bygning B samt evt. nødvendig utskifting/oppgradering.

c) Bygningsmessig og overflater

Bygninger A og C har gjennomgående god standard og teknisk tilstand. Punktene under gjelder bygning B.

- Taket var snødekt under befaringen og ble derfor ikke besiktiget. Tekkingen er av ukjent alder.
- Bruker opplyser om taklekkasje lokalt i overgangen mellom bygning B og C. Årsaken er ikke klarlagt.
- Det er registrert svake til middelssterke slitasjesymptomer på innvendige overflater generelt samt på innerdører og vinduer. Vinduer er originale trevinduer med spalteventiler. Vindusglasset er skiftet flere steder på 1980-tallet.
- Tofløyet ytterdør (vindfang 101) tetter ikke, vurderes byttet.

Tiltak:

De mest prioriterte tiltakene i bygning B er:

- Foreta nærmere undersøkelser hva gjelder årsak til taklekkasje i overgangen til bygning C.
- Gjennomføring av funksjonskontroll på vinduer og dører samt tilstandskontroll på innvendige overflater mht. slitasje/renholdsvennlighet og estetisk tilstand. Utarbeidelse av plan for generelt vedlikeholdsarbeid ved skolen. Planen bør ha tidsperspektiv på fem år.

d) Sikkerhetsrelaterte forhold

- Hovedadkomstvei til skolens område brukes både av gående og bilister. Veien er svært bratt og vurderes ikke å være trygg, spesielt vinterstid. Skolegård og stier rundt skolen var islagt ved befaringen. Det er stor fare for fallulykker/personskade.
- På ingen av takene er det installert snøfang. Behov for snøfang bør vurderes minimum ved takflater mot skolegård.

1.5.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

Skolebygningene på Sørli skole har ulik standard og utforming. Det nyeste bygget har generelt god standard og er bedre tilpasset fleksible og varierte arbeidsmåter og gruppestørrelser enn gamleskolen. I gamleskolen er det dårligere garderobeforhold, færre grupperom og mindre av tilleggsareal til klasserommene, noe som bl.a. vanskeliggjør gruppedeling.

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Skolen har til sammen 8 klasserom. Alle rommene er tradisjonelle, lukkede rom. To rom i nybygget og to rom i gamlebygget har foldevegg slik at de kan åpnes mot hverandre. Foldeveggen i gamleskolen er gammel og ikke lydtett. Den er dessuten vanskelig å åpne/lukke, og derfor ikke mye i bruk. Foldeveggen i nybygget er nyere, lydtett og er mer i bruk.

I nybygget er det et grupperom til hvert av de fire klasserommene. Alle disse rommene ligger samlet i 1.etg av bygget. Klasserommene er ca 60 m² og grupperommene på 13-15 m². I tillegg benyttes det romslige, umøblerte trafikkarealet utenfor klasserommene til gruppearbeid (elevene sitter da på gulvet). Det er egne innganger med garderober til to og to klasserom, og elevene bruker innesko.

De fire klasserommene i gamleskolen ligger langs en ensidig korridor. Tre av klasserommene er på ca 58 m², mens det siste er 67 m². Det er et kombinert grupperom/SFO-lekerom på 44 m² like ved klasserommene og et ved biblioteket. I tillegg brukes biblioteket og SFO-basen til grupperom når de ikke er i bruk til hovedfunksjonen.

SPESIALISERT LÆRINGSAREAL

Av spesialisert læringsareal har skolen bibliotek, datarom, musikkrom, skolekjøkken og to kunst- og håndverksrom. I tillegg kommer gymnastikkanlegget.

Biblioteket (44 m²) og datarommet (27 m²) ligger i gamleskolen. Biblioteket er trangt og innredet med hyller med bøker og bord til gruppearbeid. Det er ca 15 PC-er i datarommet som ligger vegg-i-vegg med biblioteket. Det er dør mellom rommene.

Bildene over viser biblioteket og datarommet i gamleskolen.

De andre spesialrommene ligger i u.etg av nybygget. Alle disse rommene har god standard og er lyse og fine.

Musikkrommet er på 65 m² og er innredet med bord, stoler og benker til samlingskrok. Rommet brukes dette skoleåret som klasserom for ett årstrinn. Det er et lydtett øvingsrom med inngang både fra gangen utenfor og fra musikkrommet. Øvingsrommet er godt utstyrt med instrumenter og brukes også til bandøvinger.

Skolekjøkkenet er på 95 m² med matlager og et halvveis avdelt hjørne til vaskemaskin etc.. Rommet er innredet med fire arbeidsstasjoner, 2 langs hver kortvegg, og 4 store bord med benker på gulvarealet mellom. Rommet er på den måten fleksibelt innredet og kan brukes til andre formål (kafé, grupperom, matematikk etc.) når det ikke er undervisning i mat og helse.

Kunst og håndverksavdelingen består av en tradisjonell sløydsal (64 m²) og et rom til mykere materialer som tekstil/tegning/maling etc. (60 m²). Det er dør mellom rommene, noe som åpner for fleksibel organisering av gruppene. I tillegg til disse er det et lite verksted/formingsrom (17 m²) i gamleskolen hvor det er sambruk mellom skolen og SFO. Rommet brukes også som grupperom.

Bildene over viser (fra venstre) formingsrommet i gamleskolen, tegne-/male-/tekstilformingsrommet og skolekjøkkenet i nybygget.

Skolen har en fin gymsal på 217 m², med apparatrom, vestibyle, te-kjøkken og 2 garderober. Gymsalen ligger i eget bygg, mens garderoberne ligger i u.etg av gamleskolen. Gymsalen brukes som samlingsrom for hele skolen. Det mangler stollager i gymsalen, og stoler lagres derfor i vestibylen. Dette er ingen god løsning.

SFO

SFO holder til i gamleskolen. Selve basen består av et kjøkken/spiserom (39 m²), og to små oppholdsrom (20 m² og 8 m²). I tillegg er det sambruk mellom skolen og SFO på to leke-/grupperom og et verksted/formingsrom, samt et tørkerom/lager ved den ene inngangen. SFO-leder har kontor i gamleskolen ved det ene leke-/grupperommet. Generelt er rommene til SFO trange og nedslitte, men det totale arealet som SFO disponerer er tilfredsstillende.

AREAL FOR DE VOKSNE

Arbeidsplasser for lærerne

Lærernes arbeidsplasser er samlet i et rom på 75 m² i 1.etg i nybygget. Rommet inneholder 16 arbeidsplasser for 15 lærere og 3 assistenter. Assistentene deler en arbeidsplass. Det er i tillegg et lite lærerbibliotek og PC-krok med fire PC-er i rommet. Arbeidsrommet er litt trangt. Det er også et nærlager med inngang fra arbeidsrommet.

Skolens administrasjon

Skolens administrasjonsavdeling består av forkontor, kontor for rektor, kontor for inspektør, møterom og kopi/produksjonsrom. Forholdene for administrasjonen er svært gode. Bildet viser rektors kontor.

Personalrom

Personalrommet ligger i underetasjen av nybygget og er på 76 m². Personalrommet er innredet med kjøkkenkrok og stoler og bord, samt noen sofaer og lavere bord. Personalrommet kan romme hele personalet og brukes også som møterom.

Møterom

Det er ett møterom på 24 m² ved administrasjonen. Opprinnelig var dette et rom for skolehelsetjenesten. Rommet er innredet og brukes i det daglige som møterom, mens skolehelsetjenesten sitt utstyr lagres i skap.

Ett annet rom på 17 m² som også ligger ved administrasjonen og som opprinnelig var planlagt som møterom, brukes nå til boklager.

GARDEROBER OG TOALETTER

For elevene

I nybygget er det to gode garderober med egne innganger, og desentraliserte toaletter i trafikkarealet. 2 klasser deler en garderobe. Siden elevene skifter til innesko i garderoben, holdes det lettere rent og tørt i trafikkarealet, slik at det også kan brukes som læringsareal. Bildet viser en av garderobene.

I gamleskolen er det en egen garderobe med toaletter for 4.trinnselevne på SFO (som har base i det nye bygget), mens resten av elevene har garderobe i korridoren. Også her er det desentraliserte toaletter. Garderobene i gamleskolen er trange og ikke tilfredsstillende for de yngste elevene som holder til der.

For de voksne

Det er to like store personalgarderober (11 m²) i tilknytning til personalrommet i u.etg av nybygget. Garderobene er utstyrt med låsbare skap, toalett og dusj, og har god standard. På grunn av plasseringen, er garderobene lite i bruk.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen har ikke kantine men gymsalen brukes som samlingsrom for hele skolen. Den er imidlertid for liten til å samle alle elever, lærere og foreldre. Skolekjøkkenet er for lite til å skulle fungere som kantine for alle elevene (selv om ikke alle spiser samtidig).

Skolehelsetjeneste

Skolehelsetjenesten disponerer møterommet ved behov.

Renhold

I nybygget er det en renholdssentral i u.etg og bøttekott i 1.etg. I gamleskolen er det ett bøttekott i hver etasje.

Vaktmester/byggeiers rom

Vaktmester disponerer deler av et lager i u.etg av nybygget. Tidligere disponerte vaktmester et rom ved administrasjonen, men dette brukes nå som boklager av skolen.

Lager

I nybygget er det to nærlagre/boklagre i/ved administrasjonen og lærernes arbeidsrom. I tillegg er det et boklager og et stort vaktmester-/skolelager i u.etg.

I gamleskolen er det tre små lagerrom i 1.etg, og noen større lagre i u.etg ved gymgarderobene.

Med unntak av manglende stollager ved gymnastikksalen er lagersituasjonen ikke så aller verst sammenlignet med situasjonen ved andre skoler. De ubrukte personalgarderobene på nyeskolen utgjør også en reservekapasitet i dag.

INVENTAR

Inventaret i nybygget er nytt og i god stand. I gamleskolen er det mer variert standard, med noe nytt og noe gammelt inventar.

1.5.9 Samlet vurdering

Det nyeste skolebygget på Sørli har mange gode kvaliteter og framstår som ett av kommunens mest funksjonelle skolebygg. I tillegg til gode klasserom og grupperom kan også trafikkarealene, på grunn av gode garderobeløsninger, brukes til gruppedeling og som alternative læringsarealer. Spesialromsfunksjonene i bygget er dimensjonert med tanke på en mulig utvidelse av skolen.

Det eldste bygget bærer preg av noe slitasje etter mange års drift. Tilstanden på det eldste bygget er ikke slik at bygget ikke kan brukes videre, men garderobeforholdene og fleksibiliteten i de almenne læringsarealene bør det da gjøres noe med.

De største utfordringene på Sørli er å eventuelt finne en god måte å utvide skolen på, samt å få orden på trafikksituasjonen.

1.6 NITTEDAL UNGDOMSSKOLE

Skoletype: Ungdomsskole 8.-10.årstrinn
 Kapasitet: 240-260 elever
 Brutto bygningsareal: 3625 m²
 Tomteareal: 26 417 m²

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever: 255 elever*
 *Inkl. 12 elever på Oasen (forsterket avdeling)
 Pedagogisk personale: 34 personer/
 27,5 årsverk
 Andre ansatte: 9 personer/
 7,66 årsverk

1.6.1 Lokalisering og opptaksområde

Nittedal ungdomsskole ligger i den midtre delen av kommunen. Skolen får elever fra Sørli skole og Rotnes skole, samt av og til noen enkeltelever fra de andre barneskolene i kommunen.

1.6.2 Bygninger

Skolen disponerer en sammenhengende bygningsmasse bestående av 2 klasseromsfløyer, en 2-etasjes spesialromsfløy og en 2-etasjes samfunnsdel med aula, gymnastikksal, svømmehall og kafe. Administrasjons- og personalarealene ligger i den ene klasseromsfløyen. Denne fløyen har bare en etasje. Den andre klasseromsfløyen har underetasje som disponeres av en barnehage.

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Hovedbygg, skoledel	<u>2.etg:</u> 2 Video/naturfagsrom med lager, skolekjøkken med lager, Oasen (forsterket avdeling med 3 store rom og div mindre lager/garderobesrom/arbeidsrom/hvilerom etc.) <u>1.etg:</u> 11 klasserom, 2 grupperom/spes.ped, bibliotek, 2 datarom, adm.- og personalarealer, musikk/bandrom, musikkrom med øvingsrom, 4 kunst og håndverksrom med lagerrom, kontor ungdomsklubb, div. toaletter. U.etg: Kommunal barnehage i ene fløyen.	1960, med rehabilitering og tilbygg i perioden 1986-88	2588 m ²
Hovedbygg, samfunnsdel	<u>1.etg:</u> Hall/aula, peisestue, kafé, kjøkken, garderobesrom til kantinen, gymsal med scene, gymgarderobesrom, vaktmesterrom. <u>U.etg:</u> 2 grupperom (skolens), svømmehall med garderobesrom, helsestasjon, 3 renholdsrom, rom til voksenopplæring, biljardrom/ ungdomsklubben, garderobe/toalettanlegg til samfunnsbygget, div. tekniske rom og lager.		1166 m ²

1.6.3 Tomt og uteområde

Skolen har et stort uteområde som er tilrettelagt med tilgang til fotballbane, volleyballområde, basketballområde, skaterampe, bord, benker og plener. Det er universelt utformet og godt tilgjengelig for alle. Uteområdet er noe nedslitt og kan trenge oppgradering/vedlikehold.

Foruten å være en pausearena, brukes uteområdet i kroppsøvingsundervisningen. I tillegg til dette brukes marka og skogen i nærheten (utenfor skolens tomt) til trenings- og læringsaktiviteter i kroppsøving, mat og helse og naturfag. Bildene nedenfor viser skaterampa, basketballbanen og fotballbanene.

Av oppgraderingsplaner, holder skolen på med prosjekt "Sandvolleyballbane". I tillegg er det behov for et eget tilrettelagt uteområde for den forsterkede avdelingen, med utfordrende apparater til lek og fysisk aktivitet.

Trafikksituasjonen ved skolen er tilfredsstillende, med fortau/gangvei for gående og en stor parkeringsplass utenfor hovedinngangen/samfunnsdelen.

1.6.4 Skolens kapasitet

Skolen er i utgangspunktet bygget for en kapasitet på 360 elever, men slik vi vurderer det bør ikke skolen ha særlig mer enn 240-260 elever slik den framstår i dag. Det er imidlertid en skjevhet i kapasiteten på det allmenne læringsarealet og det spesialiserte, og ved å gjøre en omdisponering av arealene kan kapasiteten økes noe.

1.6.5 Brukere av anlegget

En barnehage disponerer underetasjen i den ene klasseromsfløyen.

Leder for ungdomsklubben har kontor i spesialromsfløyen.

Utenom skoletiden bruker Nittedal kommunale musikkskole og ungdomsklubben skolen 2 dager i uka. Ellers låner av og til diverse lag og foreninger rom på skolen.

Samfunnsdelen disponeres delvis av skolen på dagtid, men har andre brukere utenom skoletid.

1.6.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Skolens egne arealer har grei fremkommelighet for rullestolbrukere og det er HC-toalett og heis i spesialromsfløyen. Ett rom er tilrettelagt med teleslynge.

1.6.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

Det ble gjennomført en egen tilstandsvurdering av bygningsmassen til Nittedal ungdomsskole høsten 2007. Resultatene er samlet i en egen rapport. Fra denne rapporten har vi sakset følgende sammendrag:

Nittedal ungdomsskole fremstår i hovedsak som en relativt godt vedlikeholdt skole både utvendig og innvendig. Skolen består av en sammenhengende bygningskropp som i denne analysen er delt i fire enheter. Byggeår 1960 med rehabilitering og tilbygg i perioden 1986-88.

Det er dog gitt klare anbefalinger på utbedringer av svikt og mangler som har fremkommet under befaringene. Det henvises til de enkelte delrapporter for detaljer.

Oppsummering av mangler ved de enkelte bygg er som følger:

Bygg A (samfunnshus):

Bygningsmessig brukbart vedlikeholdt utvendig, dog fremstår bygget som slitt innvendig, noe mindre utbedringer må påregnes. Ventilasjonsanlegget er tilfredsstillende. El anlegget er tilfredsstillende. Mulig armeringskorrosjon i betongfasader bør vurderes av spesialist. Våtrom i kjeller bør rehabiliteres.

Bygg B

Ingen vesentlige bygningsmessige mangler. Skade på pipe bør utbedres umiddelbart. Vinduer bør skrapes, kittes og males vår 08 for å unngå videre skade. Ventilasjonsanlegget har for liten kapasitet og bør vurderes oppgradert. Det bør vurderes å installere separate avtrekk til spesielle aktiviteter. Størst problem knyttes til styringen av anlegget, da tilluften senkes til 67 % hastighet ved temperatur under + 5 grader. Dette bør endres for å gi bedre inn klima. Brannalarmanlegget oppfyller trolig ikke FG forskriftenes krav mht dekningsgrad av detektorer (for få detektorer).

Bygg C:

Her er det et større behov for oppgradering av ventilasjon. Det anbefales å installere nytt balansert ventilasjonsanlegg. Vinduer bør skrapes, kittes og males vår 2008. Brannalarmanlegget oppfyller trolig ikke FG forskriftenes krav mht dekningsgrad av detektorer (for få detektorer).

Bygg D

Som for bygg C bør ventilasjonsanlegget skiftes ut til balansert anlegg. For barnehagen i u-etg er vent anlegget tilfredsstillende. Vinduer skrapes, kittes og males. Brannalarmanlegget bør utbedres som over.

Generelt elektro

Det anbefales å termofotografere hovedtavle og alle undersentraler for å avdekke varmgang på de forskjellige kurser. I tillegg anbefales å måle effekter på utsatte kurser for å avdekke evt. overbelastning.

For nærmere detaljer henvises det til rapport fra Thorvaldsen byggkompetanse og ledelse.

Skolen selv påpeker at det dårlige innklimaet er et stort problem. Spesielt vises det til store problemer med temperaturstyring, dårlig ventilasjon og manglende avsug fra sløydsal. Lærer mener hun har fått astmatiske problemer av innemiljøet på sløydsalen. Skolen vurderer derfor å stenge rommet hvis ikke noe gjøres.

Kommunen har satt av midler til utbedring av ventilasjonsforholdene på skolen i 2011.

1.6.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

Nittedal ungdomsskole er en tradisjonell klasseromsskole fra 1960-tallet, med lange tomme korridorer som gir mye støy når mange elever beveger seg inn og ut av bygningen. Skolen har en planløsning som er lite fleksibel og som egner seg dårlig for varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Klasserommene har identisk størrelse. Skolen mangler storklasserom/samlingsrom i den allmenne delen og har få grupperom. Skolen har ikke elevgarderober. Skolen har et stort behov for en mer pedagogisk tilrettelagt planløsning.

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Skolen har til sammen 11 klasserom. Alle er tradisjonelle, lukkede rom på ca 61 m², som ligger samlet langs korridor gjennom to fløyer. Rommene er tradisjonelt innredet og lite tilpasset fleksible og varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Ett av klasserommene brukes til "kursrom"/grupperom når skolen har 10 klasser. De årene det er 11 klasser, mister de denne muligheten. Skolen har kun fire grupperom, og det er for lite for en skole med 255 elever. To av grupperommene ligger i spesialromsfløyen og brukes i hovedsak til spes.ped. undervisning. I tillegg disponerer skolen to grupperom i u.etg av samfunnshusdelen av anlegget. Disse ligger langt unna klasserommene.

SPECIALISERT LÆRINGSAREAL

Skolen har mange tradisjonelle spesialrom: bibliotek, 2 datarom, musikkrom og 2 band/øvingsrom, 4 kunst og håndverksrom, 2 naturfagsrom og skolekjøkken. I tillegg er det gymsal og svømmebasseng i samfunnsdelen av anlegget.

Biblioteket og de to datarommene er greit plassert i enden av den ene klasseromsfløyen. Biblioteket er lite og brukes også som grupperom. De to datarommene ligger vegg-i-vegg. Det er til sammen nok PC-er til en hel klasse i de to rommene.

De to naturfagsrommene ligger i 2.etg av spesialromsfløyen. Rommene bærer preg av å være utformet da skolen var ny, og er innredet med flatt gulv foran tavlen, et lite auditorium i midten og flatt gulv ovenfor dette. Det ene naturfagsrommet har et større auditorium enn det andre, og brukes også som film/videorom.

Skolekjøkkenet ligger også i 2.etg av spesialromsfløyen. Rommet (80 m²) er tradisjonelt innredet med 4 arbeidsstasjoner og spisebord og demonstrasjonsbenk.

Musikkrommet og de to band/øvingsrommene ligger i 1.etg av spesialromsfløyen. Musikkrommet er på 50 m² og oppleves som litt trangt til en hel klasse. Bak musikkrommet er det innredet et lydtett øvingsrom (17 m²) som er ekstra innbruddssikret for oppbevaring av instrumenter. Det er også et lite lager i tilknytning til musikkrommet. I tillegg til dette brukes et rom (35 m²) innenfor metallsløyden lengre borte i korridoren, til bandøving.

Bildene over viser (f.v.) naturfags-/filmrommet, skolekjøkkenet og øvingsrommet som ligger i bakkant av musikkrommet.

Skolen har fire kunst- og håndverksrom i 1.etg av spesialromsfløyen. Rommene er plassert like ved hverandre, men siden alle er lukkede rom langs korridor, og det ikke er mulighet for å bevege seg mellom rommene internt, er de lite fleksible i bruk (i den

forstand at lærerressursene kan utnyttes mer fleksibelt i et variert formingsareal med glassvegger mellom ulike rom/arealer). Sløydsalen (95 m²) er tradisjonelt innredet med høvelbenker. Rommet har dårlig ventilasjon og mangler avsg. Det er to lagerrom (12 m² og 5 m²) i tilknytning til sløydsalen. Vegg-i-vegg med sløydsalen, men uten mulighet for gjennomgang mellom rommene, ligger tekstilformingsrommet (63,5 m²). Rommet er møblert med bord og stoler, samt skap til å lagre arbeider og materialer i. På andre siden av korridoren ligger metallsløydrommet (37 m²) og tegneformingsrommet (57 m²). Metallsløydrommet er lite i bruk. Tegneformingsrommet og tekstilformingsrommet brukes til grupperom når de ikke er i bruk til hovedfunksjonen. Bildene ovenfor viser sløydsalen og metallsløydrommet.

På dagtid disponerer skolen også en stor gymsal og svømmebasseng i samfunnsdelen av anlegget. Gymnastikksalen fungerer også som kultursal i bygda, og har nylig gjennomgått en mindre oppussing.

OASEN

Oasen er en forsterket avdeling for funksjonshemmede ungdommer, som holder til i tre store rom og flere mindre rom i 2.etg av spesialromsfløyen. Avdelingen har 12 elever i inneværende skoleår. Lokalene er tilfredsstillende, men skolen har et ønske om å etablere Oasen i u.etg av ene klasseromsfløyen, der det i dag er en barnehage, for å få enklere adkomst både til basen og uteområdet. Det er også ønske om å legge uteområdet bedre til rette for elevene på

Oasen.

AREAL FOR DE VOKSNE

Arbeidsplasser for lærerne

Arbeidsplassene er organisert i teamarbeidsrom, som er samlokalisert ved administrasjonen og personalrommet. Arbeidsplassene er fordelt på et stort rom (61 m²) og to mindre rom (ca 23 m² og 30 m²). Avsatt areal er tilfredsstillende, men utformingen er ikke optimal. Det minste teamarbeidsrommet er avdelt fra personalrommet. Teamarbeidsrommene er trange, har en provisorisk planløsning og det er ikke ventilasjonssystem. I det store rommet er det brukt noe plass til

samarbeidsbord for teamet som sitter der. De andre to teamene har hvert sitt samarbeidsrom innenfor teamarbeidsrommet. Det ene samarbeidsrommet har ikke vindu.

Skolens administrasjon

Administrasjonsavdelingen består av kontor for rektor, forkontor, 2 inspektørkontorer, kontor for rådgiver og arkiv. Kopi/produksjonsareal er plassert i korridoren. Administrasjonslokalene er relativt nyoppusset og tilfredsstillende, men det mangler ventilasjonssystem også her.

Personalrom

Personalrommet er på ca 43 m² og er stort nok til å romme hele personalet. Rommet er pent innredet med nye bord, stoler og kjøkkenkrok.

Møterom

Skolen har ikke noe eget møterom, men samarbeidsrommene til teamene kan fungere som møterom, og rektor har møteromsmuligheter på sitt kontor.

GARDEROBER OG TOALETTER

For elevene

Det er sentrale toalettanlegg mellom klasseromsfløyene og i u.etc av samfunnshusdelen. Skolen har ingen garderober for elevene. Toalett- og garderobesituasjonen er lite tilfredsstillende.

For de voksne

Det er 2 personalgarderober i administrasjons- og personalarealet. Damegarderoben har to toaletter. Garderoben brukes også som lagerplass for musikkinstrumenter og diverse annet utstyr. Det er to herretoaletter uten garderobe med inngang direkte fra korridoren. Garderobe- og toalettsituasjonen for personalet er lite tilfredsstillende.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skoledelen av anlegget har ikke egen kantine eller samlingsrom, men skolen låner kantinen (109 m²) og gymsalen (429 m²) i samfunnshusdelen til kantinedrift og samlingsrom.

Skolehelsetjeneste

Det er en helsestasjon i u.etg av samfunnshusdelen av anlegget, bestående av venterom, helsesøsterkontor, legekantor og tre små lagerrom. Avdelingen er til sammen på 90 m².

Renhold

Renholdspersonalet har eget pauserom og garderobe i u.etg av samfunnshusdelen.

Vaktmester/byggeiers rom

Vaktmester disponerte tidligere et rom ved hovedinngangen, men dette er lite i bruk nå.

Lager

Det er ingen nærlager ved læringsarealene, men det er en god del fjernlagerplass i u.etg av samfunnshusdelen av anlegget.

INVENTAR

Skolen har varierende standard på inventaret. I klasserommene er inventaret relativt nytt og ensartet, mens det er eldre og mer varierende inventar i spesialromsfløyen.

1.6.9 Samlet vurdering

Nittedal ungdomsskole er en tradisjonell klasseromsskole med lange korridorer, identiske klasserom og få grupperom. Skolen framstår som ganske nedslitt og bør etter hvert få en betydelig oppgradering dersom den skal satses på som en framtidig ungdomsskole. I dag er elevtallet relativt lavt og elevene har god plass. Dermed er ikke oppgraderingsbehovene like påtrengende som på skoler med for mange elever i forhold til kapasiteten.

Det vil by på store utfordringer og høye kostnader å etablere funksjonelle og fleksible læringsarealer i den eksisterende bygningsmassen. En fullverdig teknisk/bygningsmessig og pedagogisk oppgradering av Nittedal ungdomsskole vil trolig kunne beløpe seg til en samlet kostnad på i størrelsesorden 75-90 mill, avhengig av om en må bygge noe nytt areal eller ikke. Levetiden på et renovert anlegg til den kostnaden som her er skissert, vil bli betydelig kortere enn et nybygg. Funksjonaliteten vil heller ikke kunne bli helt optimal.

1.7 HOLUMSKOGEN SKOLE

Skoletype: Barneskole 1.-7.årstrinn
 Kapasitet: 330-340 elever
 Brutto bygningsareal: 3335 m²
 Tomteareal: 16 700 m²

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever: 316 elever *)
 Antall barn i SFO: 148 barn
 Pedagogisk personale: 37 personer
 21,5 årsverk
 Andre ansatte**): 12 personer
 11,9 årsverk

*) medregnet 25 elever i en egen innføringsgruppe

**)Assistenten skole og SFO, samt sekretær

1.7.1 Lokalisering og opptaksområde

Holumskogen skole ligger i den sørlige delen av kommunen. Skolens opptaksområde går fra kommunegrensen mot Skedsmo og Oslo i sør og mot Ulverud skoles opptaksområde i nord.

1.7.2 Bygninger

Skolen har en sammenhengende bygningsmasse, bygget i to byggetrinn i 1995 og 1997. Med unntak av gymnastikkgarderobene, tekniske rom og lager, er alt på ett plan. Skolen er den mest arealeffektive skolen i kommunen og har en lav brutto-/nettofaktor.

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Hovedbygg	1.etg: 15 klasserom, 6 grupperom, 1 datarom, SFO-base, 3 kjøkken, 2 mediatek, 2 kunst og håndverksrom, musikkrom m/ 3 øvingsrom, gymsal, 8 garderober med toaletter, administrasjons- og personal-avdeling, 7 lærerarbeidsrom, møterom og 3 lager. U.etg: 2 gymgarderober og tekniske rom.	1995 (btr1) 1997 (btr2)	3335 m ²

1.7.3 Tomt og uteområde

Holumskogen skole har et fint uteområde som er lagt til rette med bl.a. taubane, balansetaubro, diverse lekestativer og sandkasser, grusbane og skogsområde.

Det er ikke lagt til rette med soner for ulike alderstrinn, men skolen har en friminuttordning som innebærer at barna kan velge om de vil være ute eller inne. Dette gjør at alle elevene ikke er ute samtidig og kan disponere hele uteområdet når de først er ute.

I tillegg til å være sted for pauser og lek er uteområdet lagt til rette som læringsarena med et lite amfi og godt med benker og bord. Skolen har også 3 atrier og grønnsakshage.

I tillegg til utearealet umiddelbart rundt skolen, er det skog og lavvo i nærområdet, skiløyper og mulighet for terrengløp og treningsturer i kroppsøvingstimene. Mortetjern og "Salamanderdam" brukes i naturfags-/temaundervisning.

Skolen har ingen planer om videre utvikling av uteområdet, utover å holde det eksisterende anlegget ved like.

Det er parkeringsplass nedenfor skolen og noen plasser utenfor hovedinngangen. Parkeringsplassene ved hovedinngangen kommer noe i konflikt med elevenes leke- og bevegelsesområder. Trafikksituasjonen ved skolen er ellers tilfredsstillende, men det er en del tungtrafikk i området. FAU ønsker avstigningsrampe slik at elevene kan gå gjennom undergangen.

1.7.4 Skolens kapasitet

Skolen er i utgangspunktet bygget som en 2-parallellers barneskole for 392 elever, men slik vi vurderer det bør ikke skolen ha særlig mer enn 330-340 elever.

1.7.5 Brukere av anlegget

En innføringsklasse bruker ett av skolens klasserom på dagtid. På dagtid bruker også en barnehage gymsalen en gang i uka. I perioden fra påske til sommerferie har to barnehager førskolegrupper to ganger i uka i SFO sine lokaler.

På kveldstid er gymsalen fast utleid til idrettslag mandag, tirsdag og torsdag. Onsdag brukes den av skolen, og fredag disponeres den av FAU. I tillegg til gymsalen, blir klasserom brukt til diverse kurs: spansk, italiensk, båtførerkurs etc., samt at Kulturforum arrangerer diverse kurs for barn etter skoletid vår og høst.

1.7.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Alle funksjoner, utenom gymgarderober, er på ett plan. Det er ikke heis i bygget, men det er en HC-garderobe og 2 HC-WC på hovedplanet. 1 kjøkken i den nyeste delen av bygget har heve/senkemekanismer tilrettelagt for funksjonshemmede. Skolen er således rimelig godt tilrettelagt for bevegelseshemmede, men har ingen spesiell tilrettelegging ift. andre funksjonshemminger (hørsel, syn etc.). Enkelte av branndørene er tunge.

1.7.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

Siden bygningsmassen bare er 10-12 år gammel er det ikke gjennomført teknisk og bygningsmessig besiktigelse av skoleanlegget i denne omgang, men det er innhentet svar på et spørreskjema om tilstanden til anlegget fra kommunens eiendomsavdeling.

Tilstanden til bygningen er gjennomgående god, men skolen opplever en del problemer med både ventilasjon og varme. Selve luftutskiftingen er tilfredsstillende. En del av problemet opplyses å skyldes for lange strekk i forhold til isolering av kanaler på loftet. Dette er forsøkt utbedret uten at brukerne er blitt helt fornøyd. Det er også skiftet varmeovner i btr. 1.

Det har vært fuktlekkasje tre steder i anlegget; ved 1.klassebase, bøttekott ved hovedinngang og i det ene mediateket. Det oppstod sopplukt ved de to første lekkasjene.

1.7.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

Holumskogen skole er blant de nyeste skolene i Nittedal kommune. Skolen har generelt god standard og gode funksjonelle planløsninger. Det betyr en del at alle funksjoner, utenom gymgarderober, er på ett, sammenhengende plan.

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Skolen har til sammen 15 klasserom og 6 grupperom fordelt i to avdelinger (opprinnelig en for de yngste elevene og en for de eldste).

Den ene avdelingen (opprinnelig for 5.-7.årstrinn) inneholder 6 store klasserom (72-79 m²). To og to klasserom deler ett grupperom (ca 10 m²), ett kjøkken (49-52 m²) og garderobe med toaletter. I tilknytning til avdelingen ligger et mediatek (ca 100 m²). Bildet øverst til venstre viser et klasserom, og bildet nederst til venstre viser en del av mediateket.

Den andre avdelingen (opprinnelig for 1.-4.årstrinn) inneholder 8 vanlige klasserom (58-60 m²) og ett større klasserom for 1.årstrinn, i sambruk med SFO (90 m²). Mellom klasserommene ligger et stort mediatek (258 m²). Det er tre grupperom i avdelingen og ett lite datarom, alle med inngang fra mediateket. Også i denne avdelingen deler to og to klasserom en garderobe med toaletter.

Begge mediatekene fungerer som læringsarealer og er tilgjengelige for elevene hele tiden. Det ene er delt inn i fagkroker med bøker og materiell. Mediatekene fungerer også som kommunikasjonsareal i avdelingene.

SPESIALISERT LÆRINGSAREAL

Av spesialisert læringsareal har skolen 3 kjøkken, 1 musikkrom med 3 øvingsrom, 2 små kunst og håndverksrom og en fin og stor gymsal med garderober. Alle spesialrom, utenom gymsalen, ligger i/ved avdelingen som opprinnelig var planlagt for 5.-7. årstrinn.

De tre kjøkkenene ligger i tilknytning til klasserommene og er på det viset også en del av det allmenne undervisningsarealet/basene. Undervisning i den praktiske delen av faget mat og helse foregår i disse kjøkkenene. Det er også et kjøkken i SFO-avdelingen.

Skolen har to små kunst og håndverksrom: en sløydsal (30 m²) og et tegne-/male-/tekstilformingsrom (31 m²). Rommene har inngang fra mediateket. Størrelsen på rommene, samt at de er lukkede rom uten

innsyn og gjennomgang mellom, gjør dem noe upraktiske. Bildene over til venstre viser kunst- og håndverksrommene.

Musikkrommet og øvingsrommene ligger litt for seg selv i en gang med inngang fra mediateket. Musikkrommet er ikke spesielt stort (45 m²), men godt utstyrt med instrumenter. De tre øvingsrommene (5-6 m²) er lydisolerte. I tillegg er det to små lager ved musikkrommet/øvingsrommene. Bildet under til venstre viser musikkrommet.

Gymsalen med apparatrom og lager er til sammen på ca 230 m². Gymsalen har nedfellbar scene og fungerer som samlingsrom for skolen. Gymsalen er lys og trivelig og har god standard. Gymgarderobene ligger i u.etg og har tilfredsstillende kapasitet. I

tillegg er det en HC-garderobe ved inngangen til gymsalen. Siden det er lite lagerplass, fungerer HC-garderobe som stollager når skolen ikke har elever som skal bruke denne.

Skolen har ikke rom til naturfag.

SFO

Skolens SFO-avdeling ligger med direkte tilgang fra 1. årstrinn sitt klasserom. Avdelingen er på ca 250 m² og har sambruk med 1. årstrinn på skolen. SFO har svært gode forhold. Avdelingen består av et kjøkken, et stort oppholdsrom, fire mindre rom og hems. Bildet til venstre er fra det store oppholdsrommet.

AREAL FOR DE VOKSNE

Arealet for de voksne er samlet sentralt i bygget, mellom de to klasseromsavdelingene.

Arbeidsplasser for lærerne

Lærernes arbeidsplasser er fordelt på sju arbeidsrom (10-17 m²); ett til hvert trinn. Rommene har god standard, men er nok litt trange for enkelte team. Noen av arbeidsrommene har ikke direkte tilgang til dagslys, men glassfelter i veggene gjør at dette ikke er noe problem.

Skolens administrasjon

Skolens administrasjon består av kontor for rektor, stort forkontor og ett felles kontor for skolens to inspektører. Det er også et møterom i administrasjonen. Alle kontorene og møterommet ligger med inngang fra forkontoret. I tillegg er det et lite kopirom, og et tidligere kontor blir brukt som hvilerom/grupperom. Bildet til venstre viser resepsjonen/forkontoret med dører inn til kontorene og møterom i bakkant.

Personalrom

Skolen har et fint personalrom m/ kjøkkenkrok. Rommet er på ca 74 m² og ligger mellom administrasjonen og teamarbeidsrommene. Rommet er tradisjonelt møblert med bord, sofaer og stoler. Personalrommet brukes også som møterom for større møter.

Møterom

Det er et møterom (20 m²) i administrasjonen og et møtebord i trafikkarealet ved teamarbeidsrommene. Bildet viser møtebordet i trafikkarealet utenfor lærernes arbeidsrom.

GARDEROBER OG TOALETTER

For elevene

To og to klasserom deler en garderobe med to toaletter og egen utgang. Garderobe og toalettforholdene er tilfredsstillende, men kan være noe trange når mange barn skal skifte samtidig.

For de voksne

Det er tre personalgarderober i administrasjons- og personalarealet, to med låsbare skap, toalett og dusj, og en uten dusj.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen har ikke egen kantine eller eget samlingsrom. Gymsalen brukes til samlingsrom og hvis skolen ønsker det kan SFO-avdelingen eventuelt også brukes som kantine.

Skolehelsetjeneste

Skolehelsetjenesten disponerer et eget rom (13 m²) ved administrasjons og personalarealene. Rommet står for det meste tomt når skolehelsetjenesten ikke bruker det.

Renhold

Det er et vaskerom ved gymsalen, og to bøttekott utenom dette.

Vaktmester/byggeiers rom

Vaktmester disponerer et rom (16 m²) ved administrasjons- og personalarealene.

Lager

Det er et lite lager ved administrasjonen, et lite lager og et nærlager/kopierom ved arbeidsrommene, og ett lager i hver av avdelingene med klasserom. Skolen har litt for lite lagerplass.

INVENTAR

Skolen har inventar fra da den ble bygget. Inventaret er ensartet og har generelt god standard.

1.7.9 Samlet vurdering

Holumskogen skole er en rimelig ny skole med arealeffektive planløsninger og god sonedeling. Skolen er godt tilpasset varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser, men mangler samlingsrom/kantine og rom til naturfag. Noen av spesialrommene er små. Lagerkapasiteten er liten. Skolen har et godt uteareal med mulighet for variert lek og ulike aktiviteter. Mangler med ventilasjonsanlegget bør prioriteres løst i vedlikeholdssammenheng.

1.8 SLATTUM SKOLE

Skoletype: Barneskole 1.-7.årstrinn
 Kapasitet: 320-340 elever
 Brutto bygningsareal: xxx m²
 Tomteareal: xxx m²

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever: 370 elever
 Antall barn i SFO: 150 barn
 Pedagogisk personale: 29 personer/
 27 årsverk
 Andre ansatte: 16 personer/
 12 årsverk

1.8.1 Lokalisering og opptaksområde

Slattum skole ligger på Slattum i den sørlige delen av Nittedal kommune. Skolens inntaksområde går fra Kjuul (grense mot Rotnes skole) i nord t.o.m. Likollen (unntatt nr. 1-10) i sør (grense mot Holumskogen skole), og til kommunegrensen til Skedsmo i øst (Solbergveien).

1.8.2 Bygninger

Skolens bygningsmasse er sammensatt og består av 4 bygninger som er bygget i 1934, 1956, 1957 og 1966, med flere påbygginger både i 1957 og 1998. Bygningsmassen er sammenhengende og bygget i hesteskoform rundt en terrassert skoleplass. Bygningene har vekselvis en og to etasjer. Alle bygningene har underetasje. Skolen har også en frittliggende midlertidig paviljong som brukes av ett av skolens årstrinn.

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Bygg A	<u>2.etg:</u> Personalareal. <u>1.etg:</u> 2 klasserom, 2 grupperom. <u>U.etg:</u> Mediatek/bibliotek, jentetoalett, vaske-rom, vaktmesterrom, 2 rom til skolehelsetjenesten	1934, tilbygget i 1957 i nordvest	1296 m ²
Bygg C	<u>2.etg:</u> 2 klasserom, 1 grupperom, administrasjon. <u>1.etg:</u> 2 klasserom, 2 grupperom, 1 boklager/ bøttekott. <u>U.etg:</u> "Smørøyet"(spes.ped.base med 4 små rom), guttetoalett, lager i tilfluktsrom.	1956	1029 m ²
Bygg B	<u>1.etg:</u> Gymsal m/kjøkken, stollager og apparatrom, 2 sett gymgarderober, 1 HC-WC, sentrale jentetoaletter og guttetoaletter. <u>U.etg:</u> Musikkrom m/grupperom og lager.	1957, tilbygget mot sør i 1998	240 m ²

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Bygg D	<u>1.etg:</u> 6 klasserom, 4 grupperom, garderobe med toaletter. U.etg: 4 klasserom (hvorav 2 egentlig er tegneforming og tekstilforming), sløydsal, skolekjøkken, SFO-base (m/kjøkken og grupperom), personalrom SFO, garderobe med toaletter, lager/keramikkovn.	1966, utvidet mot sør i 1998	2706 m ²
Brakke (midlertidig)	<u>1.etg:</u> 2 klasserom, 1 grupperom, toaletter, garderobe.	?	195 m ²

1.8.3 Tomt og uteområde

Skolens uteområde er lagt til rette for ulike aktiviteter og alderstrinn med husker, basketballbane, barnebasketball, klatrestativ, dumpe, fotballbane, skog bak skolen med bilskogsvei (sykling). Uteområdet som ligger mellom skolebygningene er relativt lite.

Skolen har et ønske om en møteplass/amfi for alle elevene, hinderløype for fysisk aktivitet og noen hyggelige sitteplasser.

Fotballbanen er i sambruk med Gjelleråsen IF, men brukes kun av skolen på dagtid. Den brukes også mye i ulike kroppsøvingsaktiviteter. Dette er et stort areal som skolen kunne hatt mer nytte av hvis det hadde vært tilrettelagt for ulike aktiviteter, men det er naturlig nok vanskelig å få til så lenge banen brukes til idrettsaktiviteter utenom skoletid.

Skolen ligger flott til ved markagrensa, og de laveste trinnene på skolen benytter skogen til uteskole en dag i uken, mens SFO benytter skogen til turer.

Det er opparbeidet parkerings- og avsetningsplass ved veien ovenfor skolen, noe som skal hindre at biler kjører ned på skoleplassen. Det er gangvei ned til hovedveien øst for skolen. Gangveien ligger i en bratt skråning hvor det er problemer med at steiner løsner. Hele denne skråningen bør sikres.

1.8.4 Skolens kapasitet

Skolen er nok i utgangspunktet planlagt som en 2-parallellers barneskole for 392 elever, men slik vi vurderer det bør ikke skolen ha særlig mer enn 320-340 elever (hvis en ser bort i fra den midlertidige brakken).

1.8.5 Brukere av anlegget

Skolen har ingen andre brukere på dagtid, foruten skolehelsetjenesten en dag i uken.

På kveldstid er gymsalen i bruk av Gjelleråsen IF og NitHak hver ettermiddag i uken, utenom torsdag. Musikkrommet brukes av Søndre Nittedal skolekorps, Nittedalsrevyen m.fl. noen ettermiddager i uken. En til to helger i året disponeres hele skolen av Søndre Nittedal skolekorps' loppemarked.

1.8.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Kun deler av skolen er tilgjengelig for bevegelseshemmede med heis og HC-WC. Det er laget en utvendig rampe ned til biblioteket. Ellers er ikke skolen lagt spesielt til rette for andre funksjonshemninger. De eldste byggene, bl.a. administrasjonen, er ikke tilgjengelige for bevegelseshemmede.

1.8.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

GENERELT

Skolen er bygget og ombygget/utvidet i flere etapper. Kvaliteter og teknisk tilstand på anlegget er derfor noe varierende. Bortsett fra midlertidig brakke/paviljong, fremstår skolen samlet sett som normalt godt vedlikeholdt.

Fremlagt tegningsdokumentasjon på anlegget vurderes ikke å være tilfredsstillende for en effektiv eiendomsforvaltning og som grunnlag for planlegging av videre bruk av skolen.

Hva gjelder brannteknisk dokumentasjon på anlegget, se eget avsnitt under.

Bygningskonstruksjoner og overflater

- Fundamentering: Det foreligger ingen informasjon om byggegrunn og fundamenteringsmåte. Det antas at bygningene er løsmassefundamentert.
- Grunnmur/ringmur: Betong
- Yttervegger: Bygning A har bærende yttervegger av trekonstruksjoner, utvendig malt/beiset panel. Bygning C og opprinnelig del av bygning B har yttervegg av lettbetongblokker, utvendig pusset og malt overflate. Tilbygget del i bygning B (korridorfløy) samt bygning D har utvendig teglvanne.
- Innervegger: De fleste korridorvegger må forutsettes å ha bærefunksjon. Det er en god del panelkledninger i bygning A, for øvrig for det meste glatte, malte flater.
- Gulv og himlinger: For det meste heldekkende banebelegg i undervisnings, arbeidsrom og fellesarealer, forøvrig gulvfliser og terrazzogulv i fellesarealer i hhv. bygning B og D. Panel eller himlingsplater i ulik utførelse, delvis nedforede himlingssystemer.
- Tak: Saltakskonstruksjoner i tre.

Registreringer / tilstandsvurdering

a) Tekniske installasjoner

- Skolen har utelukkende elektrisk oppvarming. Varmeanlegget på skolen ble komplett fornyet i forbindelse med siste byggetrinn i 1998. Anlegget fungerer bra ifølge bruker og vil ha betydelig restlevetid.

- Samtidig (1998) ble det eksisterende elektriske anlegg ved skolen totalrehabilitert. Anlegget fungerer bra ifølge bruker. Det er ikke kjent behov for oppgraderinger.
- Hver bygning er utstyrt med eget balansert ventilasjonsanlegg, delvis fortreningsventilasjon og delvis omrøringsventilasjon. Anleggene er av nyere dato og vil ha betydelig restlevetid. Det er ikke installert luftkjøleanlegg.
- Skolen har heldekkende brannvarslingsanlegg med direkte oppkobling til Brannvesenets alarmsentral. Det er installert sprinkleranlegg i bygning A.

b) Innemiljørelaterte forhold

- Det er ved en enkel befaring registrert flere indikasjoner på fukt- og råteskader på paviljongen. Det er mulighet for at disse kan påvirke inneklimate i paviljongen.
- Bruker oppgir at luftkvalitet og temperaturforhold ved skolen er tilfredsstillende (med unntak av lærernes arbeidsrom), men klager over trekk/lokal diskomfort i arbeidsrom med diffus innblåsning av friskluft (bygning A og C). Det er også fremført klager på støy fra ventilasjonsanlegget i bygning A.

- Dersom paviljongen fortsatt skal være i bruk, er det nødvendig å gjennomføre en detaljert tilstandsanalyse og kontroll av inneklimate. Det må påregnes relativt omfattende tiltak.
- Det er installert markiser på vestvendte vinduer i bygning A og C i 1. og 2. etasje samt deler av vinduer i bygning D. Vinduene for øvrig har ingen solavskjerming, unntatt gardiner.
- Markiser som ble funksjonstestet i bygning A er til dels vanskelig å betjene/beskadiget og blir derfor erfaringsmessig ikke brukt.
- Begrensning av solvarmeinnslipp vurderes nødvendig i korridorfløyen i bygning B samt på sørvendte vinduer i bygning D.
- Bruker oppgir at det ikke behov for solavskjerming mot vest i bygning A og C.
- Det er fremført klager på trinnlydoverføring mellom 2. og 1. etasje i bygning A. Videre er det nevnt at det generelt er lytt mellom rommene i bygning A. Det antas at trinn- og luftlydoverføring mellom rommene i bygning A hovedsakelig er konstruksjonsbetinget. Det er lang etterklang på musikkrommet.
- Det er trekk/lokal diskomfort på grunn av enten glisne ytterdører og/eller fordi bakenforliggende vindfang mangler. Dette gjelder især i bygning A (inngang B), bygning C (inngang A-melkeingang) samt i bygning D (innganger F og G).
- På grunn av mangel på bøttekott blir traller med vaskeutstyr plassert vilkårlig på skolen. Dette medfører sjenerende lukt og er estetisk lite tiltalende.

Tiltak:

De mest prioriterte tiltakene er:

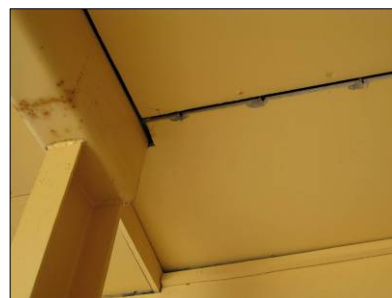
- Levetid av midlertidig brakke anses å være overskredet ved bruk til undervisningsformål. Erstatning av dagens midlertidige løsning må prioriteres.
- Fortreningsventilasjon med innblåsning av friskluft i nedre del av rommene krever høyere friskluftstemperatur enn ved omrøringsventilasjon. Det anbefales at friskluftstemperaturen innreguleres til min. 19 grader for å unngå lokal diskomfort.
- Systematisk funksjonstesting/reparasjon/utskifting av markiser over vestvendte vinduer.
- Etablering av supplerende solavskjerming på sørvendte vinduer/glassfelt i bygning B og

D.

- Gjennomføring av nærmere undersøkelser vedr. mulige støydemperingstiltak i bygning A samt m.t.p. plassering av absorberter på musikkrommet.
- Utskifting av ytterdører til inngang A, F og G. Etablering av løsninger med vindfang for å unngå lokal diskomfort krever større inngrep. Installasjon av lokale varmeovner på innsiden over dørfeltene kan vurderes.

c) Bygningsmessig og overflater

- Tak var snødekte under befaringen. Tekkingen, trolig takpapp, antas å være av ulik alder og kvalitet. Det er ikke registrert indikasjoner på taklekkasjer, ei heller bruker er kjent med pågående lekkasjer gjennom takene.
- Det var tidligere omfattende lekkasje gjennom taket over tilbygget i nordvest i bygning A (1957). Lekkasjen er stoppet og taket er bygget om. Gamle fuktskader er fremdeles synlige på deler av fasaden. Det kan fortsatt være høy fukttilstand i deler av konstruksjoner.
- Vinduer er av ulik alder. De fleste vindusglass er fra 1980-tallet. Åpningsvinduer som ble funksjonstestet ved befaringen lot seg åpne/lukke uten problemer. Vinduer i korridor i 1. et. i bygning D (opprinnelig del) trenger generelt vedlikehold. Det samme gjelder flere vinduer i underetasje i bygning A og C.
- Det er fuktskader på vestre grunnmur i bygning A (mediatek), noe som skyldes fuktinntrengning gjennom grunnmuren.
- Det er registrert en del slitasjesymptomer på utvendige bygningsdeler. Dette gjelder råteskader på vindskier bygning C, noe avflassende maling og oppsprekking av pusslaget bygning C og påbegynnende korrosjon på stålbæring til tak over overdekket gangareal utenfor bygning D samt løsnede skruefester på kledningsplater samme sted.

Tiltak:

De mest prioriterte tiltakene er:

- Detaljert tilstandskontroll på bygningsdeler i påbygget del i bygning A (lærernes arbeidsrom) m.t.p. generell fukttilstand.
- Oppgraving langs vestre grunnmur i bygning A og etablering av drensssystem. Samtidig bør det sørges for at takvann ledes vekk fra bygning/til drenskum.
- Generelle vedlikeholdstiltak på utvendige bygningsdeler (bygning A, C og D) bør ikke utsettes ytterligere.

d) Sikkerhetsrelaterte forhold

- Det kunne ved befaringen ikke fremlegges dokumentasjon på branncelleinndeling, evt. seksjonering, på konstruksjonenes brannmotstand og brannverntekniske installasjoner. Dette er påpekt ved tidligere brannsyn uten at forholdet er brakt i orden.
- Vinduer nær terreng (mot skolegård og bygning A mot vest) kan medføre fare for glassbrekkasje/ulykkeskader for personer som oppholder seg inne i bygninger. Dette gjelder især kjellervindu bak hovedtrapp i bygning A.

- Flere plater (tung type) i nedforet himling er beskadiget og/eller er løse. Dette kan medføre fare for nedfall ved mindre mekanisk påkjenning.
- Adkomstvei til skolegård og stier rund skolegården er bratte og var islagt ved befaringen. Dette medfører fare for fallulykker/personskade.
- Det er ikke montert snøfang på tak rundt skolegård.
- Det ble ved målinger i 1999 målt forhøyede radonverdier på deler av skolen. Tiltak som i ettertid ble satt i gang er dokumentert vellykket.

Tiltak:

De mest prioriterte tiltakene er:

- Gjennomføring av brannteknisk tilstandsanalyse på skolen, samt fastsettelse av brannvernsstrategi og utarbeidelse av påkrevd brannvernsdokumentasjon. Bygningsmassen må deretter gjennomgås mht. oppfyllelse av kravene som er stilt. Flere tiltak må påregnes i denne forbindelsen.
- Utskifting av glass (montasje av fysisk sikring) på kjellervindu bak hovedtrapp i bygning A. Vurdering av evt. sikringstiltak på andre vinduer nær terreng.
- Utskifting av himlingsplater i bygning A.
- Vurdere behov for snøfang på tak.
- Vurdere om det er behov for nye radonmålinger.

1.8.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

Slattum skole er bygget i flere omganger og har litt varierende standard på undervisningsarealene. Bygningene er bygget sammen i en U-form og det er relativt lang vei fra den ene ytterkanten til den andre. Et mer kompakt anlegg ville vært å foretrekke. De lange avstandene gjør at skolen får en dårlig soneinndeling.

Alle bygningene er relativt smale med ensidige korridorer, tradisjonelle klasserom, grupperom og spesialrom. Rommene er tradisjonelle i utforming og innhold, og skolen er ikke godt tilrettelagt for varierte arbeidsmåter og ulike gruppestørrelser. Dette kan det gjøres noe med ved ombygginger og omorganisering av funksjoner bygningsmassen.

Skolen mangler storklasserom og enkelte av spesialrommene ligger avsides til for elevene fra deres klasserom. Dette gjør bl.a. biblioteket lite funksjonelt.

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Skolen har 14 klasserom. I tillegg er tegneformingsrom og tekstilformingsrom tatt i bruk til klasserom. Det er også to klasserom i en Moelvenbrakke. Brakken er i svært dårlig stand, og regnes ikke som en del av skolearealet i denne vurderingen. Alle klasserommene er tradisjonelle, lukkede rom, som ligger langs ensidige korridorer. Rommene er fra 60 -70 m² store.

Etter tilsyn av brannvesenet, har skolen definert alle rom som egne brannceller og trafikkarealet kan derfor ikke brukes som læringsareal. Teknisk befaring i forbindelse med skolebehovsplanen stiller spørsmål om dette er tilfellet. Dette kan bekreftes eller avkreftes gjennom en brannteknisk tilstandsanalyse.

Skolen har til sammen 9 grupperom, hvorav ett er fast i bruk til lesekurs. Alle ligger ved klasserom, og er dermed godt tilgjengelige, men inngang fra klasserom og ikke fra korridor avgrenser muligheten for andre å bruke rommene når de er ledige.

SPESIALISERT LÆRINGSAREAL

Av spesialisert læringsareal har skolen mediatek/bibliotek, musikkrom, skolekjøkken, sløydsal og gymsal.

Skolens mediatek/bibliotek ligger i et ombygd kjellerrom i underetasjen av bygg A. Plasseringen er upraktisk (langt fra klasserommene) og det er fukt i veggene. Rommet er for øvrig pent innredet med lesestoler, bord og stoler og 12 datamaskiner rundt runde bord. Det er også et matematikkrom/magasin (lite) og en lesesal med fire plasser i tilknytning til mediateket.

Musikkrommet ligger i underetasjen av gymbygget (bygg B). Rommet er godt egnet til ulike aktiviteter (dans, drama, musikk). Det er også et øvingsrom og et lager i tilknytning til musikkrommet.

Skolekjøkkenet ligger i underetasjen av den eldste delen av bygg D. Det er foldevegg inn mot tekstilformingsrommet som nå fungerer som klasserom. Skolekjøkkenet er tradisjonelt innredet med fire arbeidsstasjoner med spise plass. Rommet er således ikke særlig egnet til annen bruk (gruppeundervisning etc.). Rommet brukes hovedsakelig til Mat og helse og av SFO, men også noe i praktisk matematikk.

Bildene over viser (f.v.) biblioteket/mediateket, musikkrommet og skolekjøkkenet.

Sløydsalen (98 m²) ligger også i underetasjen av den eldste delen av bygg D. Det er dør inn til klasserommet ved siden av (tidligere tegneformingsrom). Sløydsalen er tradisjonelt innredet med høvelbenker (se bilde), og det er et lagerrom (37 m²) i tilknytning til rommet. Fra lagerrommet er det videre

gjennomgang til lagerrom med keramikkovn.

Skolen har en stor og fin gymsal (se bilde), med nedfellbar scene, som ble bygget ny i 1998 og ligger i 1.etg av bygg B. Selve salen er på 213 m². I tillegg er det et apparatrom (29,6 m²), et

stollager (14 m²) og et lite kjøkken (13 m²). Det er to gymgarderober med lærergarderober i samme etasje som gymsalen. Det er god standard både på gymsal og garderober. Utenfor gymsalen er det er bred gang som er innredet med bord og stoler.

SFO

SFO har en egen hovedbase i den nyeste delen av bygg D. Hovedbasen brukes ikke som klasserom, men benyttes til ulike formål og aktiviteter i skoletiden hver dag. Det sambruk mellom skole og SFO. For tiden er det av spesielle grunner sambruk av arealer mellom SFO og 5.trinn. Dette gir en del utfordringer siden 5.årstrinn ikke går på SFO, og har lengre skoledager enn de yngste elevene.

AREAL FOR DE VOKSNE

Arbeidsplasser for lærerne

Lærernes arbeidsplasser er fordelt på tre arbeidsrom (30, 32 og 33 m²), med 7, 8 og 10 arbeidsplasser på hvert. Rommene ligger i 2.etg av bygg A (det eldste bygget) og oppleves som noe trange. Det er liten plass til stasjonære datamaskiner. I tillegg til de tre arbeidsrommene er det ett arbeidsrom med 5 ressursarbeidsplasser (18 m²). Samlet areal som er avsatt til lærerarbeidsplasser er litt lite i forhold til normen på 6m² pr. arbeidsplass som er vanlig i dag. Det er vanskelige temperaturforhold i rommene; kaldt ved ventilasjonsrør og

varmt ved ovn. Installering av ventilasjonssystem har også ført til at det har blitt veldig lytt mellom rommene.

Skolens administrasjon

Skolens administrasjon ligger samlet i 2.etg av bygg C, og består av forkontor, kontor for rektor, ett kontor for to inspektører og kontor for SFO-leder. Rektors kontor er stort og fint. Kontoret til inspektørene og kontoret til SFO-leder har dør ut til gang/trapp hvor det tidvis er mye støy. Det er ikke ideelt for inspektørene å måtte dele kontor mht. telefoner, elevsamtaler og møter. Spesielt gjelder dette når skolen har så få møterom. Det er lytt mellom kontorene. Bildet viser inspektørkontoret.

Personalrom

Personalrommet ligger mellom administrasjonen og arbeidsrommene for lærerne. Rommet er på 72 m² og dermed stort nok til å kunne romme hele skolens personale. Personalrommet er lyst, med fin utsikt og møblert med stoler og bord. Det er noe vanskelig akustikk i rommet.

Møterom

Skolen har to små møterom (9,5 og 18 m²), som også fungerer som grupperom. Begge rommene ligger ved personalrommet og arbeidsrommene for lærere. Det er problemer med at det er lytt.

GARDEROBER OG TOALETTER

For elevene

Elevene har garderobe i korridor over hele skolen. Dette er ingen god løsning med tanke på innemiljø, og gjør det vanskelig å kunne bruke korridorene som læringsareal. I de nyere delene av skolen er det desentraliserte toaletter for elevene, her er det også noe bedre garderobeforhold. Det er for få toaletter ved SFO sin hovedbase. I bygg C er det tradisjonelle sentrale toaletter i underetasjen.

For de voksne

Det er en liten personalgarderobe med skap i korridoren ved det ene arbeidsrommet til lærerne, og en ved personalrommet. Forholdene er ikke tilfredsstillende.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen bruker gymsalen til samlingsrom. Her er det en nedfellbar scene og godt stollager. Skolen savner et storklasserom til å samle et helt trinn/større grupper i.

Skolehelsetjenesten

Skolehelsetjenesten disponerer et rom i u.etg av bygg A, som brukes en gang i uken.

Renhold

Det er ikke bøttekott eller egen lagringsplass for vasketraller i bygg A og C. Vasketrallene lagres derfor i korridorer og lagre. Det er et vaskerom i u.etg av bygg A. Det er ikke heis i bygget, så mopper og vaskemidler må bæres mellom etasjene. Dette er ikke tilfredsstillende. Ellers er det bøttekott i de nyere delene av skolen.

Vaktmester/byggeiers rom

Vaktmester disponerer et rom i u.etg av bygg A.

Lager

Det er lite nærlagerplass på skolen. Korridoren ved personalrommet og arbeidsrommene til lærerne er tatt i bruk som lærerbibliotek og lagerplass. Det er et lite lager i trappeoppgangen i bygg A og under trapp i bygg C. Ellers er det fjernlagerplass i tilfluktsareal i bygg C, og i underetasjen av bygg D.

INVENTAR

Det er nytt inventar med bord av lik høyde og god standard i de fleste klasserommene i bygg D. Klasserommene i bygg A og C har noe mer varierende utforming og standard på inventaret.

1.8.9 Samlet vurdering

Slattum skole har flere sammenhengende bygninger fra ulike tidsepoker. De eldste bygningene er fra 1934 og 1956/57, og den nyeste fra 1998. Skolen har også en midlertidig brakke som er i en dårlig forfatning og som etter hvert bør erstattes med et permanent bygg. Alle de andre bygningene har kvaliteter som gjør at de kan brukes i mange år, men spesielt de eldste delene kunne med fordel fått bedre tilrettelegging for varierte arbeidsmåter og gruppestørrelser og bedre elevgarderober.

Slattum har et relativt høyt bruttoareal pr elev på 13,3 m². Dette henger bl.a. sammen med at skolen har mange og lange korridorer, samt en del unyttbare arealer i kjeller.

I forbindelse med eventuelle ombygginger bør det utarbeides en helhetlig plan for plassering av ulike funksjoner i skoleanlegget og bedre soneinndeling og arealutnyttelse i anlegget, slik at hele anlegget blir mer funksjonelt. Ved en eventuell påbygging bør en søke å etablere en mer kompakt løsning, men dette kan bli vanskelig dersom en samtidig skal unngå å redusere uteområdet mellom bygningene i særlig grad. Bygningene på Slattum er heller ikke egnet for påbygging i høyden.

1.9 ULVERUD SKOLE

Skoletype: Barneskole 1.-7.årstrinn

Kapasitet: 430-450 elever
 Brutto bygningsareal: 5608 m²
 Tomteareal: 32 700 m²

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever: 484 elever
 Antall barn i SFO: 200 barn
 Pedagogisk personale: 33 personer/
 32 årsverk
 Andre ansatte: 26 personer/
 13 årsverk

1.9.1 Lokalisering og opptaksområde

Skolen ligger i den sørlige delen av kommunen og har grense mot Slattum skole i vest og Holumskogen i sør. I år med store elevkull justeres inntaksgrensene mellom Ulverud og Slattum i henhold til skolens kapasitet.

1.9.2 Bygninger

Skolens bygningsmasse består av to separate skolebygninger med 100 meters avstand; Grendeskolen for 1.-3. årstrinn og Storskolen for 4.-7. årstrinn. Grendeskolen ble bygget i 1977, men ble renoveret i 2003/04. Storskolen ble bygget i 1999. Begge bygningene består av en hovedetasje med underetasje, men på storskolen er det også to undervisningsfløyer som bare har ett plan. Skolen har også en utebod.

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Storskolen	<u>1.etg:</u> 1 datarom, 1 spes.ped.grupperom, et sambruksrom skole/SFO, SFO-base og administrasjon og personalareal. <u>U.etg:</u> 12 klasserom, 12 grupperom, bibliotek, sløydsal, gymsal m/garderober, forsterket avdeling.	1999	3853 m ²
Grendeskolen	<u>1.etg:</u> 8 klasserom, 4 grupperom, SFO-fellesareal og kjøkken, bibliotek, gymsal, inspektørkontor, møterom/skolehelsetjeneste, 2 garderober, desentraliserte toaletter. <u>U.etg:</u> 1 klasserom, 2 gymgarderober, personalareal og lager.	1977	1755 m ²

1.9.3 Tomt og uteområde

Uteområdet på Ulverud skole er tilrettelagt med en stor grusbane, en liten grusbane, asfaltert plass med basketballkurver, klatrestativ, lekeapparater, hinderløype og sittegrupper. Deler av uteområdet, utenfor den forsterkede avdelingen, er spesielt lagt til rette for funksjonshemmede.

Pga. det høye elevtallet skulle skolen gjerne hatt flere elevaktiviteter i uteområdet. Skolen ønsker å få utarbeidet en helhetlig plan for uteområdet.

I tillegg til uteområdene ved skolen, brukes skogsområder, friområder og skøytebaner utenfor skolens område som alternative læringsarenaer for uteaktiviteter/uteskole. Boligbygging og mange skråninger begrenser mulighetene noe for å kunne utnytte områdene nær skolens egen tomt.

1.9.4 Skolens kapasitet

Storskolen ble opprinnelig bygget som en 2-parallellers barneskole for 392 elever, mens grendeskolen var en 1-parallellers barneskole for maksimalt 196 elever. Slik vi vurderer det bør ikke skolen samlet sett ha særlig mer enn 430-450 elever.

1.9.5 Brukere av anlegget

Skolen har ingen andre brukere på dagtid.

På ettermiddags/kveldstid fire dager i uka leies gymsalene på begge skolene ut til organiserte aktiviteter for barn. En kveld i uka står gymsalen til skolens disposisjon. Det er noe utleie til organiserte aktiviteter for barn.

1.9.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Elevene på den forsterkede avdelingen på skolen har tilhørighet i grupper. Hele anlegget er godt tilrettelagt for alle. Det er heis i begge bygg og døråpnere mange steder. Det er 2 klasserom med teleslynge på grendeskolen. Dette savnes på storskolen. Det er HC-WC og stellerom på storskolen, men ikke på grendeskolen. Det er behov for oppgradering av gangveier utendørs, slik at forflytting med rullestol skal være mulig også vinterstid.

1.9.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

GENERELT

De to bygningene til Ulverud skole er oppført med ca. 20-års tidsmellomrom. Materialvalg, utførelse og kvaliteter, både innvendig og utvendig, varierer således betydelig.

Fremlagt tegningsdokumentasjon på anlegget vurderes ikke å være tilfredsstillende for effektiv drifting og forvaltning av eiendommen. Plantegninger på anlegget forelå kun delvis ved befaringen. Det bør gjøres endringer slik at det blir samsvar mellom systembetegnelser og romnummer.

Brannteknisk dokumentasjon på anlegget er kun delvis fremlagt ved vår befaring. Forholdet rundt manglende dokumentasjon er også påpekt ved brannsyn i 2005. Manglende brannteknisk dokumentasjon bør fremskaffes snarest. Samtidig må det utredes hvilken personbegrensning som gjelder ved bruk av gymsalen i begge bygninger til felles møter, juleavslutninger etc.

STORSKOLEN

Storskolen har vært i drift i åtte år og har gjennomgående god standard og teknisk tilstand. Befaringen på Storskolen er derfor kun gjennomført på et svært overordnet nivå.

Følgende punkter ble notert ved befaringen:

- Det er indikasjoner på utilsiktet dilatasjon og/eller lokale setninger i begge plan i nordre del av bygningen. I rom A.231, 248 og 249 (øvre plan) er det registrert sprekkdannelse i gulv og vegger. Trolig tilsvarende skade er synlig under gulvbelegget i rom A.209. I nedre plan er det horisontal oppsprekking i flislagt vegg ved siden av trapp. Skadene i begge plan antas å ha samme årsak. Det ble opplyst at skadene har kommet gradvis og at utviklingen startet allerede rett etter åpningen av skolen. Skadeårsaken kunne ikke fastslås ved befaringen. Det er behov for å få tilgang til utførelsestegninger og mer detaljert undersøkelse for å få avklart skadeårsak.

- Tidligere problemer mht. temperaturstyring på skolen er under utbedring.
- Støyproblemer fra ventilasjonsanlegg i gymsalen er ikke løst, noe som bør utredes.
- Veier, stier og plasser rundt skolen, inkludert skolegård, var islagt ved befaringen, dette til tross for at det var blitt strødd dagen i forveien (opplyst ved befaringen). Det var stor fare for fallulykker/personskade i det bratte terrenget rundt skolen.
- Det ble opplyst at det er tungvint å drifte uteområdet vinterstid. Snømåking på skolegården blir vanskelig pga. begrenset adkomst til atriet.
- Det ble opplyst at det ved nedbør stedvis er stort overvannstilsig til området på grunn terrengarrangeringen rundt skolen.
- Det er opplyst at skolen ble bygget på en steinfylling og at det tidligere ble målt forhøyede radonverdier i steinfyllingen. Rutinemessige kontrollmålinger bør foretas med faste intervaller.

GRENDESKOLEN

Bygningskonstruksjoner og overflater

- Fundamentering: Det antas at bygningen er løsmassefundamentert.
- Grunnmur og etasjeskiller: Betong
- Bæresystemer: Bjelker av limtre på søyler plassert i hhv. inner- og yttervegger.
- Yttervegger: Trekonstruksjoner, utvendig malt/beiset panel.
- Gulv og himlinger: For det meste heldekkende banebelegg i undervisnings-/arbeidsrom og fellesarealer, vinylfliser i enkelte rom. Nedforet himling i de fleste rom.
- Tak: Flatt tak, innvendige taknedløp.

Registreringer / tilstandsvurdering

a) Tekniske installasjoner

- Skolen har utelukkende elektrisk oppvarming.
- Det elektriske anlegg i 1. etasje er blitt oppgradert i den senere tid. El.-anlegget i sokkeletasjen er hovedsakelig fra byggeåret.
- I tillegg til hovedaggregatet (1993), er det installert egne ventilasjonsanlegg som betjener hhv. personalavdelingen og østre klasserom/garderobe i sokkeletasje. Garderobe, rom 2C.01, og korridor, rom 2C.19, er uventilert.
- Nytt brannalarmanlegg ble installert for ca. fem år siden.

b) Innemiljørelaterte forhold

- Det er registrert fuktig inneluft/luft i garderobe, rom 2C.01, og innestengt luft i korridor, rom 2C.19. Begge rom er uventilert.

- Inneluftkvalitet og temperaturforhold ved skolen har i perioder ikke vært gode nok. Anbud pågår for å få stabilisert dette..
- Det er installert utvendige persiener på vinduer mot sørøst og nordøst. Det er opplyst at solvarmeinnslipp ikke utgjør noe problem ved skolen.
- Det er mangelfull belysning i gymsalen.

Tiltak:

De mest prioriterte tiltakene er:

- Ventilasjonsanleggene ved skolen regnes med å ha en teknisk levetid på 15 til 20 år. Hovedanlegget har vært i drift i 15 år. Det anbefales en gjennomgang på alle ventilasjonsanlegg. Samtidig må det sørges for at uventilerte områder i 1. et. enten blir knyttet til hovedanlegget eller blir tilfredsstillende ventilert gjennom egne anlegg.
- Kontroll av originale el.-installasjoner (sokkeletasje) samt nødvendig utskifting/oppgradering.
- Gjennomføre lysmålinger i gymsalen og supplere med nødvendige tilleggsarmaturer.

c) Bygningsmessig og overflater

- Taket var snødekt under befaringen og ble derfor ikke besiktiget. Tekkingen er av ukjent alder. Det er ikke registrert indikasjoner på taklekkasjer, ei heller bruker er kjent med pågående lekkasjer gjennom takene.
- Ytterdører i sokkeletasjen (vindfang og garderobe 1A.03) er originale, er delvis fuktskadet og ikke beskyttet mot værpåkjenninger. Disse er modne for utskifting.
- Det er registrert svake til middelssterke slitasjesymptomer på gulv- og veggoverflater generelt, samt på noen innerdører. Dette gjelder især i sokkeletasje.
- Terrenget på skolegården (sør for Seljeveien) heller mot bygningen. Dette medfører at overflatevann samler seg ved inngangssonen.

Tiltak:

De mest prioriterte tiltakene er:

- Utskifting av originale ytterdører i sokkeletasjen.
- Gjennomføring av detaljert funksjonskontroll på vinduer og dører samt tilstandskontroll på gulv- og veggoverflater mht. slitasje/renholdsvennlighet og estetisk tilstand. Utarbeidelse av plan for generelt vedlikeholdsarbeid ved skolen. Planen bør ha tidsperspektiv på fem år.
- Vurdere tiltak for bedre overvannshåndtering på skolegården.

d) Sikkerhetsrelaterte forhold

- Skolen mangler dokumentasjon på helhetlige branntekniske løsninger, se over.
- Adkomstvei til skolegård og stier rund skolegården er bratte og var islagt ved befaringen. Det er stor fare for fallulykker/personskade.

Tiltak:

De mest prioriterte tiltakene er:

- Gjennomføring av brannteknisk tilstandsanalyse på skolen, samt fastsettelse av brannvernsstrategi og utarbeidelse av påkrevd brannvernsdokumentasjon. Bygningsmassen må deretter gjennomgås mht. oppfyllelse av kravene som er stilt. Flere tiltak må påregnes i denne forbindelse.

1.9.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

Grendeskolen og Storskolen er plassert såpass langt fra hverandre at Ulverud skole ikke fremstår som et enhetlig skoleanlegg. Dette kan oppleves som et problem i den daglige driften. Det er i utgangspunktet ikke noe problem at en skole består av flere skoler i skolen, men det kan bli et problem når avstandene mellom delene blir for stor.

Enkelte funksjoner, som for eksempel gymnastikksal og personalfunksjoner, legger samlet sett beslag på et større areal enn på skoler av tilsvarende størrelse fordi de finnes i begge bygningene. Dette gir dårlig arealøkonomi for kommunen.

Begge skolebygningene har store og fine klasserom. Grendeskolen kunne med fordel hatt noen flere grupperom. På storskolen, der de eldste elevene er, er egne spesialrom et savn. En såpass stor skole som Ulverud burde hatt flere spesialrom. Det byr på store utfordringer å ha nødvendig materiell til praktisk/estetiske fag og naturfag tilgjengelig i alle klasserom.

ALLMENT LÆRINGSAREAL

Skolen har til sammen 21 klasserom og 16 grupperom.

Det er 12 klasserom fordelt på to fløyer i underetasjen på storskolen, og 1 klasserom i 1.etg (sambruk skole og SFO). Alle klasserommene er lukkede rom, men de er store og fine og har kjøkkenkrok og tilhørende grupperom med inngang fra klasserommet. Det er glassfelt i veggen mellom grupperom og klasserom, noe som gir bedre muligheter for fleksibel bruk av grupperommet. Det er kun inngang til grupperommet fra klasserommet. Bildet øverst til venstre viser en typisk base, med kjøkkenkrok og glassfelt inn til grupperom i bakkant av bildet.

På grendeskolen er det 9 klasserom av noe ulike størrelse (58-67 m²). 8 av klasserommene ligger i 1.etg, mens ett ligger i u.etg. Også på grendeskolen er rommene tradisjonelle, lukkede rom langs korridor/trafikkareal. Det er to små (7 m²) og to litt større (20 m²) grupperom i 1.etg. Grupperommene er tilgjengelige fra trafikkareal/SFO-fellesareal. Bildet nederst til venstre viser et av klasserommene på grendeskolen.

SPELISERT LÆRINGSAREAL

Av spesialisert læringsareal har skolen to små bibliotek, et datarom, en liten sløydsal og to gymsaler med garderobes. Da storskolen ble programmert og tegnet ble en del av det spesialiserte læringsarealet trukket inn i basearealet, og skolen har derfor få rene spesialrom. Dette opplever skolen som et problem i dag.

Det er et lite bibliotek (31 m²) på grendeskolen. Rommet er innredet med bord, stoler og sofaer. Det var opprinnelig ikke planlagt noe eget bibliotek på storskolen, men det har i ettertid blitt satt

opp vegger i et større trafikkareal i underetasjen av bygget, og innredet et bibliotek her. Rommet har ikke vinduer. Det er et stort datarom i 1.etg på storskolen. Rommet er utformet på samme måte som klasserommene i dette bygget, med kjøkkenkrok og grupperom.

Bildene under viser datarommet, biblioteket og sløydsalen på storskolen.

Sløydsalen ligger i underetasjen av storskolen. Rommet er smalt og litt trangt, og er tradisjonelt innredet med høvelbenker (bilde til venstre). Det er dør ut, slik at materialer lett kan bringes inn.

Det er en stor og fin gymsal med garderober i u.etg av storskolen, og en liten gymsal med garderober på grendeskolen. Gymsalen på storskolen har scene og apparatrom (bildet). Det er stollager under scenen. Gymsalen på grendeskolen har en mindre scene med trapp i forkant. Det er god standard på garderobene på Storskolen, mens garderobene på Grendeskolen trenger oppgradering.

FORSTERKET AVDELING

Ulverud har en forsterket avdeling. Avdelingen er lokalisert i u.etg av storskolen, og består av allrom, stue, sanserom og stellerom/bad. Avdelingen er spesialutstyrt i forhold til brukernes behov. Uteområdet ved avdelingen er også delvis tilrettelagt med lekeapparater for bevegelseshemmede. Elevene her har mye personlig utstyr, som rullestoler, traller, ståstativ etc. Skolen mangler lagerkapasitet for den forsterkede avdelingen, som har stort lagringsbehov for mye utstyr.

SFO

SFO har en stor base i 1.etg av storskolen og en mindre base i sambruk med skolen på grendeskolen. 1.årstrinn har SFO delvis på grendeskolen, mens 2.-4.årstrinn har SFO på storskolen. Elevene på 1.-3. årstrinn må dermed ha garderobe to steder.

SFO-basen på storskolen består av et stort oppholdsrom og flere mindre rom, samt kjøkken. På grendeskolen består SFO-basen av et sambruksrom i åpen løsning og et lite kjøkken. Det er enkelte utfordringer knyttet til luftkvaliteten i sambruksrommet til 1.årstrinn og SFO, samt til at SFO er delt mellom to bygg. Forholdene for SFO er for øvrig svært gode.

AREAL FOR DE VOKSNE

Arbeidsplasser for lærerne

På storskolen er arbeidsplassene til lærerne på 4.-7.årstrinn fordelt på 7 små teamrom på ca 12 m². Arbeidsrommene ligger langs en korridor/gang med lager/kopi og samarbeidsbord, og er trange ift antall arbeidsplasser. Det er lite plass til oppbevaring/lager. Bildet til venstre viser et arbeidsrom på storskolen.

På grendeskolen er det 2 arbeidsrom (42 m² og 24 m²) for lærerne på 1.-3.årstrinn. Her er det rimelig god plass i det ene rommet, mens det er trangt i det andre. Luftkvaliteten blir dårlig når det er mange i rommene. Bildet over til høyre viser det store arbeidsrommet på grendeskolen.

Skolens administrasjon

Skolens administrasjon som er samlet i 1.etg av storskolen, består av forkontor, kontor for rektor, kontor for inspektør og kontor for SFO-leder. Det er også ett inspektør-/avdelingslederkontor på Grendeskolen. Forholdene for administrasjonen er svært tilfredsstillende.

Personalrom

Personalrommet på storskolen ligger mellom administrasjonen og lærerarbeidsplassene. Rommet brukes også til møterom for større møter, og er stort nok til å kunne romme hele skolens pedagogiske personale.

Det er et mindre personalrom på grendeskolen. Dette rommet brukes også som møterom/samarbeidsrom for teamene som holder til på grendeskolen.

Møterom

Det er et møterom på 19 m² i administrasjonsarealene på storskolen, og et kombinert møterom/rom for skolehelsetjenesten på grendeskolen. Skolen har behov for økt møteromskapasitet.

GARDEROBER OG TOALETTER

For elevene

På storskolen har elevene garderobes i korridorene, mens det er egne garderobes på grendeskolen. Det er noe trangt ift at alle elevene skal ha sin egen garderobeplass. Det er toaletter flere steder i anlegget. Toalettforholdene er tilfredsstillende.

For de voksne

Det er to store og en liten personalgarderobe i 1.etg på storskolen. De store garderobene er utstyrt med to toaletter, knagger og låsbare skap.

ANDRE FUNKSJONER/ROM

Kantine/samlingsrom

Skolen har ikke eget samlingsrom, men bruker gymsal med scene til dette formålet. På grunn av brannsikkerhet (rømningsveier) kan ikke hele skolen samles i gymsalen samtidig.

Skolehelsetjeneste

Skolehelsetjenesten disponerer et rom (15 m²) på grendeskolen. Dette rommet brukes også som møterom.

Renhold

Skolen har renholdssentral/vaskerom og nok bøttekott i begge bygg.

Vaktmester/byggeiers rom

Vaktmester har kontor i administrasjonen og lager/verksted på begge skoler.

Lager

Det er litehensiktsmessig lagerplass, både på storskolen og på grendeskolen. Dette er en utfordring når mye utstyr skal lagres, spesielt siden skolen ikke har så mange spesialrom og derfor må lagre utstyr til for eksempel musikk, kunst og håndverk og naturfag slik at det er tilgjengelig for alle. Skolen har verken kjeller eller loft til fjernlagring.

INVENTAR

Det er relativt nytt inventar med god standard på storskolen. På grendeskolen er det mer variert inventar, med noe nytt og mye gammelt.

1.9.9 Samlet vurdering

Ulverud skole er den største skolen i Nittedal. Den har i dag også litt flere elever enn den strengt tatt har plass til. Anlegget består av et småskolebygg/"grendeskolen" (renovert i 2003) og et storskolebygg fra 1999. Avstanden mellom bygningene gjør at skolen fremstår som to separate enheter. Bygningsstandarden er relativt bra, men det eldste bygget har behov for noe oppgradering av tekniske anlegg, skifting av ytterdører og oppussing på innvendige overflater.

Skolen har store klasserom men få spesialrom. Det ligger godt tilrette for å kunne øke funksjonaliteten og fleksibiliteten i bygningene ved ombygginger. Det vil derfor være ønskelig å få gjennomført enklere ombygginger for å få flere spesialrom på storskolen og mer fleksible læringsarealer i begge byggene (mer variasjon i romstørrelser og mindre korridorer). Garderobeforholdene for eleven på storskolen bør også bedres.

Det bør utarbeides en helhetlig plan for uteområdet på skolen.

1.10 LI SKOLE

Skoletype: Ungdomsskole 8.-10.årstrinn
 Kapasitet: 540 elever ?
 Brutto bygningsareal: 4900 m² (ekskl. idrett)
 Tomteareal: 34.500 m²
 (i tillegg kommer 31.800m² til 2 fotballbaner m.m.)

Nøkkeltall for skoleåret 2007/08:

Antall elever: 420 elever
 Pedagogisk personale: 43 personer
 Andre ansatte: 5 personer

Li skole er midt i et byggeprosjekt. Det er ikke gjort noen befaring på skolen siden eksisterende bygg skal totalrenoveres, men det er foretatt møte med rektor som orienterte om planene for den nye skolen. Beskrivelsen under er meget kortfattet og beskriver den nye Li ungdomsskole slik den var planlagt pr desember 2007.

1.10.1 Lokalisering og opptaksområde

Li ungdomsskole ligger i den sørlige delen av kommunen og mottar elever fra Holumskogen skole, Ulverud skole og Slattum skole.

1.10.2 Bygninger

Skolen får 3 nye elevpaviljonger i 2008; en til hvert årstrinn. Eksisterende skolebygg skal totalrenoveres og ombygges i 2009.

Bygning	Innhold	Byggeår	Bruttoareal
Hovedbygg/ administrasjonsbygg	Administrasjons- og personalareal, spesialisert læringsareal, samlingsrom.	Totalrehabilitert 2009	2570 m ²
Basepaviljonger (3 stk)	Hver paviljong inneholder: 2 fleksible undervisningsarealer, 2 lukkede klasserom, ett auditorium, ett lite bibliotek, ett lite rom med lærerarbeidsplasser, lager og elevgarderober.	2008 (nybygg)	3x 860 m ²

Li hallen og badet som ligger på skoleområdet og som skolen bruker til kroppsøving, har et samlet bruttoareal på ca. 3500 m².

1.10.3 Tomt og uteområde

Skolen har en stor tomt. Ny utendørsplan var ikke klar under befaringen i desember 2007, men skolen kunne opplyse at de foreløpige planene så bra ut.

I tillegg til egen tomt benytter skolen seg av skogen og marka til sosiale aktiviteter og aktiviteter i fagene kroppsøving og mat og helse. Skolen disponerer også kunstgressanlegget til Gjelleråsen IF både til kroppsøving og som uteområde i friminuttene.

1.10.4 Skolens kapasitet

Skolen er opplyst å ha en kapasitet på 540 elever, men den bør kanskje ikke ha særlig mer enn 450 elever slik vi ser det. Det er størrelsen på paviljongene som eventuelt vil være begrensende for kapasiteten. Hovedbygget ser ut til å være dimensjonert for et høyere elevtall.

1.10.5 Brukere av anlegget

Skolen har ingen andre brukere på dagtid.

På kveldstid bruker skolekorpset flere rom hver mandag og onsdag.

1.10.6 Tilrettelegging for alle (universell utforming)

Den nye skolen vil bli tilgjengelig for alle (universelt utformet).

1.10.7 Vurdering av anleggets tekniske tilstand og påpeking av vedlikeholds- og oppgraderingsbehov

Det forutsettes at den nye og ombygde skolen har en god teknisk tilstand og tilfredsstillende dagens lover og regler for skolebygg.

1.10.8 Vurdering av anleggets egnethet som skoleanlegg

Det er ikke riktig å felle en endelig dom over anleggets egnethet som skoleanlegg før byggearbeidene er ferdig og anlegget er tatt i bruk. Ut fra tegningene har vi likevel valgt å kommentere følgende:

Elevenes basearealer vil nok kunne fungere godt hvis de ikke blir overfylt med elever og brukes på riktig måte, men dette vil også kreve en omlegging av den tradisjonelle klasseromsundervisningen som skolen har vært vant til fram til nå. Det vil muligens oppleves som en ulempe at elevene må ut og over i et annet bygg for å komme på spesialrom. Denne forbindelsen vil heller ikke bli tørrskodd, og det vil dermed komme utfordringer mht rene soner og bruk av innesko, samt medføre behov for garderobeplass flere steder (se kap 3).

Den nye skolen er planlagt med 2 tradisjonelle heimkunnskapsrom. Vi ser ikke behov for mer enn ett skolekjøkken, og ville helst sett at dette ene kjøkkenet ble utformet som et storkjøkken/produksjonskjøkken i tilknytning til en kantine. Slik det nå er tegnet ligger ingen av kjøkkenrommene i direkte tilknytning til samlingsrommet, som også vil være et naturlig kantinerom. Arealet i det andre kjøkkenet hadde nok kommet skolen langt mer til nytte hvis det f.eks. hadde vært brukt til en utvidelse av paviljongene.

Øvrige spesialrom ser greie ut. Et større sentralt bibliotek nær basearealene ville nok vært

ønskelig dersom en hadde valgt et annet konsept enn en skole med 3 frittstående paviljonger.

Administrasjons- og personalarealene ser fine ut, men det er stor avstand fra de almenne læringsarealene i paviljongene og lærerarbeidsplassene.

Skolen har tilfredsstillende forhold til kroppsøving i Li hallen og badet.

1.10.9 Samlet vurdering

Skolen vil etter utbygging og renovering få tidsmessige lokaler som vil gi gode rammebetingelser for skolevirksomheten. Løsningen som er valgt med frittstående paviljonger til elevenes basearealer vil gi noen utfordringer mht. rene soner og bruk av innesko. Dersom det ikke er for sent vil vi anbefale omprosjektering av de deler av hovedbygget som omfatter skolekjøkken og samlingsrom/musikk/kantine.